

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย

พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

(ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๗)

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม ๒๕๖๕

คำนำ

จังหวัดหนองคาย โดยหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคายฉบับที่ผ่านมา การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย และได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน และยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ฉบับนี้ ได้ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน สามารถใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นกรอบการจัดทำคำของบประมาณ ที่เกี่ยวข้องและเป็นเครื่องมือในการติดตามแผนงาน โครงการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์รวมถึงเป็นแนวทางการพัฒนาภาคเกษตรในทุกมิติ ซึ่งความสำเร็จในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ครั้งนี้ ได้รับความร่วมด้วยดีจากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑ - ๓๓
๑. ที่มา	๒
๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์	๓
๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๔
๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ	๗
๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ	๗
๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)	๘
๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)	๑๐
๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐	๑๐
๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๑๔
๒.๘ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๑๖
๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๗
๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๗
๒.๑๑ แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์	๒๑
๒.๑๒ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด	๒๓
ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๓๔ - ๗๐
๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	๓๕
๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด	๓๕
๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด	๔๑
๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม	๔๒
๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค	๔๓

สารบัญ ... (ต่อ)

	หน้า
๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด	๔๕
๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน	๔๗
๑.๗ นโยบาย ทิศทางการพัฒนา และข้ออื่น ๆ ที่สำคัญ	๕๑
๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๒
๒.๑ คริวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร	๖๒
๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๖๓
๒.๓ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	๖๔
๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด	๖๕
๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๖๘
๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัดหนองคาย	๖๙
๒.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	๗๐
ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๗๓ - ๗๘
ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย	๗๙ - ๘๕
- วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๘๐
ประเด็นยุทธศาสตร์	
- แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด	๘๑
หนองคาย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ	
- สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)	๘๒
จังหวัดหนองคาย	
ส่วนที่ ๕ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและ	๘๖ - ๙๖
สหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ ขนาดพื้นที่อำเภอ	๓๕
๒.๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓	๓๘
๒.๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓	๓๘
๒.๔ ตารางแสดงเนื้อที่ป่าจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๑-๒๕๖๓	๔๐
๒.๕ ตารางแสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดหนองคาย รวม ๓ ป่า	๔๐
๒.๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด	๔๑
๒.๗ จำนวนประชากรของจังหวัด	๔๑
๒.๘ ประชากรจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน	๕๑
๒.๙ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดหนองคาย	๖๒
๒.๑๐ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดหนองคาย	๖๓
๒.๑๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๒๕๖๓	๖๕
๒.๑๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๖๕
๒.๑๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓	๖๖
๒.๑๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๖๖
๒.๑๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร	๖๖
๒.๑๖ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด	๖๗
๒.๑๗ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด	๖๘
๒.๑๘ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓	๖๘
๒.๑๙ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓	๖๙
๒.๒๐ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด	๖๙
๒.๒๑ จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer	๗๐
๒.๒๒ ข้อมูลพื้นที่ปลูกเงาะ ปี ๒๕๖๓	๗๑
๒.๒๓ ข้อมูลพื้นที่ปลูกทุเรียน ปี ๒๕๖๓	๗๑
๒.๒๔ ข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ปี ๒๕๖๓	๗๒
๒.๒๕ ข้อมูลพื้นที่ปลูกโกโก้ ปี ๒๕๖๓	๗๒
๒.๒๖ ข้อมูลพื้นที่ปลูกอโวคาโด ปี ๒๕๖๓	๗๒
๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework	๓๔
๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis	๓๖

๓.๓ การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์ ๓๘

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๒.๑ แผนที่จังหวัดหนองคาย	๓๖
๒.๒ แผนที่กลุ่มชุดดินจังหวัดหนองคาย	๓๗
๒.๓ เปรียบเทียบ GPP และรายได้ต่อหัว (ปี๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒)	๔๖
๒.๔ แสดงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูล GPP แบบ Top Down (ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒)	๔๖
๒.๕ แสดงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูล GPP แบบ Top Down (ณ ราคาประจำปี) ๒๕๖๒ เปรียบเทียบระหว่างภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตร	๔๗
๒.๖ สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย	๔๙
๒.๗ สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย (จำนวนนักท่องเที่ยว)	๕๐

ส่วนที่ ๑
บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัด มีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของ ประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐ ต้องดำเนินการตามแผนนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ่มครอง และรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้ง ส่งเสริม การรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔ (๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕ (๒) กำหนดให้รัฐ ต้องดำเนินการกระจายการถือ ครองที่ดินอย่างเป็นรูปธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบ เกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้ อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 78 (2) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตาม
แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการ
จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน
ท้องถิ่นให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่
ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้
จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อ
ประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไข จุดอ่อนและเสริมจัดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาวเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วย เทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ชาติโดยทุก หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมกันพิจารณาภารกิจของ หน่วยงานที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนในแต่ละระดับ รวมทั้งน่านโยบายสำคัญ และสถานการณ์ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มากำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการดำเนินงานในการขับเคลื่อนภารกิจให้ได้ผลลัพธ์ตามที่กำหนด ตลอดจน พิจารณาความต่อเนื่องในการบริหารราชการแผ่นดินควบคู่กับการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เกิดผล อย่างเป็นรูปธรรม โดยแผนปฏิบัติการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์การมหาชน รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับ ดูแล และติดตามผล การดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม เพื่อมุ่งสู่การบรรลุผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายระดับชาติร่วมกันต่อไป

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาล นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยมีความเกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๐๑) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความมั่นคง (๐๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (หลัก) (๐๔) ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (๐๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ (๐๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๕ ฉบับ ได้แก่ (๐๑) ความมั่นคง (๐๓) การเกษตร (หลัก) (๐๕) การท่องเที่ยว (๐๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (๐๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (๐๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ (๐๙) เศรษฐกิจพิเศษ (๑๕) พลังทางสังคม (๑๖) เศรษฐกิจฐานราก (๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน (๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ (๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ (๒๓) การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็น (๐๓) การเกษตรจะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่น และเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดทำฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนามีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุป ดังนี้

๒.๒.๑ แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ ส่งเสริมการพัฒนาคูณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย

๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๒ แผนย่อยเกษตรปลอดภัย ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่าง ๆ พัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหารและพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน และส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า

๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย

๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน ควบคุมการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น

ตัวชี้วัด ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

๒.๒.๓ แผนย่อยเกษตรชีวภาพ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กและสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง

๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบลเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ

๒.๒.๔ แผนย่อยเกษตรแปรรูป ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง

๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร

๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว และการแปรรูป

๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๕ แผนย่อยเกษตรอัจฉริยะ ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต

๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาด การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่าง ๆ

๓) สนับสนุนและส่งเสริมการหาระบบฟาร์มอัจฉริยะ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

เป้าหมายที่ ๑ สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๒.๖ แผนย่อยการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ การคุ้มครองที่ดินการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตรและชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร และการบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม

๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนทางการเกษตรของท้องถิ่น ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่าง ๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน การมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหาร และผลกระทบ

๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม ข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร การพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย กลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ในมิติต่าง ๆ ทั้งในด้านอุปสงค์และอุปทาน รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้

ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ที่มีประสิทธิภาพ
วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร

๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการภาคเอกชน และ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์
สนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ สนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่ง
ทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น และมีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่ม
และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง

๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริม
การวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่าง ๆ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึง
องค์ความรู้และเทคโนโลยี ด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ

๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าและ
ผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค จัดให้มีระบบ
การตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และ
มีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบ ตรวจสอบย้อนกลับ

๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยี
และเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ

๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพ
การให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระ
ค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า และเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพ
สินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน

เป้าหมายที่ ๑ ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)

เป้าหมายที่ ๒ สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียน
กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ
ประกอบด้วย ประเทศชาติมีความสงบเรียบร้อย มีความสามัคคี สังคมมีความสงบสุข เป็นธรรม และ
มีโอกาสนับพันประการเพื่อขจัดความเหลื่อมล้ำ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
ทั้งนี้ การปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีประเด็น
ขับเคลื่อนการปฏิรูปที่สำคัญ โดยสรุปใน ๖ มิติ ได้แก่ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม การพัฒนา
เศรษฐกิจ การสร้างสังคมและชุมชนที่เข้มแข็ง การฟื้นฟู และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม การสร้างประสิทธิภาพและความโปร่งใสในกระบวนการทำงานของภาครัฐ และการพัฒนา
กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แผนการปฏิรูปประเทศมี ๑๓ ฉบับ มีความเกี่ยวข้องกับกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์ ๕ ฉบับ ได้แก่ (๑) การบริหารราชการแผ่นดิน (๓) กฎหมาย (๕) เศรษฐกิจ (หลัก)
(๖) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ (๗) สาธารณสุขในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศด้าน
เศรษฐกิจ มีเป้าประสงค์เพื่อยกระดับศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ กระจายความเจริญและความ

เข้มแข็งของภาคสังคม และปรับบทบาท โครงสร้าง และกลไกสถาบันบริหารจัดการเศรษฐกิจของประเทศ ตามหลักแนวคิดการบริหารงานคุณภาพที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเด็นปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ และลดความเหลื่อมล้ำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปประเทศที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ จำนวน ๕ กิจกรรม ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๒) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
- ๓) การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการ

เป้าหมาย

- ๔) การเป็นศูนย์กลางด้านการค้าและการลงทุนของไทยในภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้กำลังคนในระบบมีทักษะสอดคล้องตามความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย และได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น บุคลากรในภาคเกษตรกรรม ภาคการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการรายย่อยมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้ดียิ่งขึ้น

๒.๔ (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
มุ่งหมายที่จะเร่งเพิ่มศักยภาพของประเทศในการรับมือกับความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อฐานแรงและเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้ง การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้างนโยบายและกลไกเพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูง และคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนา (Agenda) ที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม จึงได้กำหนด หมายเหตุการพัฒนา จำนวน ๑๓ ประการซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” มุ่งหวังจะ “มี” หรือต้องการจะ “จัด” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” และการบรรลุเป้าหมายหลักในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ โดยมีหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๑ หมายเหตุ ได้แก่

หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง โดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ ความมั่นคงอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร และเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน โดยเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมและบริการที่มีศักยภาพอื่น ปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และการท่องเที่ยวไทย ต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค โดยทำให้ประเทศไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุน เป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค และเป็นศูนย์กลางคมนาคม และโลจิสติกส์ของภูมิภาค

หมวดหมู่ที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่สำคัญของโลก โดยมูลค่าเศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น และมูลค่าอุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ โดยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้ของ SME มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจสามารถ Scale up และปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่ และ SME สามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

หมวดหมู่ที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง และการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

หมวดหมู่ที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม โดยครัวเรือนยากจนข้ามรุ่นมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และคนไทย ทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ โดยการเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียนและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และการสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการลดความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการสร้างภูมิคุ้มกันและการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต โดยคนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน โดยการบริการภาครัฐมีคุณภาพเข้าถึงได้ และภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูงและคล่องตัว

๒.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการพัฒนาการเกษตรของประเทศในระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติโดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกร มั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน” โดยมียุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer, Smart Group, Smart Enterprise เสริมสร้างความภาคภูมิใจ และความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรกรม บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร โดยพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า และส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐ บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร และพัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน และฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยพัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร

๒.๖ แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ โมเดลเศรษฐกิจ BCG เป็นกลไกเร่งให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายภายใต้ Thailand ๔.๐ ที่ต้องการปรับเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาเศรษฐกิจจากการใช้ความได้เปรียบด้านทรัพยากรและแรงงานไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมประสบความสำเร็จได้เร็วขึ้น ด้วยการระดมทรัพยากรและความสามารถของทุกภาคส่วน ในการมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐ เป็นการพัฒนภายใต้อัตลักษณ์ ๔ + ๑ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน ซึ่งมีศักยภาพจะเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ๑ ล้านล้านบาทจากฐานความหลากหลายของทรัพยากรชีวภาพ (Nature) วัฒนธรรม (Culture) และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ (Nurture) ภายใต้กลไกจุดภาคี ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันวิจัย/สถาบันการศึกษา และภาคประชาชน โดยมีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มี

คุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยเกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ป่าฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

เน้นการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์เพื่อความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเป็นทุนพื้นฐานต่อการ พัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโตเพื่อส่งต่อสู่คนรุ่นต่อไป รวมถึงส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการมองว่า “Nature as Resource” เป็น “Nature as Source” ดังนั้น ธรรมชาติจึงไม่ใช่แค่เพียงทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิตเท่านั้น แต่ธรรมชาติคือแหล่งกำเนิดของชีวิตและทุกสรรพสิ่งบนโลก เป็นพื้นฐานของความ เป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์ ด้วยเหตุนี้ จึงต้องรักษาสมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไป รวมถึงการนำกลับมาใช้ซ้ำตาม หลักการหมุนเวียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาคลังข้อมูลดิจิทัลความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
๒. การอนุรักษ์ ป่าฟื้นฟูทรัพยากรด้วยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคม
๓. การบริหารจัดการน้ำให้เกิดความยั่งยืนด้วยการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ และการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อลดการใช้ลดการสูญเสีย การนำกลับมาใช้ซ้ำ และยกระดับคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ให้สูงขึ้น
๔. การสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ และการเพิ่มทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรให้แก่ชุมชนและคนรุ่นใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ใช้ศักยภาพของพื้นที่โดยการระเบิดจากภายใน เน้นการตอบสนองความต้องการในแต่ละพื้นที่เป็นอันดับแรก ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้มแข็งในระดับพื้นที่ การดำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ รวมถึงการใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งจากภายในอันประกอบด้วย “ความหลากหลายทางชีวภาพ” “ความหลากหลายทางวัฒนธรรม” และ “ความเอื้อเพื่อแม่” มาต่อยอดและยกระดับมูลค่าในห่วงโซ่การผลิตสินค้าและบริการให้มีมูลค่าสูงขึ้น ด้วยการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการยกระดับมาตรฐาน สร้างคุณค่าใหม่ รวมถึงการนำหลักการของเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการลดการใช้ทรัพยากร การดำเนินการดังกล่าวมุ่งหวังให้เกิดการพัฒนาที่นำไปสู่การเดินหน้าไปด้วยกัน และไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง เป็นการเติบโตของทุกภาคส่วนไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเพิ่มโอกาสของชุมชนและผู้ประกอบการที่อยู่ในภูมิภาคได้รับการพัฒนา รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรได้อย่างทัดเทียมกันมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการหรือแก้ปัญหาสุขภาพ ปัญหามลพิษ ยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยของอาหาร ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการพึ่งพิงแหล่งพลังงานทางเลือกในพื้นที่ได้เพิ่มขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคให้เติบโตด้วยรูปแบบของระเบียงเศรษฐกิจ BCG
๒. การนำทุนทางทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมไปสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก
๓. การใช้ทรัพยากรด้านเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวในพื้นที่เพื่อสร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน

๔. การพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการมูลค่าสูงจากความหลากหลายทางชีวภาพด้วยการยกระดับมาตรฐาน การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนการจัดการวัตถุดิบเหลือทิ้งจากการผลิตให้เป็นศูนย์

๕. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เติบโตด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบบูรณาการด้วยกลไกจตุภาคี เช่น กลไกมหาวิทยาลัยสู่ตำบล อุทยานวิทยาศาสตร์ และคลัสเตอร์

๖. การพัฒนาตลาดและศักยภาพในการเข้าถึงตลาดทั้งในและนอกพื้นที่ด้วยการใช้อัตลักษณ์ความคิดสร้างสรรค์ และแพลตฟอร์มการเชื่อมโยงตลาด

๗. การยกระดับคุณภาพ ความปลอดภัยและมาตรฐานของอาหารท้องถิ่น (Street food/ วิสาหกิจชุมชน) ด้วย Food machinery และมาตรฐานการประกอบการที่ดี

๘. การสร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากทั้งระบบ เช่น การยกระดับประสิทธิภาพการผลิต การควบคุมความปลอดภัย ความคิดสร้างสรรค์ ระบบประกันคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เน้นการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการเดิมให้สามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องด้วยการนำความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับประสิทธิภาพการผลิต ลดความสูญเสียในกระบวนการผลิตให้เป็นศูนย์การหมุนเวียนทรัพยากรกลับมาใช้ หรือการนำไปสร้างมูลค่าเพิ่มตามหลักเศรษฐกิจหมุนเวียน ยกระดับมาตรฐานสู่การเป็นแหล่งผลิตและให้บริการที่มีคุณภาพ มีความปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดี ให้ความสำคัญกับระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มาตรการผลิตที่ยั่งยืนเทียบเท่ามาตรฐานสากล รวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์หรือบริการด้วยการใช้นวัตกรรมเข้มข้น เช่น ระบบการผลิตพืชในโรงเรือนอัจฉริยะ (Planfactory) การให้บริการด้านสุขภาพที่มีความแม่นยำสูง หรือการแพทย์เฉพาะบุคคล โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นผู้นำในการผลิต และการให้บริการทั้งในระดับประเทศและเวทีโลก โดยมีแนวทางการดำเนินการในแต่ละสาขา ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. สาขาการเกษตรและอาหาร

๑) การปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรสู่ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง และมูลค่าสูงด้วยการใช้การวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) สนับสนุนการยกระดับประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม เกษตรปลอดภัย และเพิ่มความหลากหลายชนิดสินค้า

๒) การขับเคลื่อนเกษตรสู่การเป็นทั้ง B, C และ G ด้วยการบูรณาการในพื้นที่ (Area based)

๓) การแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูง ด้วยการแปรรูปเป็นอาหารสุขภาพ อาหารทางการแพทย์ สารออกฤทธิ์ สำคัญเพื่อเป็นวัตถุดิบของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง รวมถึงโปรตีนจากแมลงหรือพืช

๔) การยกระดับประสิทธิภาพการผลิตด้วยการนำแพลตฟอร์มดิจิทัล เทคโนโลยีขั้นสูง ระบบอัตโนมัติมาใช้บริหารจัดการกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้าสู่ผู้บริโภค

๕) ปรับปรุงกระบวนการผลิตสู่ระบบการผลิตสีเขียวและการผลิตที่ยั่งยืน ลดการสูญเสียระหว่างการผลิตและขยะอาหาร และการยกระดับกระบวนการผลิตด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง

๖) การสร้างแบรนด์อาหารไทยในตลาดโลกด้วยการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบไทย อัตลักษณ์วัฒนธรรมไทยและการเชื่อมโยงการท่องเที่ยว

๓) การลงทุนและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านนวัตกรรมอาหาร เช่น หน่วยวิเคราะห์ทดสอบด้านอาหารฟังก์ชัน โรงงานต้นแบบผลิตอาหารฟังก์ชันและสารประกอบ Functional ingredient มาตรฐาน GMP

๒. สาขาสุขภาพและการแพทย์

๑) การสร้างและยกระดับความสามารถในการพัฒนาและผลิตวัคซีน ยา และชีววัตถุในการป้องกันและควบคุมโรคจากไวรัสและการเข้าสู่ตลาดสากล

๒) การยกระดับคุณภาพการรักษาระบบการแพทย์แม่นยำ ด้วยการส่งเสริมให้มีการใช้บริการการแพทย์จีโนมิกส์ ผลิตภัณฑ์การแพทย์ขั้นสูง (Advanced Therapy Medicinal Products, ATMPs)

๓) การเร่งรัดการพัฒนาเครื่องมือ และวัสดุทางการแพทย์ด้วยกลไกนวัตกรรมแบบวิศวกรรมย้อนกลับ

๔) การส่งเสริมการวิจัยทางคลินิก เพื่อรองรับการขึ้นทะเบียนผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และสุขภาพ ได้แก่ ยา วัคซีน อาหารสุขภาพ อาหารการแพทย์ เครื่องสำอาง เครื่องมือแพทย์ และวัสดุทางการแพทย์

๕) การส่งเสริมการสร้างตลาดด้วยกลไกการขึ้นทะเบียนนวัตกรรม Sandbox การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ และปรับรูปแบบการจัดซื้อจากรายปีเป็น Multi-year procurement

๖) การสร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อรองรับอุตสาหกรรม และบริการการแพทย์และสุขภาพ

๓. สาขาล้างงาน วัสดุ และเคมีชีวภาพ

๑) การสร้างโอกาสทางการตลาดแก่ผลิตภัณฑ์ชีวภาพให้แข่งขันอย่างเป็นธรรมด้วยกลไกการกำหนดราคาคาร์บอน การจัดสรรคาร์บอนเครดิต และการลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด

๒) การส่งเสริมการนำพืช ผลผลิต และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรไปสร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม

๓) การใช้นวัตกรรมชีวภาพเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์และบริการ และการสร้างธุรกิจนวัตกรรมให้แก่ SMEs และการเชื่อมโยงห่วงโซ่มูลค่าของโลก

๔. สาขาการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๑) การผลักดันให้เกิดการนำโมเดลการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น Happy Model เพื่อกระจายรายได้อย่างทั่วถึงไปสู่เมืองท่องเที่ยวรอง ลดความเหลื่อมล้ำ และมุ่งสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒) การส่งเสริมการท่องเที่ยวยั่งยืนและการท่องเที่ยวสีเขียว เพื่อรักษาสีเขียวตามแนวทาง Happy Model

๓) การกระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองท่องเที่ยวรองด้วยการพัฒนาสินค้าและบริการในเมืองท่องเที่ยวรอง โดยใช้อัตลักษณ์ท้องถิ่น วัฒนธรรม พัฒนาเรื่องราว และการอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้วย Digital Technology

๔) การขยายตลาดการท่องเที่ยวด้วยการส่งเสริมพัฒนาระบบการจ่ายเงินแบบ One Payment System เพื่ออำนวยความสะดวกและรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่าย รวมถึงพัฒนาดิจิทัลคอนเทนต์ที่น่าสนใจของประเทศไทยในด้านต่าง ๆ เช่น วัฒนธรรม

๕) การส่งเสริมการท่องเที่ยวคุณภาพสูงผ่านการจัดงานประชุมและนิทรรศการกีฬา และอีเวนต์ (Event) ขนาดใหญ่

๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน

๑) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยโอกาสการลงทุนและการสร้างตลาดด้วยโมเดลธุรกิจเศรษฐกิจหมุนเวียน

๒) การส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการคิดค้นผลิตภัณฑ์และบริการใหม่จากการนำของเสียกลับมาใช้ใหม่

๓) การพัฒนาแพลตฟอร์มและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างเป็นระบบ

๔) การสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการที่เอื้ออำนวยต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียนของประเทศ

๕) การสร้างกำลังคนที่มีความรู้และความเข้าใจ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการอบรมหรือหลักสูตร รวมทั้งสร้างความตระหนักในการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เน้นการสร้างภูมิคุ้มกัน และสร้างความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างเท่าทันเพื่อบรรเทาผลกระทบ รวมถึงเข้าถึงโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกที่เกิดขึ้นได้รวดเร็วยิ่งขึ้น เป็นการปูทางสู่อนาคตด้วยการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ เพื่อการสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคตด้วยการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมไปเพิ่มศักยภาพของชุมชน ผู้ประกอบการ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต/บริการ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด รวมถึงสร้างการเติบโตอย่างมีคุณภาพ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อนำไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำ นอกจากนี้ต้องพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับเศรษฐกิจ BCG ในอนาคต รวมถึงการวิจัย พัฒนาขึ้นแนวหน้าเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. การยกระดับความสามารถของกำลังคนในสาขา BCG
๒. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานทางด้านคุณภาพ
๔. การพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นแนวหน้า

๒.๗ (ร่าง) กรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง” ตามแนวคิดการเป็นฐานการผลิตของประเทศที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นประตูเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านเพื่อสร้างโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ประกอบด้วยแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาภาคเกษตรไปสู่เกษตรสมัยใหม่เพื่อต่อยอดไปสู่เศรษฐกิจชีวภาพ
๒. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอเพื่อรองรับการพัฒนา
๓. พัฒนาผลิตภัณฑ์พื้นถิ่นไปสู่มาตรฐานสากลเพื่อสร้างเศรษฐกิจในชุมชน
๔. พัฒนาเมือง เขตเศรษฐกิจพิเศษและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NeEC-Bioeconomy) ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของภาค
๕. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ได้มาตรฐาน

๖. ยกระดับคุณภาพชีวิตให้ได้มาตรฐานและแก้ปัญหาความยากจนให้กับผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. มีบทบาทเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศแต่เป็นพืชเชิงเดี่ยว พืชพาน้ำฝน ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ผลผลิตภาพต่ำ ในขณะที่เกษตรกรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงาน ในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์การเกษตร มีมูลค่า ๓๐๘,๕๗๕ ล้านบาท คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ ๑๙.๓ ของผลิตภัณฑ์ภาค พืชหลักที่สำคัญของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดทั่วประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ แต่ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตร เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกใน พื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี สำหรับการปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐.๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (จังหวัดยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และจังหวัดอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐.๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาด ข้าวอินทรีย์ ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดแต่ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๖๓,๘๖๖ ล้านไร่ คิดเป็น ร้อยละ ๔๒.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่การเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่พื้นที่ค่อนข้างราบ เหมาะสำหรับการปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีพื้นที่เกษตรไม่มากเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขาและมีพื้นที่ฟาร์มขนาดเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาคซึ่งส่วนใหญ่มีปัญหาด้านความยากจน ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๒.๐ ๑๒.๓ ๑๓.๑ และ ๑๓.๒ ไร่ต่อครัวเรือน ตามลำดับ

๓. การเพิ่มพื้นที่ชลประทานมีข้อจำกัดด้านกายภาพไม่สามารถพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ เพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บให้เพียงพอต่อการเพาะปลูกตลอดปี พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๖๒ พื้นที่ชลประทานประมาณ ๗.๙ ล้านไร่ และมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๒.๓ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยพื้นที่โครงการชลประทานของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง และกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ มีสัดส่วนร้อยละ ๓๓.๙ ๓๑.๓ และ ๑๙.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั้งภาค ตามลำดับ แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อ

พื้นที่เกษตร ค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๑๒.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชะลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ให้น้ำท่วมพืชผลเสียหาย

๒.๘ แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เป็นแผนหลักในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และนำไปใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ตลอดจนผู้บริหารสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแล และติดตามผล การดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละผลผลิตให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารราชการแผ่นดินในภาพรวม มีวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรกรมีคุณภาพ ชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” โดยมีเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้น ผลผลิตทางการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น และการบริหารจัดการทรัพยากร เพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล ประกอบด้วย ๕ ประเด็นการพัฒนา ๒๘ แนวทางการพัฒนา ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตร การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ และการพัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การเสริมสร้างทุนทางสังคม การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุกการยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ และการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียวการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร มีแนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาบริการประชาชน การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ การพัฒนากฎหมาย และการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตร

๒.๙ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสงบสุข สามัคคีและเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑. นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ และนโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการยุติธรรม

๒. นโยบายเร่งด่วน ๑๐ เรื่อง ประกอบด้วย นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน นโยบายเร่งด่วนที่ ๓ มาตรการเศรษฐกิจ นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และพัฒนานวัตกรรม นโยบายเร่งด่วนที่ ๕ ยกระดับศักยภาพแรงงาน นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต นโยบายเร่งด่วนที่ ๗ เตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑ นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไข ปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ นโยบายเร่งด่วนที่ ๑๐ การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน และนโยบายเร่งด่วนที่ ๑๑ การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย

๒.๑๐ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืน ด้วยยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลัก ดังนี้

๑.๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถาบันวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ ผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูป เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ โดยมีความร่วมมือด้านการตลาดที่สำคัญ ได้แก่

๑.๑) ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะกรรมการร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะกรรมการขับเคลื่อน ได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard สินค้าเกษตร (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” โดยคัดเลือกกลุ่มสหกรณ์กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบย้อนกลับ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๑.๒) ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยพัฒนาเกษตรกรแม่นยำสู่ธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรม ในสินค้าเกษตรสำคัญ อาทิ ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม เป็นการดำเนินงานที่เน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็น แปลงใหญ่ ด้วยกระบวนการจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้พื้นที่เป้าหมายคือ พื้นที่เกษตรกรรมที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุน การจัดการด้านโลจิสติกส์

๑.๓) การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มโอกาสและการรับรู้ความต้องการของตลาด โดยการพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ การจัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร ด้วยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่าย สินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้าตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ ให้แก่ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไกเพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ เพื่อการพัฒนาภาคเกษตรกรรมโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมตลอดโซ่อุปทานและโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด โดย

๒.๑) พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อเป็นต้นแบบเกษตรอัจฉริยะให้กับเกษตรกร รวมถึงเป็นกลไกส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีการเกษตรผ่านการรวมกลุ่ม

๒.๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ เกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture) และเกษตรอัจฉริยะ

๒.๓) พัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) และส่งเสริมสถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรให้เป็นผู้ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับการให้บริการทางการเกษตร และเป็นช่องทางการเข้าถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรสมัยใหม่ได้อย่างครบวงจร

๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตรและอาหารและ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๓.๑) Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศและส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

๓.๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้ โดยมีตัวอย่างสินค้าดาวเด่นของไทย อาทิ ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง (๒) Health Security ไทยมีมาตรการ ควบคุม ป้องกัน การระบาดของโรคที่เข้มงวด (๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช รวมทั้งศัตรูพืช การนำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF) และ (๔) Farmer Security เน้นการเสริมสร้างเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart Farmer, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง

๓.๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน เช่น เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร การลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง มีการนำเทคโนโลยีฝนหลวงมาใช้ประโยชน์ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ รวมถึงการขับเคลื่อน โดยใช้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio - Circular - Green Economy : BCG Economy) และ SDGs ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน

๔.๑) การบูรณาการเพื่อพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์ และเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและสนับสนุนข้อมูลที่ดีแก่เกษตรกรสำหรับการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงตรวจสอบศักยภาพพื้นที่ โดยบูรณาการจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) สำหรับเป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ที่คำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจสำหรับการเชื่อมโยงข้อมูล และช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดี โดยมีการรวบรวมข้อมูลและการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรให้ครอบคลุมทุกด้านทั้งสินค้า การตลาด และทรัพยากร และครอบคลุม พื้นที่ทั้ง ๗๗ จังหวัด เพื่อบริหารจัดการสินค้าเกษตรและทรัพยากรทางการเกษตร นำไปใช้วางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ รวมถึงการรับรู้ความต้องการคุณภาพและปริมาณของตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในด้านการพัฒนาการเกษตร การนำจุดแข็ง หรือศักยภาพของแต่ละภาคส่วนมาร่วมมือกัน เพื่อพัฒนาภาคเกษตรตลอดโซ่อุปทาน เช่น ความร่วมมือด้านการตลาด ร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้า

แห่งประเทศไทย แพลตฟอร์มตลาดออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อเชื่อมโยงด้านการตลาดให้มีความหลากหลาย
ใช้ในการซื้อขายได้จริง

๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา โดยน้อมนำหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เกษตรทฤษฎีใหม่ และโครงการหลวง ด้วยการถ่ายทอดองค์ความรู้
ผ่านกลุ่มเกษตรกร เครือข่ายเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้
หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์
โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และ
เคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับ
กระทรวงพาณิชย์ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริม
ให้เกษตรกรมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและ
สถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูป
สินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว
(Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนา
บุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน

๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ
ให้บริการทางการเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทาง
การเกษตร เช่น เทคโนโลยีในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับ
ให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจ
และความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และ
ร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์
ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ
ศวก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่
เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตร
ให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อ
อำนวยความสะดวกในการส่งออก และนำเข้าสินค้าเกษตร

๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง
รวมทั้งพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการ
อุปโภค บริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดิน ได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสม ในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่ เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่าง ๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย บนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์ม น้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๑๑ แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑๑.๑ ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย

- ๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- ๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- ๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- ๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- ๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- ๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นทางการ
- ๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- ๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- ๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒.๑๑.๒ ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ประกอบด้วย

- ๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- ๓) การรับเรื่องร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- ๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๒.๑๑.๓ วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ประกอบด้วย

- ๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- ๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- ๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้ สอดรับกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ
- ๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- ๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงาน และงบประมาณของกระทรวง
- ๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- ๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติราชการในพื้นที่
- ๙) ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๑๒ ประเด็นการพัฒนาตามแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒.๑๒.๑ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ (จังหวัดเลย จังหวัดอุดรธานี จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดหนองคาย)

(๑) ทิศทางการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย ๕ จังหวัด ตั้งอยู่ตอนบน ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ อุดรธานี เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และบึงกาฬ มีความโดดเด่นในเรื่องภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์อารยธรรมและวัฒนธรรมประเพณี มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติที่งดงามจำนวนมาก มีทรัพยากรแร่ธาตุทางเศรษฐกิจที่สำคัญ อาทิ เหล็ก แมงกานีส ยิปซัม มีการขุดพบที่จังหวัดเลย โปแทส พบที่จังหวัดอุดรธานี และแบไรต์ พบที่จังหวัดเลย และหนองบัวลำภู เป็นต้น มีเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะ ที่ ๒ ตามประกาศ กนพ. ที่ ๒/๒๕๕๘ อยู่ที่อำเภอเมืองหนองคาย และอำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย มีการสร้างนิคมอุตสาหกรรมอุดรธานีซึ่งได้รับการอนุมัติโครงการจากคณะกรรมการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) โดยนิคมแห่งนี้ จะถูกออกแบบเพื่อเน้นรองรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย คือ

- ๑) อุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะและประกอบรถยนต์
- ๒) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
- ๓) อุตสาหกรรมเหล็กชิ้นกลางและชิ้นปลาย
- ๔) อุตสาหกรรมยางพาราชิ้นปลาย
- ๕) อุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้าง

ส่วนในภาคการเกษตรมีผลผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา โดยในแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ที่ผ่านมามีทิศทางการพัฒนาด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านเศรษฐกิจและสังคม การค้าและการลงทุน กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ได้มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านเศรษฐกิจและสังคม การค้าและการลงทุนโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ บริษัทได้มีการขยายฐานการลงทุนและพัฒนาศักยภาพของธุรกิจให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่ง ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนให้สนใจมาตั้งฐานการผลิต ในกลุ่มจังหวัด เนื่องจากทำเลที่ตั้งของกลุ่มจังหวัดที่มีความได้เปรียบภูมิภาคอื่น ๆ ในเรื่องของภัยพิบัติ และอุทกภัย ที่มีจำนวนน้อยกว่า และในภาคบริการ ไม่ว่าจะเป็นโรงแรม ร้านอาหาร ห้างสรรพสินค้า กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีความได้เปรียบกว่ากลุ่มจังหวัดอื่น ๆ โดยมีสถานประกอบการมากมายที่มีชื่อเสียง อาทิ โรงแรมเซ็นทารา แอนด์คอนเวนชันเซ็นเตอร์ อุดรธานี ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลพลาซ่าอุดรธานี ร้านอาหาร VT แหนมเมืองจังหวัดอุดรธานี ร้านอาหารแดงแหมเมือง จังหวัดหนองคาย ร้านกาแฟ ดี มีนา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย เป็นต้น

นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดฯ ยังมีแผนและโครงการที่จะสนับสนุนผู้ประกอบการ SME, SMEs ให้มีความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันกับตลาดในภูมิภาคอื่น ๆ และต่างประเทศได้ พร้อมกับการกระจายรายได้ไปยังพ่อค้าแม่ค้าตลาด วิสาหกิจชุมชน ฯลฯ สร้างการจ้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่เพื่อสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างเมืองและ

ชุมชนให้กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมและการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนไปพร้อมกัน

๒. ด้านการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ จะเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการ “ท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรมและประวัติศาสตร์” โดยจัดทำโครงการสนับสนุนการพัฒนาเส้นทางที่เชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและน่าสนใจของกลุ่มจังหวัด ให้มีการเดินทางที่สะดวกสบายและมีความปลอดภัย ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและจัดทำคู่มือท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด โดยมีเส้นทาง (Routes) การท่องเที่ยว ให้กับนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางสัญจรสามารถเดินทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด อาทิ หากเดินทางจากกรุงเทพมหานคร โดยเส้นทางรถยนต์จากถนนมิตรภาพ ต้องการจะไปเที่ยวอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย สามารถเดินทางผ่านมาที่จังหวัดอุดรธานีได้ก่อนเป็นจังหวัดแรก โดยอาจแวะพักแรม หรือเที่ยวชมพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากตัวเมืองอุดรธานี หรือแวะซื้อของฝากของที่ระลึกต่าง ๆ จากนั้นเดินทางต่อไปยังจังหวัดหนองบัวลำภู สามารถแวะชมพิพิธภัณฑ์หอยหินโบราณ ๑๕๐ ล้านปี และซากฟอสซิลไดโนเสาร์ อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูหรือไหว้สักการะศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ก่อนที่จะเดินทางไปยังจังหวัดเลยได้ เมื่อไปถึงอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ก็ยังสามารถที่จะเข้าไปยังฝั่งประเทศลาวได้ หรือหากมีเวลาในช่วงวันหยุดยาวก็สามารถเดินทางด้วยรถยนต์ไปต่อยังผาตากเสื้อ อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย ซึ่งมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในธีมของทัศนียภาพและการผจญภัยที่สวยงาม มีการสร้างสกายวอล์คที่ยื่นจากหน้าผาทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ที่งดงามชายฝั่งแม่น้ำโขงได้ ซึ่งกำลังเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก สำหรับผู้ที่ชื่นชอบธรรมชาติสามารถเดินทางต่อไปยังจังหวัดบึงกาฬ เพื่อชมทิวทัศน์ และเล่นน้ำตกตามฤดูกาลได้ จากนั้นสามารถเดินทางจากจังหวัดบึงกาฬ ในเส้นทางลัดสู่จังหวัดอุดรธานี เพื่อเดินทางกลับกรุงเทพมหานครได้ ซึ่งในอนาคต กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ จะได้พัฒนาเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดอุดรธานี ให้มีความสะดวกสบายและมีความปลอดภัยในการสัญจรมากยิ่งขึ้น

๓. ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เน้นการใช้นวัตกรรมเพื่อต่อยอดการผลิตให้สามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรทั้งการบริโภคและการแปรรูป เพื่อภาคอุตสาหกรรมเกษตร ตลอดจนสามารถนำผลผลิตทางการเกษตรไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์จากการนำยางพาราไปสร้างมูลค่าเป็นยางรถยนต์ เป็นต้น สนับสนุนการสร้างเครือข่ายและให้ความรู้กับกลุ่มเกษตรกร กลุ่ม OTOP และวิสาหกิจชุมชนในเรื่องของการตลาด และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร ส่งเสริมการใช้เกษตรปลอดภัยจากสารเคมี และต่อยอดพัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์ในอนาคต เชื่อมโยงการเกษตรและการท่องเที่ยวให้เกษตรกร พ่อค้าแม่ค้าสามารถจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร ผลไม้ OTOP ในเส้นทาง (Routes) การท่องเที่ยวให้กับนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางสัญจรในกลุ่มจังหวัดได้ส่งเสริมการปลูกข้าวหอมมะลิสายพันธุ์ที่ใช้น้ำน้อย เนื่องจากการผลิตข้าวของประเทศไทย และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประสบปัญหามากมาย มีสาเหตุจากการทำเกษตรที่ใช้น้ำมาก ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล และใช้ปุ๋ยเคมีที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศสูงมาก เป็นสาเหตุสำคัญของหนี้สินชาวนา ซึ่งรัฐบาลต้องใช้เงินจำนวนมากมาประคองและสนับสนุน

(๒) บทบาทการพัฒนา

๑. เป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่เป็นมิตรกับ

สิ่งแวดล้อม

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีบทบาทสำคัญในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่สำคัญ อันเนื่องมาจากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ได้แก่ เกื้อกูล อาทิ รถไฟรางคู่จากด่านเชียงของ - หนองคาย เขตเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ ๒ จังหวัดหนองคาย นิคมอุตสาหกรรมอุดรธานี สนามบินนานาชาติอุดรธานี ซึ่งมีเที่ยวบินจำนวนมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีทรัพยากรแร่ธาตุ ทางเศรษฐกิจที่สำคัญมากมาย ซึ่งในระยะ ๒ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) ได้มีนักลงทุนจากบริษัท ในกรุงเทพมหานครมาร่วมลงทุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์จำนวนมาก อาทิ Land&Houses.บุญถาวร CP ลุมพินี ฯลฯ นอกจากนี้ ยังมีการขยายตัวของโรงแรมที่พัก และรีสอร์ท อีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ รวมทั้งให้ความสำคัญกับภาคเอกชน และประชาชน ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด มีการเปิดเวทีรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากภาคเอกชน และประชาชน มีองค์กรภาคเอกชนที่มีความเข้มแข็ง ได้แก่ หอการค้า สมาคมอุตสาหกรรม และสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งร่วมผนึกกำลังกับกลุ่มจังหวัดเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนของกลุ่มจังหวัดให้มีความเข้มแข็ง และสามารถแข่งขันกับกลุ่มจังหวัดอื่น ๆ และอาเซียนได้ โดยการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนดังกล่าว มุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมสถานประกอบการและโรงงานให้ได้รับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมระดับชาติหรือสากล

๒. เป็นแหล่งการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรมและ

ประวัติศาสตร์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรมและประวัติศาสตร์มากมาย ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวและไม่สามารถลอกเลียนแบบได้ อาทิ อารยธรรมล้านช้าง เป็นอารยธรรมดั้งเดิมของชนเผ่าที่อาศัยอยู่ในแถบลุ่มแม่น้ำโขง อารยธรรมห้าพันปี พบที่ตำบลบ้านเชียง อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี เป็นแหล่งข้อมูลและการศึกษาชาติพันธุ์มนุษย์ ทำให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนไทยย้อนหลังไปกว่า ๕,๐๐๐ - ๗,๐๐๐ ปี ซึ่งเป็นยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ จากการขุดค้นพบร่องรอยเครื่องปั้นดินเผา เครื่องสำริดและโครงกระดูกของมนุษย์ จังหวัดหนองคาย เลย และบึงกาฬ มีความเชื่อและความศรัทธาพญานาค ซึ่งเป็นเรื่องราวที่เชื่อกันว่าพญานาคอาศัยอยู่ในแม่น้ำโขง หรือเมืองบาดาลและมีความเชื่อมโยงกับพุทธประวัติในสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จังหวัดหนองบัวลำภู มีศาลสมเด็จพระนเรศวรมหาราช สร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราชเสด็จยกกองทัพมาที่ตำบลหนองบัวลำภูเมื่อ พ.ศ. ๒๑๑๗ เพื่อไปช่วยพระเจ้ากรุงหงสาวดี ที่กรุงศรีสัตนาคนหุต (เมืองเวียงจันทน์) เป็นต้น ซึ่งจะทำให้นักท่องเที่ยวมีแนวโน้มสนใจการท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวแห่งใหม่ที่เป็นที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว อาทิ ผาตากเสื้อ น้ำตกชะแนน น้ำตกเจ็ดสี ภูกระดึง ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวแนวผจญภัย (Adventure) มีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณี เช่น ประเพณีบุญหลวงและการละเล่นผีตาโขน จังหวัดเลย ประเพณีออกพรรษาและชมบั้งไฟพญานาคจังหวัดหนองคาย และบึงกาฬ ซึ่งทั้ง ๒ เทศกาลนี้ เป็นที่มีรู้จักและมีชื่อเสียงตลอดจนมียอดนักท่องเที่ยวเต็มตลอดทั้งเทศกาล

๓. เป็นแหล่งการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต

ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรทั้งการบริโภค และการแปรรูปเพื่อภาคอุตสาหกรรมเกษตร โดยการนำองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีส่วนช่วยทำให้กระบวนการผลิตและแปรรูปมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการใช้สารเคมีในภาคการเกษตร ซึ่งจะทำให้เกษตรกรลดต้นทุนในการผลิตลงได้ อีกทั้งยังเป็นการรักษาคุณภาพของดินและน้ำให้สามารถเพาะปลูกได้ผลผลิตอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ส่งเสริมให้ความรู้การบริหารจัดการด้านการตลาด การกระจายสินค้า พัฒนาระบบการขนส่งสินค้าเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกรวดเร็วและปลอดภัย น้อมนำเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่มาใช้กับเกษตรกร ชวนาลดการพึ่งพาจากภาครัฐ และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีให้กับเกษตรกร ชวนา แปรรูปสินค้าทางการเกษตรเพื่อให้สามารถเก็บรักษาผลผลิตไว้ได้นานขึ้น ตลอดจนนำไปใช้ในอุตสาหกรรมที่กำลังเป็นที่ต้องการ เช่น การผลิตยางรถยนต์ การใช้เอทานอลเป็นพลังงานทดแทนน้ำมัน เป็นต้น

(๓) เป้าหมายการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑

“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน”

ความหมาย

เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีการเกษตรชั้นนำ (การเพาะปลูกพืชต่าง ๆ รวมทั้งการเลี้ยงสัตว์และการประมง)

เกษตรกรในกลุ่มจังหวัดมีอาชีพ มีรายได้ ผลผลิตจากการเกษตรชั้นนำเพื่อการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ตามความต้องการของตลาด ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรมชั้นนำ

ศูนย์กลางการค้าและโลจิสติกส์ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีการค้าการลงทุน การค้าชายแดน และการบริการ เช่น ค้าปลีก ค้าส่ง การส่งออก การค้าชายแดน การธนาคาร การประกันภัย ฯลฯ รวมถึง สาขาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โลจิสติกส์ เป็นต้น ที่จะขยายสู่การค้าสากลกับนานาชาติ อารยประเทศ การขนส่งที่มีประสิทธิภาพ (Transport Efficiency) เพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและโลจิสติกส์ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่งให้เชื่อมโยงฐานการผลิต แหล่งเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม ประตุการค้าและสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ เชื่อมต่อระหว่างรูปแบบการขนส่งต่าง ๆ และเชื่อมโยงระหว่างเมืองหลักกับภูมิภาค

การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล สนองความต้องการของตลาดท่องเที่ยว เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำในระดับประเทศ และระดับโลก

เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน กระบวนการพัฒนาเมืองเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุข ได้รับโอกาสที่เท่าเทียมมีความสามารถในการแข่งขันทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ อันจะก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพของเมืองและชุมชน และมีการบริหารราชการอย่างโปร่งใส ยุติธรรม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอน

(๑) เป็นเมืองที่มีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและที่อยู่อาศัยสะอาดและปลอดภัย

(๒) มีระบบนิเวศอยู่ในภาวะสมดุลสภาพและยั่งยืน

- (๓) มีชุมชนเข้มแข็งช่วยเหลือเกื้อกูลไม่เอาัดเอาเปรียบ
- (๔) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนด ควบคุม ตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ
- (๕) ประชาชนได้รับการตอบสนองต่อความจำเป็นปัจจัยพื้นฐานของชีวิต

(๔) กรอบการดำเนินงานการพัฒนา กลุ่มจังหวัด

เพื่อให้มีความสอดคล้องกับหลักการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ สามารถบริหารงาน แก้ปัญหา และพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ได้รับประโยชน์สูงสุด กรอบการดำเนินงานการพัฒนา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) อยู่ภายใต้นโยบายหลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนา กลุ่มจังหวัดที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) คณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ภ.) และคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) กำหนดไว้ เป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมาย และความต้องการด้านพัฒนาพื้นที่ของภาคที่ต้องมีความเชื่อมโยงกันในระดับภูมิภาคและ/หรือระหว่างประเทศ โดยผ่านช่องทางการดำเนินงานของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดในการเชื่อมโยงและขับเคลื่อนการพัฒนา กลุ่มจังหวัดตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖-๒๕๗๐) ร่วมกันระหว่างภาครัฐราชการ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ประชาชน สถาบันการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้นให้เกิดการดำเนินงานพัฒนาในพื้นที่ โดยได้กำหนดตำแหน่งการพัฒนา “ศูนย์กลางการท่องเที่ยว อารยธรรมลุ่มน้ำโขง” ประกอบไปด้วย

- ๑. ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรมของอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง
- ๒. การพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุนและการค้าชายแดน เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน
- ๓. ผลิตภัณฑ์และสินค้าทางการเกษตรมูลค่าสูงและได้มาตรฐาน

(๕) เป้าประสงค์การพัฒนา

- (๑) เศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดมีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
- (๒) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางการผลิต การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรม
- (๓) รักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- (๔) ยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิต

(๖) ตัวชี้วัดของกลุ่มจังหวัด

- (๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดสบายดี เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
- (๒) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มสบายดี เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
- (๓) รายได้จากการท่องเที่ยว เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

(๓) ประเด็นการพัฒนากลุ่มจังหวัด

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดสบายดี ให้ได้มาตรฐานสากล
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่เกษตรอินทรีย์ อย่างเป็นระบบ
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาทุนมนุษย์ และยกระดับคุณภาพชีวิตในทุกช่วงวัย อย่างเท่าเทียม
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ การรักษาสมดุลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

(๘) โครงการสำคัญ

๑. โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค ด้านการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน
๒. โครงการยกระดับและพัฒนาสินค้าและบริการมุ่งสู่มาตรฐานสากล
๓. โครงการส่งเสริมการค้า การลงทุน และการค้าชายแดนเชื่อมโยงทั้งภายในและระหว่างประเทศ
๔. โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อรองรับเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ และส่งเสริมเส้นทางการท่องเที่ยววิถีชีวิตกลุ่มแม่น้ำโขง (บนเส้นทางโรแมนติกรูท (Romantic Route) และนาคีรูท (Nakhee Route))
๕. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพิ่มศักยภาพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเชิงผสมผสานสู่ความยั่งยืน
๖. โครงการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และพัฒนาช่องทางตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุก
๗. โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบ (Green Economy)
๘. โครงการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการ เพื่อการแข่งขันสู่มาตรฐานสากล
๙. โครงการส่งเสริมการตลาดและจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์การเกษตร
๑๐. โครงการส่งเสริมความมั่นคง ปลอดภัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
๑๑. โครงการยกระดับศักยภาพแรงงานให้ได้มาตรฐาน
๑๒. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อพร้อมรับกับการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์โลก
๑๓. โครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
๑๔. โครงการเพิ่มศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภค
๑๕. โครงการเสริมสร้างนวัตกรรม เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก และภัยพิบัติในรูปแบบต่าง ๆ ตามสถานการณ์โลก

๒.๑๒.๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ของจังหวัด หรือเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดหนองคาย

“เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”

ความหมายของเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคายในอีก ๕ ปี ข้างหน้าจะก้าวสู่การเป็นหนองคาย เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน ด้วยแนวคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนา ดังนี้

๑. เมืองน่าอยู่

หนองคายมีการพัฒนาเมือง ควบคู่ไปกับการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม

๒. มุ่งสู่เมืองเกษตรอินทรีย์ ตามหลักการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม (BCG Model)

๑.๑ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

๑.๒ เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

๑.๓ เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) จะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม

๓. วิถีท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขง

ดึงเอาศักยภาพของพื้นที่ ในด้านทรัพยากรและต้นทุน ๓ ธรรมชาติ (๑) ธรรมชาติ (๒) วัฒนธรรม และ (๓) ธรรมชาติ นำมาใช้เป็นแรงดึงดูดกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศเข้ามาในพื้นที่ รวมถึงการให้บริการด้านการท่องเที่ยวเชื่อมโยงไปยังประเทศอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (ไทย - สปป.ลาว - เวียดนาม และจีน)

๔. เป็นประตูในการเชื่อมโยงการค้าชายแดน ของภูมิภาคอาเซียน – อินโดจีน และจีนตอนใต้

เป็นพื้นที่เชื่อมต่อทั้งในมิติเศรษฐกิจและการค้าชายแดน การขนส่ง และโลจิสติกส์ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และมิตรภาพระหว่างประเทศ ใช้เป็นโอกาสจากการเป็นจุดเชื่อมต่อของภูมิภาคยกระดับ จากเมืองผ่านสู่เมืองพัก อันนำมาซึ่งความมั่นคง ความมั่นคง และยั่งยืนในชีวิตให้กับประชาชนในพื้นที่

ประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดหนองคาย

๑. ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร

(๑.๒) พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง

(๑.๓) พัฒนาและส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการด้านการตลาด

(๑.๔) ส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- (๒.๑) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่
- (๒.๒) มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดภัย และเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี
- (๒.๓) ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี
- (๒.๔) พื้นที่เกษตรกรรมที่ปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

๑. แผนงาน: พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร

- ◆ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อการเกษตร
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้น

๒. แผนงาน: พัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร

- ◆ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดภัย และเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น

๓. แผนงาน : พัฒนาและส่งเสริมการใช้งานนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการด้านการตลาด

- ◆ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น
- ◆ โครงการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรสู่เศรษฐกิจฐานดิจิทัล
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ

(๑) ธุรกิจหรือฟาร์มหรือเกษตรกรมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมดิจิทัล (ราย/ปี)

(๒) ปริมาณการค้าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรผ่านแพลตฟอร์ม E-Commerce เพิ่มขึ้น

๔. แผนงาน : ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูงและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐาน

- ◆ โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
- ◇ ตัวชี้วัดโครงการ
  - (๑) พื้นที่เกษตรกรรมที่ปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น
  - (๒) ปริมาณสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเพิ่มขึ้น

๒. ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้า การลงทุน การค้าชายแดน การท่องเที่ยว และการบริการ

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และโลจิสติกส์เชื่อมโยงพื้นที่การค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว

(๑.๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และทางธรรมชาติบนแนวทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) อย่างยั่งยืน

(๑.๓) ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการสู่มาตรฐานสากล

(๑.๔) ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในประเทศและระหว่างประเทศ

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๒.๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

(๒.๒) มูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐

(๒.๓) รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

(๓.๑) แผนงาน : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและโครงข่ายคมนาคมเพื่อรองรับการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว

◆ โครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่ง และการท่องเที่ยว

(๓.๒) แผนงาน : การส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และทางธรรมชาติบนแนวทางการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal) อย่างยั่งยืน

◆ โครงการหนองคายเมืองแห่งการท่องเที่ยว (The city of tourism)

(๓.๓) แผนงาน : ยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าและบริการสู่มาตรฐานสากล

◆ โครงการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการของจังหวัดหนองคาย

(๓.๔) แผนงาน : ส่งเสริมและพัฒนาความร่วมมือทางการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ

◆ โครงการส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการบริการ

(๓.๕) แผนงาน : ส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจังหวัดหนองคาย

◆ โครงการ Nongkhai Startup city

๓. ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคงของคน สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อป้องกันและเฝ้าระวังปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติดและภัยคุกคามทุกรูปแบบ

- (๑.๒) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
- (๑.๓) พัฒนาระบบการบริการสุขภาพเพื่อรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำอย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากล
- (๑.๔) พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจน ด้อยโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางสังคม
- (๑.๕) การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติรวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน
- (๑.๖) การขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- (๒.๑) คดีอาชญากรรมและคดีอาชญาเสพติดลดลงคิดเป็นร้อยละ ๒๕
- (๒.๒) การแจ้งความคดีชีวิต ร่างกาย เพศ และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน (ต่อประชากรแสนคน)
- (๒.๓) สถานพยาบาลได้รับการรับรองมาตรฐาน HA เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๘ ต่อปี
- (๒.๔) ร้อยละของปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการกำจัดอย่างถูกต้อง
- (๒.๕) ร้อยละครัวเรือนเป้าหมายที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนตามมาตรฐานข้อมูล IPMAP ได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมและเป็นระบบ
- (๒.๖) อัตราการคลอดมีชีพในหญิงอายุ ๑๕ – ๑๙ ปี ต่อประชากรหญิง อายุ ๑๕ – ๑๙ ปี พันคน
- (๒.๗) คะแนนเฉลี่ยการทดสอบ O-Net ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

- (๓.๑) แผนงาน : เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนในการป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง
  - ◆ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนเพื่อป้องกันและปราบปรามภัยคุกคามด้านความมั่นคง
  - (๓.๒) แผนงาน : การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
    - ◆ โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
  - (๓.๓) แผนงาน : การพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัยด้านการศึกษา แรงงาน สาธารณสุข และสังคม เพื่อลดปัญหาความยากจนด้อยโอกาส และความเหลื่อมล้ำทางสังคม
    - ◆ โครงการพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตคนทุกช่วงวัย
  - (๓.๔) แผนงาน : พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำ การจัดการขยะ/น้ำเสีย และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
    - ◆ โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะมูลฝอย/น้ำเสีย
    - ◆ โครงการส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทน

๔. ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

(๑) แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

(๑.๑) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

(๑.๒) การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

(๒) ตัวชี้วัดความสำเร็จ

(๒.๑) ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัด (%)

(๒.๒) จำนวนนวัตกรรมการบริหารจัดการภาครัฐที่ได้รับการพัฒนา

(๒.๓) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ที่ได้รับการแก้ไข

(๓) แผนงาน และโครงการที่สำคัญ/ตัวชี้วัดรายโครงการ

(๓.๑) แผนงาน : พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

◆ โครงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

(๓.๒) แผนงาน : พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

◆ โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพบุคลากรภาครัฐ

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดหนองคาย ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย เป็นภูเขาที่มีความสูงชันจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร เป็นบริเวณเทือกเขาต่าง ๆ ทางทิศตะวันตก จังหวัดหนองคายมีลักษณะพิเศษ คือ สภาพพื้นที่ของจังหวัดจะทอดยาวขนานไปตามลำน้ำโขงติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวตลอดแนว

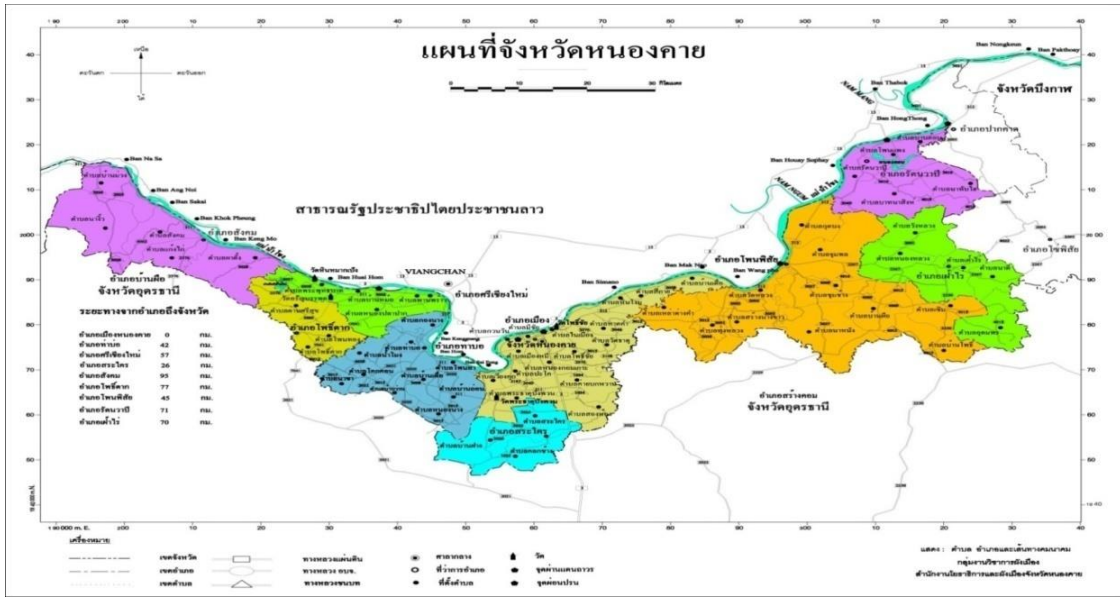
ตารางที่ ๒.๑ ขนาดพื้นที่อำเภอ

อำเภอ	ขนาด (ตร.กม.)	ร้อยละ	ห่างจากจังหวัด (กม.)
เมืองหนองคาย	๖๐๗.๔๖	๒๐.๐๗	๐
ท่าบ่อ	๓๕๕.๓๑	๑๑.๗๔	๔๑
โพนพิสัย	๖๔๒.๗๔	๒๑.๒๔	๔๕
ศรีเชียงใหม่	๑๙๗.๙๖	๖.๕๔	๕๗
สังคม	๔๔๙.๗๒	๑๔.๘๖	๙๕
สระใคร	๒๑๐.๙๐	๖.๙๗	๒๗
เฝ้าไร่	๒๕๕.๙๐	๘.๔๕	๗๑
รัตนวาปี	๒๐๔.๐๑	๖.๗๔	๗๑
โพธิ์ตาก	๑๐๒.๕๓	๓.๓๙	๘๐
	๓,๐๒๖.๕๓	๑๐๐.๐๐	

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒) อาณาเขต

จังหวัดหนองคาย มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดอื่น ๆ ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับลำแม่น้ำโขง อันเป็นเขตแดนระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร อำเภอบ้านดุง อำเภอเพ็ญ อำเภอสร้างคอม และอำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอโพนพิสัย อำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ ทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอปากชม จังหวัดเลย

ภาพที่ ๒.๑ แผนที่จังหวัดหนองคาย
ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

ภูมิประเทศของจังหวัดหนองคาย มีลักษณะทอดยาวตามลำน้ำโขง จำนวน ๑ ด้าน คือ ด้านทิศตะวันตก ซึ่งติดกับจังหวัดเลย และสามารถแบ่งลักษณะพื้นที่ได้ ๔ ลักษณะ ดังนี้

๓.๑) สภาพพื้นที่ราบหรือพื้นที่ราบเรียบ มีความลาดชันไม่เกิน ๒ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๕๐ - ๑๗๐ เมตร ใช้ประโยชน์ในการทำนาเป็นส่วนใหญ่ พบมากในบริเวณอำเภอท่าบ่อ อำเภอเมือง และอำเภอศรีเชียงใหม่

๓.๒) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาด มีความลาดชัน ๒ - ๘ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากน้ำทะเลโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๖๐ - ๒๐๐ เมตร เป็นที่สูงขึ้นไปจากที่ราบซึ่งใช้ทำนา ส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากพืชไร่ ยางพารา ทำสวนผลไม้ และเป็นป่าธรรมชาติ ได้แก่ พักป่าไม้เต็งรังและป่าไม้เบญจพรรณ พบในบริเวณอำเภอโพนพิสัย และอำเภอสังขม เป็นต้น

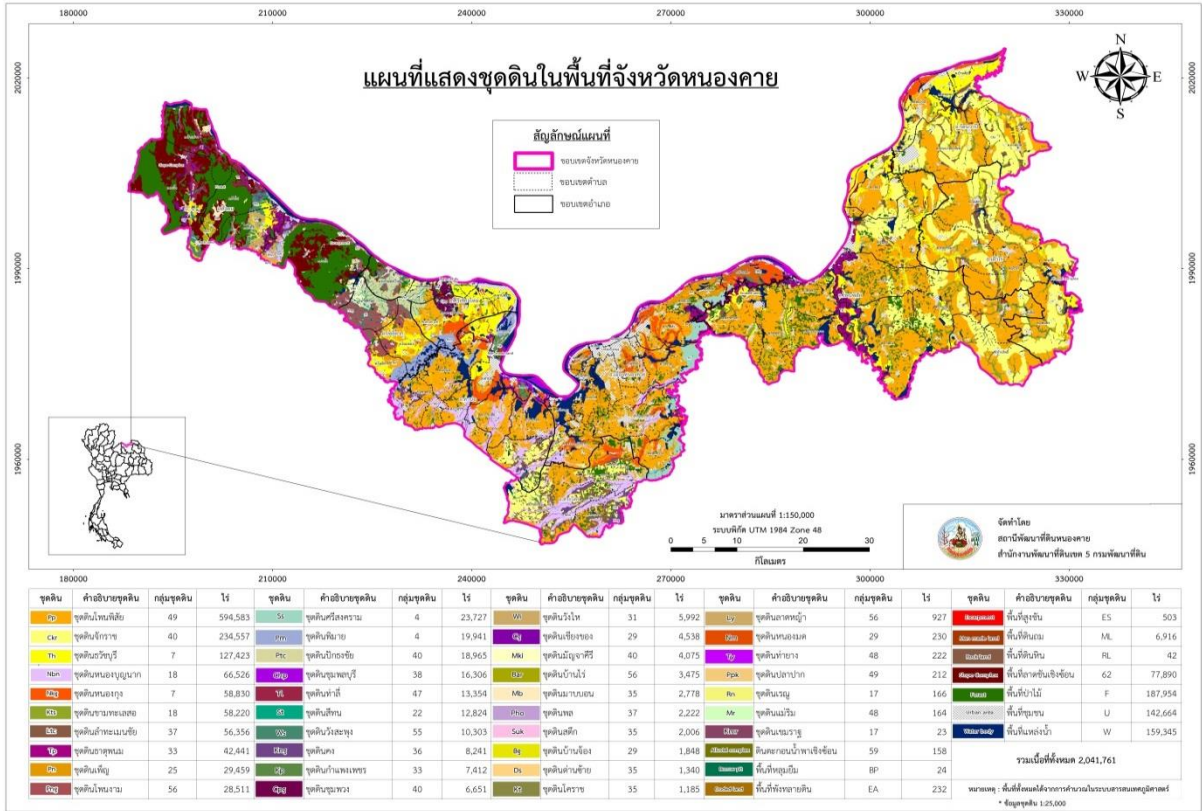
๓.๓) สภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันและเนินเขา บริเวณพื้นที่ที่มีความลาดชัน ๘ - ๓๐ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ ๒๐๐ - ๓๐๐ เมตร ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ธรรมชาติ ได้แก่ ป่าเต็งรังและป่าเบญจพรรณ บางแห่งบุกรุกเป็นพื้นที่ทำไร่ ปศุกรรม พารา ซึ่งพบในบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัดในพื้นที่อำเภอสังขม

๓.๔) สภาพพื้นที่เป็นภูเขา มีความลาดชันมากกว่า ๓๐ เปอร์เซ็นต์ มีความสูงจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร เป็นเทือกเขากั้นเขตแดนระหว่างจังหวัดหนองคายและจังหวัดเลย

๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

ลักษณะกลุ่มชุดดินที่พบในจังหวัดหนองคายส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มชุดดินที่ ๒๕ และกลุ่มชุดดินที่ ๔๙ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๘๑๐,๐๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๖ ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย และกลุ่มชุดดินที่ ๕๖ มีเนื้อที่รวมประมาณ ๑๑๑,๒๒๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๙ ของเนื้อที่จังหวัดหนองคาย ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนปนเหนียว ดินสีน้ำตาลอ่อน สีเหลืองหรือแดง บางแห่งอาจพบจุดประสีหรือศิลาแลงอ่อนในชั้นดินล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวก

ตะกอนลำน้ำ หรือจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ ลูกคลื่นลอนลาด ส่วนใหญ่มีความลาดชัน ๒ - ๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นต้น ดินถึงดินลึก มีการระบายน้ำดี ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดถึงกรดจัด

ภาพที่ ๒.๒ แผนที่กลุ่มชุดดินจังหวัดหนองคาย

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดหนองคาย

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

- ฤดูหนาว เริ่มต้นกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง โดยมีอากาศหนาวจัดในบางวันและเดือนที่มีอากาศหนาวมากที่สุดจะอยู่ในช่วงเดือนธันวาคมถึงมกราคม

- ฤดูร้อน เริ่มต้นกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวที่สุดของปี

- ฤดูฝน เริ่มต้นกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม อากาศเริ่มชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่มิถุนายนเป็นต้นไป โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกหนาแน่นมากที่สุดในรอบปี

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒.๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๔	๒,๙๖๕.๐๐
๒๕๕๕	๑,๕๒๒.๒๐
๒๕๕๖	๑,๕๒๖.๘๐
๒๕๕๗	๑,๕๘๔.๓๐
๒๕๕๘	๑,๖๙๗.๑๐
๒๕๕๙	๒,๐๓๑.๔๐
๒๕๖๐	๒,๐๘๙.๑๐
๒๕๖๑	๑,๗๘๗.๒๐
๒๕๖๒	๑,๖๐๗.๙๐
๒๕๖๓	๑๙๕๔.๖๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒.๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๖๓

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๔	๔๐.๑๐	๑๑.๑๐	๒๖.๗๙	๑๐๐.๐๐	๒๒.๐๐	๖๕.๐๔
๒๕๕๕	๓๙.๗๐	๑๓.๗๐	๒๘.๐๑	๑๐๐.๐๐	๓๐.๐๐	๗๔.๒๓
๒๕๕๖	๔๒.๓๐	๑๐.๙๐	๒๗.๔๐	๙๘.๐๐	๒๖.๐๐	๗๒.๑๕
๒๕๕๗	๔๐.๔๐	๙.๖๐	๒๗.๗๔	๙๙.๐๐	๒๔.๐๐	๗๒.๕๗
๒๕๕๘	๓๓.๐๖	๒๓.๐๖	๒๘.๐๖	๙๙.๐๐	๒๕.๐๐	๘๗.๔๖
๒๕๕๙	๓๙.๔๑	๑๖.๗๙	๒๗.๕๔	๙๕.๖๕	๓๕.๖๘	๗๒.๐๗
๒๕๖๐	๓๔.๘๐	๑๘.๐๘	๒๗.๑๐	๙๖.๕๒	๓๖.๖๔	๗๕.๕๔
๒๕๖๑	๓๔.๘๔	๑๘.๖๐	๒๗.๑๙	๙๕.๑๐	๔๐.๑๐	๗๒.๕๖
๒๕๖๒	๓๘.๔๐	๑๗.๐๒	๒๘.๓๐	๙๕.๔๕	๓๙.๗๔	๗๐.๕๘
๒๕๖๓	๓๔.๗๗	๑๘.๖๑	๒๘.๐๒	๙๓.๖๕	๓๖.๙๐	๗๑.๐๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัด ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

จังหวัดหนองคายมีลุ่มน้ำสำคัญที่ประชาชนใช้ในการอุปโภค/บริโภคและทำการเกษตร ด้านการเกษตร การประมง ปศุสัตว์ และอื่น ๆ มีพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา จำนวน ๑ ลุ่มน้ำหลัก ๗ ลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

๑) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงสายที่ ๕ (๐๒๑๖) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๗๖๐.๘๐ ตารางกิโลเมตร

๒) ลุ่มน้ำสาขาห้วยน้ำโสม (๐๒๑๗) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๑๘๘.๙๐ ตารางกิโลเมตร

๓) ลุ่มน้ำสาขาน้ำโมง (๐๒๑๘) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๖๔๕.๙๐ ตารางกิโลเมตร

๔) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงส่วนที่ ๖ (๐๒๑๙) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๕๕๓.๕ ตารางกิโลเมตร

๕) ลุ่มน้ำสาขาห้วยน้ำสวย (๐๒๒๐) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๓๓๖.๙๖ ตารางกิโลเมตร

๖) ลุ่มน้ำสาขาห้วยหลวง (๐๒๒๑) เป็นลุ่มน้ำหลักมีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๔๑๗.๖๐ ตารางกิโลเมตร

๗) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ (๐๒๒๓) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๓๕๖.๙๐ ตารางกิโลเมตร

๘) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสงครามตอนบน (๐๒๒๔) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๒๗๐.๘๐ ตารางกิโลเมตร

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ (ที่มา : ที่ทำการปกครอง จังหวัด/ทส.)

๑) ทรัพยากรดินและที่ดิน

พื้นที่และประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน จังหวัดหนองคาย มีสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบที่ดอนเป็นลอนคลื่นผสมที่เนินสูงและภูเขาสูงชัน ใช้ประโยชน์ในการทำนาและปลูกพืชไร่ การเกษตร ลักษณะดินเป็นดินปนทราย ตลอดชั้นดินทำให้การระบายน้ำได้ดีและการไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน มีความรวดเร็ว สภาพพื้นที่ดังกล่าวจึงไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชในฤดูแล้งและการปลูกข้าว จึงต้องมีการปรับปรุงโดยใช้ระบบชลประทานและการขุดบ่อน้ำ ที่ต้องมีกรรมวิธีแบบพิเศษในการรองพื้นหน้าดิน ทำให้การเก็บกักน้ำได้ดีขึ้น เพื่อให้การเพาะปลูกได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น จากรายงานสถิติจำนวน หมู่บ้านในพื้นที่จังหวัดหนองคายที่พบปัญหาเกี่ยวกับดิน จะเห็นว่าหมู่บ้าน ที่พบปัญหาดินจืดมีจำนวนสูงที่สุด คือ ๔๗๐ หมู่บ้าน รองลงมาคือ ปัญหาดินกรวดและดินทราย จำนวน ๒๔๔ หมู่บ้าน และปัญหาที่พบต่ำที่สุด คือ ปัญหาดินพรุ จำนวน ๗ หมู่บ้าน และยังมีกรกัดเซาะพังทลายของตลิ่ง แอ่งบริเวณอำเภอสังคม เมืองหนองคาย ท่าบ่อ โพนพิสัย และสระใคร

๒) ทรัพยากรป่าไม้

จังหวัดหนองคายก่อนที่จะแยกบึงกาฬ มีเนื้อที่ป่าค่อนข้างมาก เนื่องจากจังหวัดบึงกาฬ มีป่าสงวนแห่งชาติ และมีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า แต่เมื่อแยกจังหวัดบึงกาฬออกจากจังหวัดหนองคายแล้วสัดส่วนของป่าไม้ มีแนวโน้มลดลงแต่จะมีป่าชุมชนและป่าไม้อย่างพาราเพิ่มขึ้นในอนาคต

ตารางที่ ๒.๔ ตารางแสดงเนื้อที่ป่าจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๕๑-๒๕๖๓ (หน่วย : ตร.กม.)

จังหวัด	เนื้อที่จังหวัด	รายละเอียด	๒๕๕๑	๒๕๕๖	๒๕๖๓
หนองคาย	๓,๒๗๔.๘๕ ตร.กม. (๒,๐๔๖,๗๘๒.๕๓ ไร่)	เนื้อที่ป่าไม้ ร้อยละของ พื้นที่จังหวัด	๕๕๗.๔๑	๒๓๐.๕๐	๒๓๔.๔๔
			(๓๔๘,๓๗๙.๐๒)	(๑๔๔,๐๖๓.๔๐)	(๑๔๕,๔๑๘.๙๒)
			๑๘.๔๒%	๗.๖๒%	๗.๑๐%

ที่มา : สำนักงานป่าไม้จังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๒.๕ ตารางแสดงพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดหนองคาย รวม ๓ ป่า (หน่วย : ไร่)

ชื่อป่า	ที่ตั้ง	เนื้อที่	มอบให้ ส.ป.ก.	เหลือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
๑. ป่าพานพร้าวและป่าแก้งไก่อ	อ.สังคม อ.ศรีเชียงใหม่ อ.โพธิ์ตาก	๓๔๒,๕๐๐.๐๐	๑๕๐,๖๙๖.๔๔	๑๙๑,๘๐๓.๕๖
๒. ป่าทุ่งหลวง	อ.โพนพิสัย	๓๙,๓๗๕.๐๐	๒๑,๙๒๑.๐๐	๑๗,๔๕๔.๐๐
๓. ป่าดงสีชมพูและป่าโพนพิสัย	อ.โพนพิสัย อ.เฝ้าไร่ อ.รัตนวาปี	๗๓๕,๖๒๕.๐๐	๗๒๔,๔๒๘.๔๗	๑๑,๑๙๖.๕๓
รวม		๑,๑๑๗,๕๐๐.๐๐	๘๙๗,๐๔๕.๙๑	๒๑๙,๙๕๔.๐๙

ที่มา : แผนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดหนองคาย พ.ศ. ๒๕๖๓

เขตป่าไม้ถาวรของชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๐ จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

(๑) ป่าสักบ้านป่าสัก หรือป่าสักบ้านหม้อ ตั้งอยู่ที่บ้านหม้อ หมู่ที่ ๓ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๕๓-๒-๒๕ ไร่

(๒) ป่าสักบ้านป่าสัก หรือป่าสักบ้านยอยไฮ ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งสว่าง หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๒๔-๑-๕๐ ไร่

(๓) ป่าสักวัดช้างเผือก ตั้งอยู่บ้านศรีเชียงใหม่ หมู่ที่ ๓ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๓๔-๑-๒๕ ไร่

(๔) ป่าสักบ้านศรีเชียงใหม่ หรือป่าสักวัดสะพานทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ มีเนื้อที่จำนวน ๒-๒-๖๖ ไร่

เขตป่าไม้ถาวรของชาติทั้ง ๔ แห่ง มีพื้นที่ป่าคงเหลือในความดูแลตามกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้จำนวน ๑๔๔-๓-๖๖ ไร่ และอยู่ในระหว่างการขอกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ป่าชุมชน มีป่าชุมชนจำนวน ๑๘๘ แห่งในทุกอำเภอ มีจำนวนพื้นที่รวมกัน ๑๙,๔๗๐-๐-๖๒ ไร่ โดยทับซ้อนป่าสงวนแห่งชาติ ๑๒,๘๖๗-๓-๖๗ ไร่ และอยู่นอกป่าสงวนแห่งชาติ ๖,๔๔๒ ไร่ ๙๕ ตารางวา โดยมีหนังสือสำคัญที่หลวง ๑๖๗ ไร่ (ข้อมูล ณ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๒.๖ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา ากลางจังหวัด (กม.)	จำนวน				
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.	ชุมชน
๑. เมืองหนองคาย	๖๐๗.๔๖	๒๐.๐๗	-	๑๖	๑๔๗	๙	๗	-
๒. ท่าบ่อ	๓๕๕.๓๑	๑๑.๗๔	๔๑	๑๐	๙๐	๔	๘	-
๓. โพนพิสัย	๖๔๒.๗๔	๒๑.๒๔	๔๕	๑๑	๑๕๙	๒	๑๐	-
๔. ศรีเชียงใหม่	๑๙๗.๙๖	๖.๕๔	๕๗	๔	๔๓	๒	๓	-
๕. สังกม	๔๔๙.๗๒	๑๔.๘๖	๙๕	๕	๓๖	๑	๕	-
๖. สระใคร	๒๑๐.๙๐	๖.๙๗	๒๗	๓	๔๑	๐	๓	-
๗. เฝ้าไร่	๒๕๕.๙๐	๘.๔๖	๗๑	๕	๗๓	๑	๔	-
๘. รัตนวาปี	๒๐๔.๐๑	๖.๗๔	๗๑	๕	๖๒	-	๕	-
๙. โพนธิดาก	๑๐๒.๕๓	๓.๓๙	๔๘	๓	๒๗	-	๓	-
รวม	๓,๐๒๖.๕๓	๑๐๐.๐๐	-	๖๒	๖๗๘	๑๙	๔๘	๐

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๒.๗ จำนวนประชากรของจังหวัด

อำเภอ	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม ประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
๑. เมืองหนองคาย	๗๔,๐๙๐	๗๖,๓๔๘	๑๕๐,๔๓๘	๕๘,๙๙๔
๒. ท่าบ่อ	๔๐,๔๗๙	๔๑,๘๘๙	๘๒,๓๖๘	๒๖,๗๖๙
๓. โพนพิสัย	๔๘,๙๖๖	๔๙,๓๑๖	๙๘,๒๘๒	๓๒,๖๐๕
๔. ศรีเชียงใหม่	๑๔,๘๕๔	๑๕,๒๑๘	๓๐,๐๗๒	๑๐,๑๓๙
๕. สังกม	๑๒,๙๑๐	๑๒,๖๓๘	๒๕,๕๔๘	๘,๕๖๐
๖. สระใคร	๑๓,๓๗๔	๑๓,๑๖๗	๒๖,๕๔๑	๘,๒๐๐
๗. เฝ้าไร่	๒๕,๔๒๗	๒๕,๔๘๕	๕๐,๙๑๒	๑๕,๔๑๓
๘. รัตนวาปี	๑๙,๐๖๔	๑๘,๙๒๖	๓๗,๙๙๐	๑๒,๙๓๒
๙. โพนธิดาก	๗,๖๕๙	๗,๖๒๕	๑๕,๒๘๔	๕,๑๓๖
รวม	๒๕๖,๘๒๓	๒๖๐,๖๑๒	๕๑๗,๔๓๕	๑๗๘,๗๔๘

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

จังหวัดหนองคายประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบเรียบง่ายเป็นรูปแบบเฉพาะของคนหนองคาย ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติ/สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอันสวยงาม ไม่มีการทะเลาะเบาะแว้งที่รุนแรงในหมู่ประชาชน ถึงแม้ในช่วง ๔-๕ ปี ที่ผ่านมามีประชาชนอาจมีความคิดเห็นทางการเมืองที่ต่างกันบ้างแต่ก็ไม่มี ความรุนแรงใดๆเกิดขึ้น ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ที่สืบทอดกันมายาวนาน และที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย มีดังนี้

(๑) **บั้งไฟพญานาค** เป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติตามลำน้ำโขงมานานหลายปีตามคำร่ำลือของชาวบ้าน และบั้งไฟพญานาคเพิ่งจะได้รับส่งเสริมเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคายไม่กี่ปีมานี้ ซึ่งบั้งไฟพญานาคเป็นลูกไฟที่พุ่งขึ้นมาจากใต้แม่น้ำโขง พุ่งลอยขึ้นสู่อากาศประมาณ ๒๐-๓๐ เมตร แล้วก็หายไป ลูกไฟไม่จำกัตบริเวณที่เกิดและเกิดไม่ค่อยซ้ำที่บริเวณนั้นสถานที่เกิดนั้นจะอยู่ในท้องที่อำเภอโพนพิสัย และอำเภอรันทวาปี บั้งไฟพญานาค จะเกิดขึ้นในคืนวันเพ็ญ เดือน ๑๑ หรือแรม ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี โดยจังหวัดหนองคายได้จัดงานลอยเรือไฟบูชาพญานาค ณ บริเวณริมฝั่งแม่น้ำโขง ใกล้วัดธาตุอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย เป็นประเพณีทุกปี

(๒) **วันสงกรานต์** เป็นงานประจำปี จัดขึ้นที่วัดโพธิ์ชัย (พระอารามหลวงชั้น ๓) มีการอัญเชิญหลวงพ่อบุญรอดพระใสแห่รอบเมือง เพื่อประชาชนได้สรงน้ำมีการทำบุญตักบาตรวันสงกรานต์ เถลิงฉลองหลวงพ่อบุญรอดพระใส ที่วัดโพธิ์ชัย มีงานรื่นเริง การละเล่นพื้นเมือง การกีฬาท้องถิ่นและมหรสพครบครัน ๕ วัน ๕ คืน เริ่มจัดขึ้นในวันที่ ๑๓ เมษายนของทุกปี

(๓) **งานนมัสการหลวงพ่อบุญรอดเจ้าองค์โต** ประดิษฐานอยู่ที่วัดศรีชมภูองค์โต บ้านน้ำโมง เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ หล่อด้วยทอง ฝีมือของช่างฝ่ายเหนือและช่างล้านช้าง เป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะงดงามนั่งขัดสมาธิปางมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ที่ประชาชนทั้งสองฝั่งแม่น้ำโขงเคารพนับถือมาก สร้างเมื่อพุทธศักราช ๒๐๕ ผู้สร้างคือ พระไชยเชษฐา กษัตริย์นครเวียงหลอโดยใช้ทองคำ ทองเหลือง และเงินผสมกันรวมน้ำหนักได้ ๑ ตู (ถือเป็นมาตราโบราณของอีสาน) ใช้เวลาในการสร้าง ๗ ปี ๗ เดือน ทางจังหวัดได้จัดงานนมัสการหลวงพ่อบุญรอดเจ้าองค์โต เป็นประจำทุกปีในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔

(๔) **งานอนุสาวรีย์ปราบฮ่อ** จัดในเดือนมีนาคมของทุกปี ณ บริเวณอนุสาวรีย์ปราบฮ่อ ภายในงานจะมีการแสดง และการละเล่น มีการออกร้านจำหน่ายสินค้าราคาถูก

(๕) **งานบุญบั้งไฟ** เป็นประเพณีเก่าแก่ที่ได้ปฏิบัติกันมานาน เกี่ยวกับการบูชาเทวดาขอฟ้า ขอฝนตามความเชื่อและโบราณกาล เป็นงานใหญ่โตมาก มีการจัดประกวดบั้งไฟประเภทตกแต่งสวยงามความคิดสร้างสรรค์ ประกวดขบวนแห่ และการจุดขึ้นสูงสุด จัดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๗ ของทุกปี จังหวัดหนองคายได้จัดเป็นการแสดงแสงสีเสียงตำนานบั้งไฟพญานาค เกี่ยวกับเรื่องพระพุทธเจ้าเสวยชาติเป็นพญาคันคาก (คางคก) แล้วมีเรื่องราว ไม่ถูกใจกับพญาแถน (พระอินทร์) จึงสาปให้แผ่นดินแห้งแล้งจนพญาคันคาก แนะนำให้ชาวบ้านจุดบั้งไฟถวายจนฝนตกลงมาในที่สุด

(๖) **งานแห่เทียนเข้าพรรษา** เป็นงานประเพณีที่ท้องถิ่นที่จัดขึ้นก่อนวันเข้าพรรษาประชาชนตามคุ้มต่าง ๆ ได้จัดทำต้นเทียนขี้ผึ้งล้วน ทำลวดลายสวยงามประดับดอกไม้ มีการประกวดลวดลายสวยงามของต้นเทียนขบวนแห่ มีรางวัล จัดให้มีในวันขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี

(๗) **งานแข่งเรือ** เป็นงานประเพณีของท้องถิ่นที่จัดขึ้นก่อนวันออกพรรษา จัดให้มีการแข่งเรือยาวในลำน้ำโขง โดยประชาชนในคุ้มต่าง ๆ ได้จัดเรือแข่งจากอำเภอ และบางปีก็มีเรือจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มาร่วมการแข่งขันด้วย เป็นการแสดงถึงความสามัคคีไมตรีที่มีต่อกันมานานโดย จัดให้มีขึ้นในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ของทุกปี

(๘) งานแห่ปราสาทผึ้ง เป็นประเพณีของท้องถิ่นเก่าแก่ ซึ่งทางจังหวัดได้จัดให้มีขึ้นควบคู่กันกับงานแข่งเรือ มีการจัดทำปราสาทผึ้งประกวด และนำลงเรือยนต์ล่องไปตามลำน้ำโขง กลางคืน มีการไหลเรือไฟ ประดับดวงไฟมากมาย และดูทิวทัศน์แสงไฟกระทบพื้นน้ำยามค่ำคืนสวยงามมากเพื่อนมัสการพระธาตุกลางแม่น้ำโขง (วัดและองค์มหาเจดีย์ได้พังลงน้ำโขงไปนานแล้ว) อยู่หน้าวัดสิริมหากัจจาย อำเภอเมืองหนองคาย จัดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๑๑ จัดพร้อมกันกับงานแข่งเรือประจำปี

(๙) งานวันออกพรรษาจัดเป็นงานต่อจากวันแห่ปราสาทผึ้ง และแข่งเรือเป็นวันทำบุญประจำของท้องถิ่น มีการตักบาตรเทโวภายในเขตอำเภอเมือง ประชาชนท้องถิ่นถือเป็นวันสำคัญยิ่งไม่ว่าจะไปประกอบอาชีพอยู่ต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ เมื่อถึงกำหนดวันทำบุญออกพรรษาแล้ว คนส่วนมากจะเดินทางกลับบ้านเพื่อทำบุญอุทิศกุศลแก่บรรพบุรุษตามประเพณีนิยมที่ได้ปฏิบัติต่อเนื่องมาแต่โบราณกาล

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดหนองคาย)

จังหวัดหนองคายตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพหรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ เริ่มต้นจากเขตอำเภอสระใคร (ติดต่อเขตอำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี) สิ้นสุด ณ บริเวณแยกบายพาสมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ระยะทางประมาณ ๒๐ กิโลเมตร และจากแยกบายพาสมหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๓๓ ถึงตัวเมืองหนองคาย (สี่แยกพญานาค) ระยะทางประมาณ ๗ กิโลเมตร จากสี่แยกพญานาคอำเภอเมืองหนองคาย ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๒ สิ้นสุดเขตแดนจังหวัดหนองคายฝั่งทิศด้านตะวันออก ณ อำเภอรัตนวาปี (ติดต่อเขตอำเภอปากคาด จังหวัดบึงกาฬ) ระยะทางประมาณ ๖๗ กิโลเมตร อีกเส้นทางเริ่มต้นจากเทศบาลตำบลหนองสองห้อง ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒๑๑ สิ้นสุดเขตแดนจังหวัดหนองคายฝั่งด้านทิศตะวันตก ณ อำเภอสังคม (ติดต่อเขตอำเภอปากชมจังหวัดเลย) ระยะทางประมาณ ๑๑๒ กิโลเมตร การเดินทางจากกรุงเทพมหานครไปจังหวัดหนองคายใช้ ๓ เส้นทางหลัก คือ

เส้นทางที่ ๑ โดยทางเครื่องบินจากสนามบินสุวรรณภูมิและสนามบินดอนเมืองไปลงสนามบินนานาชาติอุดรธานีใช้เวลาประมาณ ๔๕ นาที ต่อด้วยรถยนต์จากสนามบินนานาชาติอุดรธานีถึงจังหวัดหนองคายระยะทาง ๕๓ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๔๐ นาที

เส้นทางที่ ๒ โดยทางรถยนต์เริ่มจากสถานีขนส่งหมอชิตกรุงเทพมหานครถึงจังหวัดหนองคาย (แยกถนนพหลโยธินติดกับถนนมิตรภาพ ณ อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี) รวมระยะทาง ๖๑๕ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๘-๙ ชั่วโมง

เส้นทางที่ ๓ โดยทางรถไฟเริ่มจากสถานีรถไฟหัวลำโพงกรุงเทพมหานครถึงสถานีรถไฟหนองคายระยะทาง ๖๕๐ กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๑๒ ชั่วโมง

๑.๔.๒ ไฟฟ้า (ที่มา : สำนักงานพลังงานจังหวัดหนองคาย)

จังหวัดหนองคาย มีสถานีไฟฟ้า จำนวน ๔ แห่ง กำลังการผลิตรวม ๒๕๐ เมกะวัตต์ มีความต้องการพลังงานไฟฟ้าสูงสุด ๙๓.๓๖ เมกะวัตต์ ประกอบด้วย

- ๑) สถานีไฟฟ้าหนองคาย จำนวน ๒ สถานี
- ๒) สถานีไฟฟ้าโพนพิสัย จำนวน ๑ สถานี
- ๓) สถานีไฟฟ้าศรีเชียงใหม่ จำนวน ๑ สถานี

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย)

ด่าน ศุลกากร ที่ตั้ง ๒๒๔ หมู่ ๒ ถนนเฉลิมพระเกียรติ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ ประเภท ด่านชายแดน ๑ ด่าน คือด่านสะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๑ ด่านท่าเรือ ๓ ด่าน คือ ท่าเรือวัดหายโศก อำเภอเมือง ท่าเรือจุดผ่อนปรนเปงจาน อ.รัตนวาปี และท่าเรือจุดผ่อนปรนบ้านหม้อ อ.ศรีเชียงใหม่

ด่าน ตรวจพืช ที่ตั้ง สะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ ๑ ตำบลมีชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มีที่ตั้งสถานกักกันพืช ไม่มี มี

ตรวจประมง ที่ตั้ง ๘๕ หมู่ ๒ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์น้ำ ไม่มี มี

ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ๖๑ หมู่ ๘ ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔๓๐๐๐ มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ไม่มี มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์ ไม่มี มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑) สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

จังหวัดหนองคาย มีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง ที่จดทะเบียนตามรายชื่อผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการค้า น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๑๔๓ แห่ง กระจายในแต่ละอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑ อำเภอท่าบ่อ	จำนวน ๒๖ แห่ง
๑.๒ อำเภอเฝ้าไร่	จำนวน ๑๑ แห่ง
๑.๓ อำเภอโพธิ์ตาก	จำนวน ๔ แห่ง
๑.๔ อำเภอโพนพิสัย	จำนวน ๓๑ แห่ง
๑.๕ อำเภอเมืองหนองคาย	จำนวน ๔๙ แห่ง
๑.๖ อำเภอรัตนวาปี	จำนวน ๓ แห่ง
๑.๗ อำเภอศรีเชียงใหม่	จำนวน ๑๐ แห่ง
๑.๘ อำเภอสระใคร	จำนวน ๓ แห่ง
๑.๙ อำเภอสังคม	จำนวน ๖ แห่ง

๒) สถานีบริการก๊าซ

จังหวัดหนองคายไม่มีสถานีบริการก๊าซธรรมชาติ (NGV) มีสถานีบริการก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ที่จดทะเบียนตามรายชื่อผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการค้า น้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๔๓ จำนวน ๕ แห่ง กระจายในแต่ละอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ อำเภอโพนพิสัย	จำนวน ๑ แห่ง
๒.๒ อำเภอเมืองหนองคาย	จำนวน ๔ แห่ง

๓) ประปา จังหวัดหนองคาย มีกำลังผลิตน้ำประปาในจังหวัดทั้งสิ้น ๙,๑๙๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี (หรือ ๗๕๖,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อเดือน) มีผู้ใช้น้ำทั้งสิ้น ๒๑,๓๐๘ ราย ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำประปา ๔๘๐,๐๐๐ลบ.ม./เดือน ทั้งนี้ แหล่งน้ำดิบของการประปาส่วนภูมิภาคหนองคายอยู่ในลุ่ม

แม่น้ำโขง ปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณประโยชน์และรื้อไหล เฉลี่ยต่อเดือนที่ ๒๓.๗% ของปริมาณน้ำที่ผลิต
ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาค สาขาหนองคาย

๔) โทรศัพท์ จังหวัดหนองคายมีหน่วยงานที่ให้บริการโทรศัพท์ในพื้นที่จังหวัด
หนองคาย คือ บริษัท ทีโอที จำกัด ปัจจุบันมีผู้ใช้โทรศัพท์ จำนวน ๓ ศูนย์บริการ (หนองคาย, ท่าบ่อ และ
โพนพิสัย) รวมทั้งสิ้น ๑๘,๙๗๖ ราย แยกเป็นโทรศัพท์พื้นฐาน จำนวน ๘,๓๗๔ ราย โทรศัพท์สาธารณะ
(ทุกประเภท) จำนวน ๑๐๓ ราย และอินเทอร์เน็ต จำนวน ๘,๕๐๐ ราย

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดหนองคายแล้วพบว่า มูลค่า
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๔๑,๕๑๕ ล้านบาท ภาคเกษตร ๘,๘๙๗ ล้านบาท
ภาคนอกเกษตร ๓๒,๖๑๘ ล้านบาท ภาคเกษตร คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม
จังหวัด เมื่อพิจารณาจากพื้นที่การเกษตรของจังหวัดหนองคายพบว่ามีสูงถึง ๑,๑๒๕,๗๖๘.๑๒ ไร่ คิดเป็น
ร้อยละ ๕๙.๔๕ จากพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด ซึ่งมีพื้นที่รวม ๑,๘๙๓,๗๒๕.๗๗ ไร่ จำนวนครุฑเรือ
เกษตรกร จำนวน ๕๗,๓๐๕ ครุฑเรือ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๕๔ ของครุฑเรือทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า
รายได้ส่วนใหญ่ของจังหวัดหนองคายมาจากภาคเกษตรกรรม และปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าในภาค
เกษตรกรรมมีหลายปัจจัย เช่น ลักษณะดิน คุณภาพของดิน การจัดรูปที่ดิน ระบบชลประทาน พันธุ์พืช
ที่เหมาะสมต่อการประมง และปศุสัตว์ที่มีคุณภาพ การรวมกลุ่มในรูปแบบของสหกรณ์ เป็นต้น ที่ภาครัฐควรให้
ความสำคัญ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์และกำหนดทิศทางการพัฒนาที่เหมาะสมต่อไป

๑.๕.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ (GPP) ๑๖ สาขา (ที่มา :
สำนักงานคลังจังหวัด)

๑.๕.๒.๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ แบบ Top
Down (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๒)

๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดหนองคาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมูลค่า
๔๑,๕๑๕ ล้านบาท (ราคาประจำปี)

๒) รายได้ต่อหัวของประชากรเท่ากับ ๙๑,๐๖๘ บาท/คน/ปี

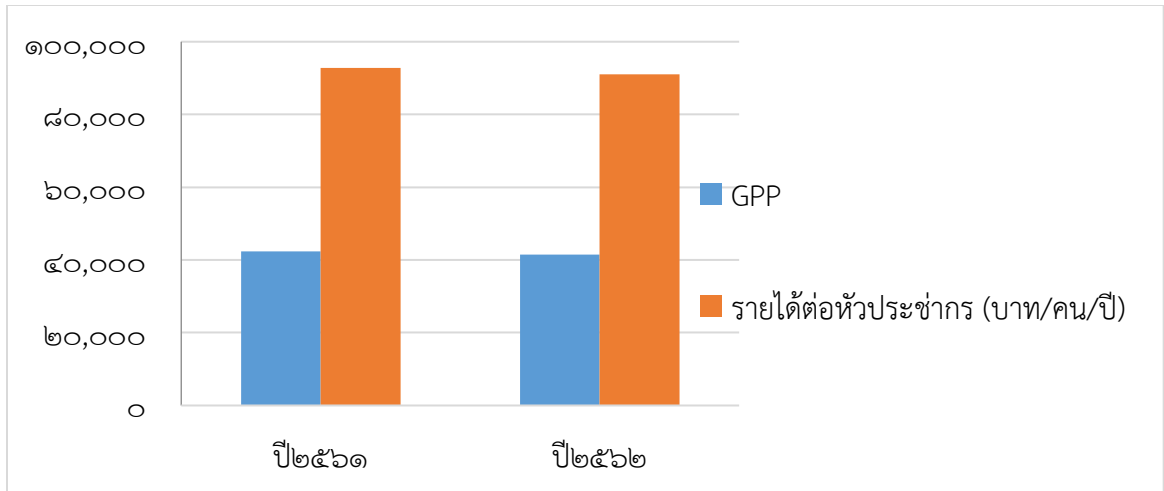
- เป็นลำดับที่ ๕๓ ของประเทศ

- เป็นลำดับที่ ๔ ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือรองจากจังหวัด ขอนแก่น

นครราชสีมา และเลย ตามลำดับ

- เป็นลำดับที่ ๒ ของกลุ่มจังหวัดภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

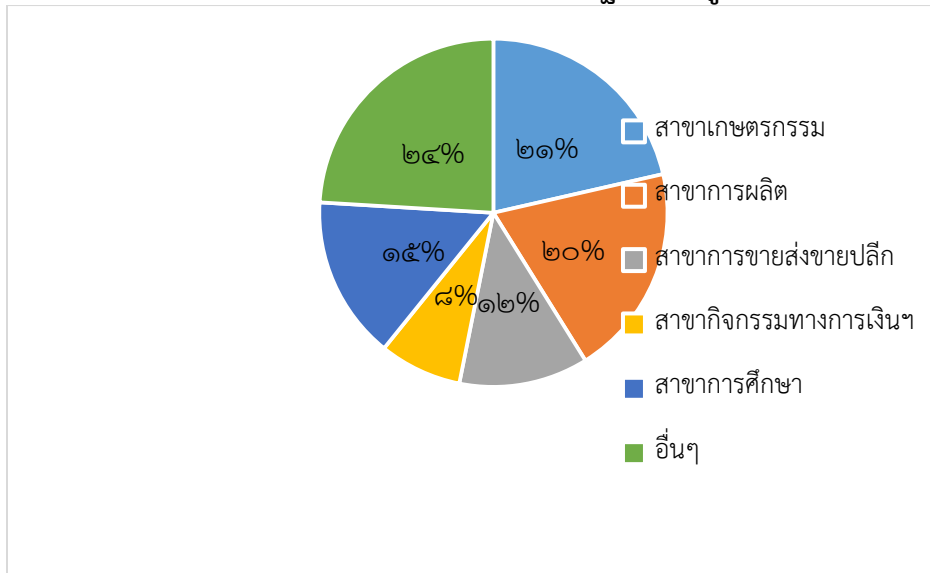
ตอนบน ๑ รองจากจังหวัดเลย

ภาพที่ ๒.๓ เปรียบเทียบ GPP และรายได้ต่อหัว (ปี๒๕๖๑ และ ๒๕๖๒)

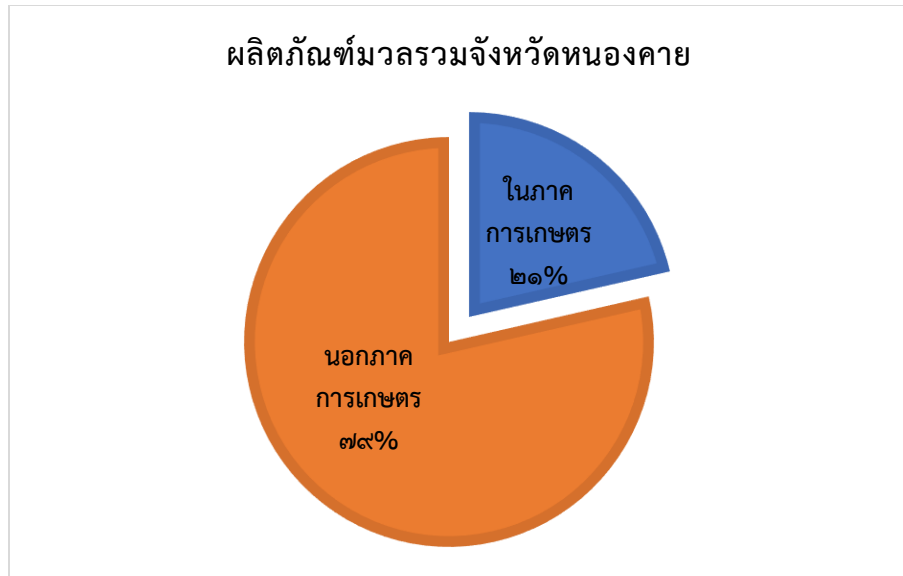
ที่มา : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๒)

๑.๕.๒.๒ โครงสร้างทางเศรษฐกิจขึ้นอยู่กับ ๕ สาขาการผลิตที่สำคัญ ดังนี้

ภาพที่ ๒.๔ แสดงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูล GPP แบบ Top Down (ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒)

ที่มา : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒.๕ แสดงโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดหนองคาย ใช้ข้อมูล GPP แบบ Top Down (ณ ราคาประจำปี) ๒๕๖๒ เปรียบเทียบระหว่างภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตร
ที่มา : ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๖๒)

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน

๑.๖.๑ ด้านสังคม

สภาพโดยทั่วไป : จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสามารถเชื่อมโยงไปถึงตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีประวัติความเป็นมาอันยาวนานทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสังคมที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บริบท และภูมิสังคมของจังหวัดหนองคายมีความแตกต่างจากจังหวัดอื่นบาง เนื่องจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดหนองคายปัจจุบันมีทั้งประชาชนที่อาศัยอยู่ดั้งเดิม ตั้งแต่วรรพบุรุษเรื้อรามา และประชาชนที่อพยพมาจากที่อื่นและจากประเทศเพื่อนบ้าน ในอดีตที่ผ่านมา จึงทำให้ลักษณะทางสังคมของจังหวัดหนองคายมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ เช่น

(๑) ไทหนองคาย ชาวอำเภอเมืองหนองคายที่คนท้องถิ่นอีสานเขาเรียกกันว่า “ไทหนองคาย” (หมายถึง คนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดหนองคาย) คือ ชาวลาวอีสานเช่นเดียวกับคนจังหวัดอุดรธานีทั้งนี้ในอดีต ประชาชนชาวหนองคายกลุ่มแรก คือ ชาวเวียงจันทน์ที่อพยพข้ามแม่น้ำโขงมาสร้างเมืองใหม่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๗๐ ถึงอย่างไรก็ดีภาษาถิ่นที่ไทหนองคายพูดกันอยู่ทุกวันนี้ แม้จะมีสำเนียงคล้ายคลึงกับชาวลาว เวียงจันทน์ ในเขต สปป.ลาว มากก็ตาม แต่ก็ใช่ว่าจะเป็นแบบเดียวกัน น้ำเสียงขึ้นต้นประโยคของชาวหนองคาย จะสูงกว่าคำพูดขึ้นต้นประโยคของชาวอีสานทั่วไป โดยมากจะลงท้ายประโยคคำถามด้วย “หว่า” เช่น “เจ้าเป็น คนหนองคายบแมนหว่า” เป็นต้น ในแต่ละประโยค น้ำเสียงของไทหนองคายจะเนนสูงต่ำฟังดูเสนาะหู ถ้าใครไม่เคยได้ยินคนหนองคายเขาพูดกัน อาจฟังคล้ายคนเหนือเขาอกัน บางที่ไทหนองคายบางคนอาจลงท้ายพูดตอบรับว่า “เจ้า” ด้วยเช่นเดียวกับชาวลานนา เชียงใหม่และเวียงจันทน์

(๒) พวน ชาวพวนในจังหวัดหนองคายสวนใหญ่อาศัยอยู่บริเวณทางตอนเหนือของแม่น้ำโขงหรือทิศ ตะวันตกของจังหวัดหนองคาย คือ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ตาก และอำเภอบานผือจังหวัดอุดรธานี (ในอดีตขึ้นกับจังหวัดหนองคาย) ชาวพวนที่อำเภอศรีเชียงใหม่อพยพมาจากแขวงเชียงขวางที่อยู่ติดกับชายแดนเวียดนาม เดิมขึ้นกับอาณาจักรลานช้าง ภายหลังเกิดเหตุสงครามบานเมืองไม่สงบ รัชกาลที่ ๓ จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าเมืองอพยพผู้คนมาอาศัยอยู่ที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำโขง ทั้งนี้การอพยพชาวพวน รวมทั้งคนในท้องถิ่นหนองคายปัจจุบันทำให้เมืองใหม่ คือ เมืองหนองคาย (หรือหนองคายปัจจุบัน) มีพลเมืองเพิ่มมากขึ้น ทำให้หนองคายมีพัฒนาการเป็นหัวเมืองสำคัญทางอีสานเหนือมาอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ชาวพวนที่อพยพมาอยู่อำเภอศรีเชียงใหม่ และอำเภอโพธิ์ตาก (บานโพธิ์ตาก) น่าจะเป็นกลุ่มเดียวกันกับชาวพวนที่บานกลางใหญ่ และชาวพวนที่อำเภอบานผือ จังหวัดอุดรธานี ด้วยชาวพวนจะพูดลากเสียงยาวคำสุดท้ายและพูดเย็นเยื้อ พูดไปยิ้ม ไปเพราะคนพวนชอบยิ้มแย้มแจ่มใส คนสวนใหญ่ผิวขาวใส รูปร่างหน้าตาดีกันทุกคน มีคำศัพท์ที่แปลกไปจาก คนอีสานทั่วไปอยู่มากโดยเฉพาะในอดีต ศัพท์บางคำของชาวพวนคนลาวอีสานฟังไม่รู้จักเลยก็ว่าได้ เช่น บักโอย แปลว่า ฝรั่ง ที่คนอีสานเรียก “หมาก, หมักสีดา” มะพร้าว คนพวนก็ว่า “มะพร้าว” สมโอ คนพวนก็เรียก “หมากพุก” คำที่พูดกันออกมาแล้วฟังออกเลยว้าไซคนพวนหรือไม่ก็คือคำว่า “บแมน” ฟังแล้วต่างกับคนอีสานที่พูดว่า “บ่แมน” ฉะ ๗ ไม่ลากเสียงยาวคำสุดท้ายเหมือนชาวพวน ชาวพวนได้ชื่อว่า เป็นคนขยันทำมาหากิน และชอบทำการค้าขาย ถ้าเปรียบเทียบกับชาวอีสานในถิ่นหนองคายอื่น ๆ ชุมชนพวนในจังหวัดหนองคายถือว่าเป็นชุมชนขนาดใหญ่จนสามารถตั้งเป็นเขตตำบล และอำเภอได้ สวนประเพณี ขนบธรรมเนียมของชาวพวนบางประเภทก็ผสมปนเปไปกับชาวอีสานทั่วไปแล้วจนเกือบสูญประเพณีเดิม เช่น กำฟ้ากำเกียง กาวสาว (เกี้ยวสาว)

(๓) คนญวน หรือคนไทยเชื้อสายเวียดนาม สวนใหญ่อาศัยอยู่ที่อำเภอทาบอ อพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม คราวแรกน่าจะเป็นการอพยพในสมัยรัชกาลที่ ๓ เมื่อครั้งที่ไทย ทำสงครามกับเวียดนาม คงมีการกวาดเอาพลเมืองญวนมายังฝั่งไทยบางต่อมาคงมีชาวญวนมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในเวียงจันทน์มากในสมัยรัชกาลที่ ๕ ฝรั่งเศสได้เวียงจันทน์ และลานช้างเป็นเมืองขึ้น พระกฤษประดิษฐ์บดี (ชาลี, สาลี) เจ้าเมืองจันทบุรี (เวียงจันทน์) จึงพาราษฎรอพยพมาอยู่ที่บานทาบอเกลือ หรืออำเภอทาบอในปัจจุบัน และสุดท้ายในช่วงสงครามอินโดจีนราษฎรเมืองเวียงจันทน์หลบหนีภัยสงครามในเวียงจันทน์และเวียดนามมาอาศัยอยู่ทางฝั่งเมืองหนองคายมากขึ้นหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ดังนั้น อำเภอทาบอ ปัจจุบันซึ่งได้ชื่อว่ามีครอบครัวชาวญวน อยู่อาศัยหนาแน่นมากที่สุด และยังรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีของตนไว้อย่างเหนียวแน่น โดยเฉพาะภาษาพูด ซึ่งต่างกับภาษาถิ่นอีสานทั่วไป ยังคงเป็นภาษาที่คนญวนใช้พูดคุยกันในกลุ่มชาวญวนด้วยกันเอง เด็กหนุ่มสาวก็ยังคงพูดญวนเช่นเดียวกับปู่ ยา ตายาย ผิดแต่ว่าภาษาหนุ่มสาวชาวญวนพูดคุยกันเองจะใช้ภาษาถิ่นไทอีสาน หรือพูดไทยภาคกลางแทน คำที่ใช้เรียกอาหารญวนก็คงได้รับการเรียกขานกันอยู่ในปัจจุบัน เพราะอาหารญวนมีลักษณะเหมือนอาหารอีสานทั้งยังเป็นที่ยอมรับรับประทานกันโดยทั่วไปโดยเฉพาะในเขตอำเภอทาบอ เช่น บั่นแวน กะญอ ชาวเปยกญวน เป็นต้น

(๔) ไทदान คนถิ่นหนองคายเรียกคนพูดไทदानว่า “ไทเหนือ” หมายถึง พวกที่อาศัยอยู่แถบแดนเหนือของหนองคายรวมทั้งจังหวัดเลย คือ อำเภอสังขุม และบางส่วนของอำเภอโพธิ์ตาก เช่น บานโพหนอง และบานน้ำจิว บานคำดวง อำเภอบานผือ จังหวัดอุดรธานี ชาวไทदान หมายถึง คนที่อพยพมาจากอำเภอदानชาย และเมืองบอแต่น แกนทาว แขวงไชยบุรี ของ สปป.ลาว ตั้งแต่สมัยที่

ฝรั่งเศสไดดินแดนฝงชายแม่น้ำโขงไปเมื่อป พ.ศ. ๒๔๓๖ สมัยรัชกาลที่ ๕ ด้วยความที่ไม่อยากอยู่ใตการปกครองของฝรั่งเศสชาวเมืองบอแตน เมืองแกทวและเมืองดานชาย จึงอพยพมาตั้งหลักแหล่งยังเขตเมืองหนองคายมาจนถึงปัจจุบัน สำเนียงพูดของชาวไททานจะออกเสียงสูงเกือบ ทั้งประโยค โดยเฉพาะคนเฒ่าคนแก่บานโพหนอง ยังพูดภาษาถิ่นไททานกันอยู่ ในขณะที่ลูกหลานพูดภาษาถิ่น ไทหนองคาย แลวในปัจจุบันนอกเสียจากเด็ก ๆ ก็จะไม่คงพูดไททานกันอยู่จนกว่าจะโตถึงจะพูดแบบคนถิ่นไทหนองคายนับว่าเป่นเรื่องแปลกเรื่องภาษาถิ่นไททาน และไทหนองคาย ทั้งนี้ คงเป่นเพราะว่าสำเนียงไททานนั้นสูงแปลกหูมากเมื่อเทียบกับไทหนองคายที่พูดแบบไทอีสานใต้ คือ ฟัน ๆ ไปทั้งประโยคไม่เนนเสียงสูงมากนัก ทำให้หนุ่มสาววัยรุ่นทั่วไป เมื่อเขาไปในเมืองจะหัดพูดไทหนองคายกันหมดเมื่อกลับมาพูดไททานก็พูดอีกไม่ได้เพราะต้องบังคับเสียงให้สูงยากที่จะพูดได้ถ้าไม่ไซคนไททานแท้

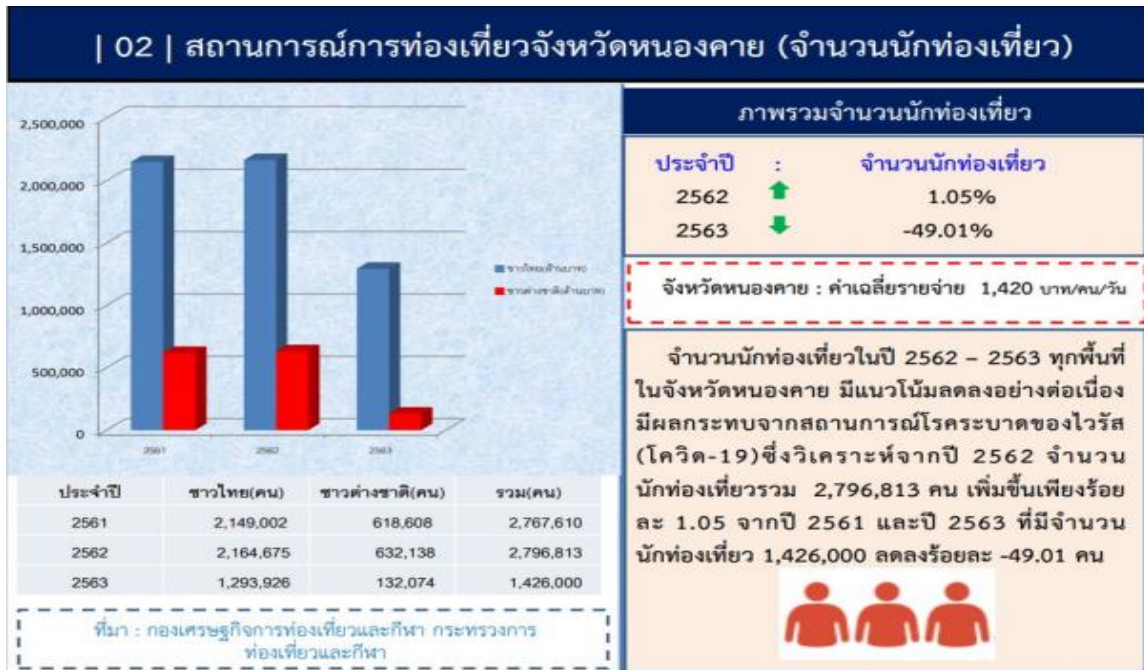
๑.๖.๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

จังหวัดหนองคายมีพื้นที่ลักษณะพิเศษโดยตลอดแนวจังหวัดทอดยาวตามลำน้ำโขงซึ่งเป็นเสนแบ่งเขตชายแดนกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป่นระยะทาง ๒๑๐.๖ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัด โดยทั่วไปเป่นที่ราบสูง โดยพื้นที่เป่นภูเขาที่มีความสูงชันจากระดับน้ำทะเลตั้งแต่ ๒๐๐ เมตร มีป่าเขารธรรมชาติในเขตอำเภอสั่งคม แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดหนองคายจึงมีลักษณะการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน ประเพณีวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และศาสนา และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป่นจังหวัดที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจและชุมชนเมืองสูงเป่นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยจังหวัดหนองคายมีข้อมูลทางดานการพัฒนาท่องเที่ยวที่สำคัญ และน่าสนใจดังนี้

ภาพที่ ๒.๖ สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

ภาพที่ ๒.๗ สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย (จำนวนนักท่องเที่ยว)

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา

๑.๖.๓ ด้านแรงงาน

แรงงาน หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านการบริหารจัดการจนทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติในแนวคิดของวิชาเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ความพยายามของมนุษย์หรือการออกแรง ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและผู้ที่ดำเนินการจะได้รับค่าตอบแทนตามพจนานุกรมของราชบัณฑิตยสถาน หมายถึง ประชากรในวัยทำงาน ไม่รวมถึงคนพิการ คนวิกลจริต นักเรียน นักศึกษา แม่บ้าน นักบวช ทหาร ผู้ต้องขังและผู้ประกอบกิจการเพื่อหากำไร ความสามารถในการทำงานเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ

สรุป นิยามความหมายของคำว่า แรงงาน จึงหมายถึงที่ทำงานให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจในการผลิต สินค้าหรือบริการโดยอาศัยทั้งกำลังร่างกายและกำลังความคิด แต่ไม่รวมในด้านของความสามารถในการประกอบกิจการของแต่ละบุคคล ในทางเศรษฐศาสตร์การใช้แรงงานจะต้องเป็นการใช้แรงงานที่ได้รับค่าตอบแทน เป็นตัวเงินหรือสิ่งของอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น ส่วนแรงงานที่ไม่ได้รับผลตอบแทนจะไม่ถือว่าเป็นแรงงาน

ตารางที่ ๒.๘ ประชากรจังหวัดหนองคาย จำแนกตามสถานภาพแรงงาน

สถานภาพแรงงาน	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป	๓๕๒,๙๙๔	๕๓๕,๑๐๗	๓๕๒,๙๘๘
ผู้อยู่ในกำลังแรงงาน	๒๑๒,๕๒๘	๒๑๑,๔๗๕	๒๐๙,๕๕๓
- ผู้มีงานทำ	๒๑๐,๒๐๘	๒๐๗,๖๔๘	๒๐๕,๐๕๓
- ผู้ว่างงาน	๑,๐๑๑	๑,๙๕๗	๓,๔๒๘
- กำลังแรงงานที่รอฤดูกาล	๑,๓๐๙	๑,๘๗๐	๑,๐๗๒
ผู้ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน	๑๔๐,๔๖๖	๑๔๑,๖๓๒	๑๔๓,๔๓๕
- ทำงานบ้าน	๔๗,๓๙๐	๔๒,๗๙๐	๔๓,๒๒๑
- เรียนหนังสือ	๓๑,๕๘๔	๓๔,๑๙๘	๓๓,๓๕๒
- อื่น ๆ	๖๑,๔๙๒	๖๔,๖๔๔	๖๖,๘๖๒

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดหนองคาย

๑.๗ นโยบาย ทิศทางการพัฒนา และข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

๑.๗.๑ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษของไทยขึ้น เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุนของประเทศโดยใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงด้านคมนาคมขนส่งของ ภูมิภาคอาเซียนตามข้อตกลงการค้าเสรีภายใต้กรอบอาเซียนและข้อตกลงภายใต้กรอบเศรษฐกิจอื่น และจากการค้าขายบริเวณพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๑) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zone) หมายถึง บริเวณพื้นที่ส่วนหนึ่งของประเทศที่คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ประกาศให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีขอบเขตจำกัดชัดเจน ซึ่งภายในพื้นที่ผู้ประกอบการจะมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าอยู่นอกเขตเพื่ออำนวยความสะดวกและจูงใจให้เกิดการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะมีการดำเนินการบริหารจัดการ และประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายในพื้นที่อย่างบูรณาการ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ของการพัฒนาประเทศที่เฉพาะเจาะจงทั้งในส่วนของ การสร้างความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาพื้นที่เฉพาะของประเทศแบบบูรณาการ

(๒) วัตถุประสงค์การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๑. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
๒. ดึงดูดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign direct investment : FDI)
๓. กระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน
๔. ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
๕. สร้างความมั่นคงในพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) การดำเนินงานเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองคายได้รับการประกาศเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคายในพื้นที่อำเภอ ๑๓ ตำบล ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๑๒ ตำบล อำเภอสระใคร จำนวน ๑ ตำบล การดำเนินงานจนถึง ณ ปัจจุบัน เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานแล้ว ดังนี้

๑. การจัดเตรียมพื้นที่ : คณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งเพิกถอนสภาพที่ดินเพื่อใช้เป็นพื้นที่ให้เอกชนและหน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย จำนวน ๑ แปลง คือ ที่เลี้ยงสัตว์ บ้านไชยาสาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๔ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร เนื้อที่ถอนสภาพ ๗๑๘-๐๐ ไร่ (ไม่มีปัญหาการบุกรุกพื้นที่ของประชาชน) นอกจากนี้ จังหวัดยังได้จัดเตรียมพื้นที่เพื่อให้เอกชนเช่าและหน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในพื้นที่อำเภอเมืองหนองคาย อีก ๔ แปลง โดยไม่ต้องมีการถอนสภาพ ประกอบด้วย

- แปลงสถานีรถไฟนาทา ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๒๑๙-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับเป็นสถานที่ในการรวบรวมและกระจายสินค้าจากเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคายไปยังตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยกรมการขนส่งทางบก กระทรวงคมนาคม อยู่ระหว่างการศึกษาคความเหมาะสมโครงการก่อสร้างสถานีขนส่งสินค้าเพื่อเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าระบบล้อและระบบรางเข้าด้วยกัน คาดว่าจะเริ่มดำเนินการก่อสร้างระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒ และจะเริ่มเปิดให้บริการปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ได้มีการทดลองการขนส่งสินค้าทางระบบรางจากสถานีรถไฟนาทาไปยังเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดจังหวัดระยองแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ สถานีรถไฟนาทา

- แปลงสถานีรถไฟหนองคาย ตำบลหนองกอมเกาะ อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๑๕๒-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับเป็นสถานที่รองรับการขนส่งผู้โดยสารและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ โดยจังหวัดจะนำระบบแบบ CIQ มาบริการประชาชนเหมือนท่าอากาศยาน

- แปลงสถานีรถไฟหนองคาย (เก่า) ตำบลมีชัย อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๑๐๐-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับใช้เป็นี่รองรับการคมนาคมขนส่ง และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

- แปลงนิคมอุตสาหกรรม ตำบลโพนสว่าง อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๒,๙๖๐-๐-๐ ไร่ จัดเตรียมพื้นที่สำหรับใช้เป็นี่รองรับโรงงานอุตสาหกรรม

๒. การเตรียมความพร้อมด้านสาธารณูปโภค

๒.๑ ระบบไฟฟ้า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กำหนดพื้นที่สำหรับใช้เป็นพื้นที่ในการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จำนวน ๒ แห่ง คือ

- การก่อสร้างสถานีไฟฟ้าหนองคาย ๒ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร

- การก่อสร้างสถานีไฟฟ้าหนองคาย ๓ ตำบลหินโงม อำเภอเมือง

หนองคาย

๒.๒ ระบบประปา การประปาส่วนภูมิภาคได้กำหนดแผนการก่อสร้างระบบผลิตน้ำประปา เพื่อรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ณ บริเวณบ้านโคกป่าฝาง หมู่ที่ ๓ ตำบลปะโค อำเภอเมืองหนองคาย เนื้อที่ ๑๐๐-๐-๐ ไร่ กำลังผลิต ๑,๕๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง เพื่อส่งต่อน้ำประปาไปยังพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษบ้านไชยา หมู่ที่ ๔ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร จังหวัดหนองคาย ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง จำนวน ๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓. การเตรียมความพร้อมกิจการเป้าหมาย กิจการเป้าหมายที่ได้รับ
ความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบแล้ว มีดังนี้

- อุตสาหกรรมการเกษตร ประมง และกิจการที่เกี่ยวข้อง
- อุตสาหกรรมสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องหนัง
- กิจการโลจิสติกส์
- นิคมหรือเขตอุตสาหกรรม
- กิจการเพื่อการสนับสนุนการท่องเที่ยว
- กิจการอาชีพและไฮโล
- กิจการผลิตผลิตภัณฑ์จากผลพลอยได้หรือเศษวัสดุทางการเกษตร
- กิจการผลิตโครงสร้างโลหะสำหรับงานก่อสร้างหรืองานอุตสาหกรรม
- กิจการผลิตสิ่งพิมพ์ทั่วไป
- กิจการผลิตอาหารสัตว์หรือส่วนผสมอาหารสัตว์
- กิจการผลิตวัสดุก่อสร้างและกิจการผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรง
สำหรับงานสาธารณูปโภค (ยกเว้นการผลิตกระเบื้องผนังหลังคาเซรามิกส์/การผลิตกระเบื้องปูพื้นหรือผนัง)
- กิจการผลิตสิ่งปรุงแต่งสำหรับประติณร่างกาย เช่น สบู่ ยาสระผม
- กิจการผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติกสำหรับสินค้าอุปโภค เช่น บรรจุภัณฑ์
พลาสติก
- กิจการผลิตสิ่งของจากเยื่อหรือกระดาษ เช่น กล่องกระดาษ
- กิจการพัฒนาอาคารสำหรับโรงงานอุตสาหกรรมและ/หรือคลังสินค้า

(๔) การเตรียมความพร้อมแรงงาน

- การเตรียมแรงงานภายในจังหวัด จังหวัดหนองคายโดยจัดหางานจังหวัด
ได้ดำเนินการสำรวจแรงงานในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาในพื้นที่ความรับผิดชอบ
ทุกแห่งแล้ว เพื่อรองรับความต้องการแรงงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

- การเตรียมแรงงานต่างด้าวเพื่อเข้ามาทำงานในลักษณะมาเข้า/กลับเย็น
(มาตรา ๑๔) โดยจังหวัดได้เตรียมการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านแรงงานเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่
ระหว่างการรอข้อตกลงว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างไทย-ลาว ในการใช้บัตรผ่านแดน (Border Pass)
เข้ามาทำงานได้ ถ้าหากข้อตกลงดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว จังหวัดพร้อมให้บริการแรงงานต่างด้าวที่ประสงค์
จะเข้ามาทำงานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

(๕) ศูนย์บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service)
จังหวัดได้มีการจัดตั้งศูนย์บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการลงทุน (One Stop Service) เขตพัฒนา
เศรษฐกิจพิเศษหนองคาย เพื่อให้คำแนะนำ/ปรึกษา และสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ให้กับผู้ประกอบการ/นักลงทุน/
ประชาชน ณ ศาลากลางจังหวัด ชั้น ๑ และขณะนี้จังหวัดหนองคายอยู่ระหว่างการพัฒนาและปรับปรุง
ศาลากลางจังหวัด (หลังเดิม) เขตเทศบาลเมืองหนองคายให้เป็นศูนย์บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จด้านการ
ลงทุน (One Stop Service) แบบถาวรโดยใช้งบประมาณตามแผนปฏิบัติการราชการจังหวัดประจำ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (งบประมาณผูกพันข้ามปีงบประมาณ) คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๖) แผนการเสนอขยายพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจหนองคาย (เพิ่มเติม) จังหวัดหนองคายได้เสนอขอขยายพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย (เพิ่มเติม) ในพื้นที่ อำเภอโพนพิสัย ๓ ตำบล อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๓ ตำบล และ อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๓ ตำบล รวมเนื้อที่ ๒๖๓,๕๗๒ ไร่

(๗) รายงานผลการศึกษาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย จังหวัดหนองคายมีเนื้อที่ประมาณ ๓,๐๒๖.๕๓๔ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๘๙๑,๕๘๓ ไร่ (นับเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กของภาคอีสาน โดยพื้นที่ทั้งหมดก่อนที่จังหวัดบึงกาฬจะแยกตัวไป มีประมาณ ๗,๓๓๒ ตารางกิโลเมตร) ลักษณะเป็นรูปยาวเรียงทอดไปตามลำน้ำโขง ซึ่งเป็นเส้นกั้นเขตแดนกับประเทศลาว มีความยาวทั้งสิ้น ๑๙๕ กิโลเมตร ความกว้างของพื้นที่ที่ทอดขนานไปตามลำน้ำโขงโดยเฉลี่ย ๒๐ - ๒๕ กิโลเมตร ช่วงที่กว้างที่สุดอยู่ที่อำเภอเฝ้าไร่ และช่วงที่แคบที่สุดอยู่ที่อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคายมีอำเภอที่อยู่ติดกับลำน้ำโขง ๖ อำเภอ คือ อำเภอสังคม อำเภอท่าบ่อ อำเภอศรีเชียงใหม่ อำเภอเมืองหนองคาย อำเภอโพนพิสัย และอำเภอรันทวาปี จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ ๒๗ ของประเทศ เป็นจังหวัดชายแดนริมฝั่งแม่น้ำโขงที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่ง สามารถเดินทางข้ามไปเที่ยวยังฝั่งลาวได้โดยสะดวก เพราะเป็นประตูสู่เมืองเวียงจันทน์ แขวงเวียงจันทน์ นครหลวงเวียงจันทน์ เมืองหลวงของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และแขวงบอลิคำไซ เป็นที่ตั้งของสะพานมิตรภาพไทย - ลาวแห่งแรก ที่เชื่อมโยงประเทศไทย - ลาวเข้าด้วยกัน ทำให้หนองคายในวันนี้กลายเป็นเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญเมืองหนึ่ง มีวัดวาอารามและวัฒนธรรมวิถีชีวิตชาวบ้านที่น่าสนใจ โดยเฉพาะเป็นจุดชมบั้งไฟพญานาคในวันออกพรรษาที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก และด้วยความที่เป็นเมืองสงบเงียบ เรียบง่าย เต็มไปด้วยบรรยากาศแห่งศาสนา วัฒนธรรมประเพณี และวิถีชีวิตพื้นบ้านที่ผสมผสานกันอย่างลงตัวและเหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมและประมงน้ำจืด มีเสน่ห์ ทั้งยังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ หลากหลายไปด้วยอาหารการกินและสินค้านานาชนิด มีโรงแรมที่พักมากมายและการคมนาคมสะดวกสบาย โดยห่างจากกรุงเทพมหานครตามทางหลวงแผ่นดินสาย ๒ (ถนนมิตรภาพ) ประมาณ ๖๑๕ กิโลเมตร เมืองริมโขงแห่งนี้จึงเป็นอีกหนึ่งเมืองท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวไม่ควรพลาดมาเยี่ยมเยือน ล้วนเป็นเสน่ห์ดึงดูดให้ผู้คนเดินทางมาเยือนเมืองริมโขงแห่งนี้ ดังนั้น จังหวัดหนองคายจึงได้รับการเสนอให้เป็นหนึ่งจังหวัดที่มีการจัดเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเมื่อมีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนและศักยภาพการพัฒนาจังหวัดหนองคายพบว่า จังหวัดหนองคายมีความสามารถในการแข่งขัน เนื่องจากจังหวัดหนองคายมีศักยภาพสำคัญ ได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งของประชาชน ชุมชน และสังคม การสร้างคุณค่าและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร การสร้างการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสร้างอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว การสร้างความมั่นคงชายแดน และการพัฒนาคุณภาพพระบบการให้บริการ ซึ่งทั้ง ๖ ด้านครอบคลุมทุกมิติของจังหวัดในการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เตรียมความพร้อมสำหรับการลงทุนขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ส่วนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ มีศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันด้านการเกษตร ความสามารถในการแข่งขันด้านอุตสาหกรรมและการค้า (ขายส่ง - ขายปลีก) ผลิตภัณฑ์ชุมชน ความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยว และเมื่อศึกษาทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ พบว่า หนองคายมีสภาพภูมิศาสตร์มีพื้นที่ติดแนวชายแดนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และใกล้กับนครหลวงเวียงจันทน์ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบริหารของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เมืองศูนย์กลางการบริหาร และศูนย์กลางการเชื่อมโยงเศรษฐกิจของภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้และระเบียงเศรษฐกิจ

ตะวันออกของกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอนุภาครุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub-region : GMS) มีความได้เปรียบด้านการลงทุนและการค้าชายแดน กระแสนิยมสินค้าไทยของเพื่อนบ้าน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเวียดนามซึ่งมีความคุ้นเคยและนิยมสินค้าไทย นโยบายการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัด นโยบายการพัฒนาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนด้านการผลิตเพื่อการส่งออก เอื้อต่อการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษของกลุ่มจังหวัด

๑.๗.๒ จังหวัดหนองคายกับการเตรียมความพร้อมการพัฒนาเพื่อรองรับรถไฟความเร็วสูงลาว - จีน

๑) ความเป็นมาและลักษณะของโครงการของรถไฟความเร็วสูงลาว-จีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การก้าวเป็นชาติมหาอำนาจอันดับ ๑ ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทาง (Belt and Road Initiative, BRI) ซึ่งเป็นโครงการที่ได้นำแนวคิดของเส้นทางสายไหม (Silk Road) ในอดีต มาเป็นหลักคิดเชิงยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงระบบขนส่งทางรางในรูปแบบของรถไฟฟ้าความเร็วสูง มีจุดเริ่มต้นจากเมืองคุนหมิงไปสิ้นสุดที่สิงคโปร์ ซึ่งจะช่วยยกระดับศักยภาพของมหานครคุนหมิง ก้าวข้ามข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ไร้ทางออกเชื่อมสู่ทะเล (Land-locked Country) สู่การเป็นพื้นที่จุดศูนย์กลางเชื่อมต่อกับประเทศอื่นในภูมิภาค (Land-linked Country) และจะเป็นโอกาสกระจายทรัพยากรไปยังกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน ก้าวแรกของการเชื่อมโยงระหว่างสาธารณรัฐประชาชนจีนกับกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน คือ โครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง คุนหมิง - บ่อเต็น และนครหลวงเวียงจันทน์ที่พร้อมเปิดให้บริการในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ นอกจากนี้ในอนาคตอันใกล้สาธารณรัฐประชาชนจีนก็มีความพยายามที่จะส่งเสริมและสนับสนุนประเทศไทยในการดำเนินการก่อสร้างเส้นทางรถไฟ พร้อมระบบเดินรถไฟความเร็วสูง เนื่องจากประเทศไทยเปรียบได้กับจุดศูนย์กลางการเชื่อมต่อไปยังประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจะได้ชัดเจนว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนต้องการเชื่อมต่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของตนเองสู่อาเซียน (ASEAN Connectivity) และสาธารณรัฐประชาชนจีนก็เล็งเห็นว่าไทยเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ดังกล่าว ดังนั้นโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง จึงเป็นโอกาสและความท้าทายครั้งสำคัญทางด้านเศรษฐกิจสำหรับประเทศไทย

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการรถไฟฟ้าความเร็วสูง คุนหมิง - บ่อเต็น และนครหลวงเวียงจันทน์ เป็นเส้นทางรถไฟบ่อเต็น - เวียงจันทน์ รถไฟวิ่งด้วยระบบรางเดี่ยว (Single Track) ความกว้าง ๑.๔๓๕ เมตร มีความยาวทั้งสิ้น ๔๑๔ กิโลเมตร มีจำนวน ๑๗๐ สะพาน ๗๒ อุโมงค์ และ ๓๒ สถานี โดยใช้รถไฟรุ่น Fuxing CR ๒๐๐J (กรีนไจแอนท์ ฮักค์) มีความจุ ๗๐๐ - ๑๑๐๐ คน มีอัตราค่าโดยสาร ๕๐๐ บาท/คน ราคาขนส่งสินค้า ๒.๑๖ บาท/ตัน/กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางบ่อเต็น - เวียงจันทน์ ๔ ชั่วโมง โดยประมาณรถไฟโดยสารคน มีความเร็วสูงสุด ๑๖๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง วันละ ๔ เที่ยว รถไฟขนส่งสินค้ามีความเร็วสูงสุด ๑๒๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง วันละ ๑๔ เที่ยว

ในส่วนของแนวทางการเชื่อมต่อระบบขนส่งทางรางระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย ได้มีการกำหนดโครงการเชื่อมโยงรถไฟความเร็วสูงระหว่างจีน - ลาว - ไทย ช่วงหนองคาย - เวียงจันทน์ เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ผ่านมานี้ กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างฝ่ายไทย ลาว และจีน ซึ่งมีความเห็นชอบร่วมกันว่า จะต้องมีการดำเนินการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงใหม่ เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักที่จะรองรับระบบการเดิน

รถไฟความเร็วสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเชื่อมต่อรถไฟ หนองคาย - เวียงจันทน์ จะตั้งอยู่ทางทิศใต้ของสะพานมิตรภาพไทย - ลาว (หนองคาย - เวียงจันทน์) ในปัจจุบัน ห่างจากสะพานเดิมประมาณ ๓๐ เมตร โดยสะพานแห่งใหม่จะมีทางรถไฟทั้งขนาดมาตรฐาน ฝ่ายลาวและไทยจะดำเนินการกระบวนกรภายในของแต่ละประเทศโดยเร็ว

๒) ผลกระทบที่ระดับประเทศที่ไทยจะได้รับจากการลงทุนรถไฟความเร็วสูง ลาว - จีน

๒.๑) ผลกระทบเชิงบวก

การลงทุนด้านรถไฟความเร็วสูงจะสร้างมูลค่า และผลประโยชน์ด้านบวกกับจีนในระยะยาว ซึ่งไทยในฐานะผู้ให้การสนับสนุนโครงการดังกล่าวก็จะได้รับผลประโยชน์เช่นเดียวกับจีน เพราะการเข้ามาของรถไฟความเร็วสูงไม่เพียงแต่นำนักลงทุนจากจีนเข้ามาในพื้นที่ของประเทศไทยและอาเซียน ยังเป็นโอกาสให้ธุรกิจท้องถิ่นขนาดเล็ก (Local SME) อย่างเช่น การคมนาคม โลจิสติกส์ อสังหาริมทรัพย์ และการท่องเที่ยวสามารถฟื้นฟูความเป็นอยู่ของตนเองและสร้างโอกาสการจ้างงานให้ผู้คนได้อีกมาก

นอกจากนี้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสำคัญทางด้านเกษตรกรรมเป็นหลักประกอบกับเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สามารถเชื่อมการค้าขายไปยังทางออกทะเล และมีแหล่งอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่สำคัญ คือ ระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก (Eastern Economic Corridor, EEC) ทำให้การเข้ามาของรถไฟความเร็วสูง ยังสามารถดึงดูดบริษัทต่างชาติให้เข้ามาลงทุนในอนาคตข้างหน้า ดังนั้น จึงเห็นได้ชัดเจนว่ารถไฟความเร็วสูงเป็นอีกหนึ่งโอกาสสำคัญที่จะสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจให้กับประเทศไทย ดังนี้

(๑) เพิ่มศักยภาพและทางเลือกทางโลจิสติกส์ โดยเฉพาะการเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับสปป.ลาว และจีน หากมีการเชื่อมต่อระบบการขนส่งทางรถไฟความเร็วสูงจากกรุงเทพฯ - นครหมิง ในระยะทาง ๑,๕๓๙.๕ กิโลเมตร จะใช้เวลาเดินทางประมาณ ๑๕ ชั่วโมง ซึ่งถือได้ว่าเป็นทางเลือกที่มีต้นทุนต่ำ ทั้งในด้านระยะเวลาและความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในระหว่างการเดินทาง เมื่อเทียบกับการขนส่งทางทะเล

(๒) ทำให้เกิดการเชื่อมโยงโซ่อุปทานรวมกัน การขนส่งด้วยระบบรางจะสามารถประหยัดได้มากกว่าการขนส่งทางถนนทำให้เข้าถึงทรัพยากรการผลิตโดยเฉพาะสินค้าเกษตรซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยและสปป.ลาว มีจุดแข็ง ด้านอุตสาหกรรมการเกษตรจะทำให้เกิดอุตสาหกรรมเชื่อมโยงลักษณะซัพพลายเชนระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยโดยเฉพาะจังหวัดอุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยางพาราที่สำคัญของประเทศ และอาจจะทำให้เกิดศูนย์อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยางพารา เช่น ยางรถยนต์, ถังมือยาง และอื่น ๆ โดยสามารถใช้วัตถุดิบในพื้นที่และส่งออกไปที่ประเทศจีนด้วยต้นทุนรวมที่ต่ำกว่า

(๓) เพิ่มการลงทุนทางตรงจากประเทศจีน ปัจจุบันประเทศจีนเริ่มมีบทบาทการลงทุนในต่างประเทศในสัดส่วนที่สูง ประเทศไทยที่ผ่านมาจีนเป็นผู้ลงทุนลำดับสองรองจากญี่ปุ่น ในช่วง ๒ ปีครึ่งนับแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๑ จนถึงกลางปี พ.ศ.๒๕๖๓ มีจำนวน ๙๐๘ โครงการมูลค่าการลงทุน ๖.๔๒๑ แสนล้านบาท แนวโน้มการลงทุนจะเป็นอุตสาหกรรมยางพาราและอุตสาหกรรมไฮเทคในพื้นที่อีอีซี และในอนาคตหากรถไฟความเร็วสูงไทย - จีน สามารถเชื่อมกับเส้นทางอุตะเถา-แหลมฉบัง และพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะทำให้เกิดเขตอุตสาหกรรมใหม่ในพื้นที่ภาคอีสานโดยเฉพาะจังหวัดนครราชสีมาขอนแก่น อุดรธานี และหนองคาย

(๔) ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจีนเป็นลูกค้าสำคัญของไทย ในปีพ.ศ.๒๕๖๒ มีจำนวนประมาณ ๑๑ ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๓๖ ทำรายได้เข้าประเทศประมาณ ๕.๕ แสนล้านบาท เส้นทางรถไฟจะเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักท่องเที่ยวทั้งของจีนและของไทยให้สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางรถไฟความเร็วสูงเข้าสู่ส่วนลึกภายในของจีนโดยมีคุนหมิงเป็นศูนย์กลางจะทำให้นักท่องเที่ยวในส่วนชั้นในของจีนสามารถเดินทางด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่า สามารถเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวของไทย โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลเป็นที่ชื่นชอบของนักท่องเที่ยวชาวจีน

(๕) การกระจายรายได้ลดความเหลื่อมล้ำ ปฏิเสธไม่ได้ว่าระบบการขนส่งทางรางทั้งคนและสินค้าจะทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและเกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ตามเส้นทางรถไฟความเร็วสูง ซึ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จะได้ประโยชน์สูงสุดของเส้นทางสายนี้ซึ่งจะมีคนจำนวนมากมาทำรถไฟ และจะทำให้เกิดชุมชนและเมืองใหม่ โดยที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจะทำให้เกิดการจ้างงานในพื้นที่

๒.๒) ผลกระทบเชิงลบ

(๑) สินค้าราคาถูกจากจีนเข้ามาแย่งตลาด กล่าวคือ เนื่องจากโครงการหนึ่งแถบหนึ่งเส้นทางมุ่งเน้นที่จะขจัดอุปสรรคทางการค้าหรือลงทุน โดยเปิดโอกาสให้นักลงทุนจีนสามารถนำสินค้าที่มีราคาถูก เข้าแย่งชิงส่วนแบ่งการตลาด ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่ได้รับผลกระทบจากสินค้าราคาถูกของจีนทำให้กำลังการบริโภคหรืออุดหนุนธุรกิจของคนในพื้นที่ลดลง ดังนั้นรัฐบาลไทยจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญเพื่อควบคุมปัญหาดังกล่าวไม่ให้ธุรกิจไทยเกิดความเสียหายเปรียบ

(๒) ความมั่นคง กล่าวคือ เมื่อเกิดการล้นไหลเข้ามาของคนจำนวนมาก ย่อมนำมาซึ่งปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเสพติด ปัญหาแรงงานต่างชาติผิดกฎหมาย ปัญหาการค้ามนุษย์ และปัญหาโรคระบาด อาทิ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นต้น

๓) ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบจากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว – จีน ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย ได้ระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่มีบทบาทต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นจากการมีรถไฟความเร็วสูงจากสาธารณรัฐประชาชนจีนมายังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ประกอบกับการศึกษาข้อมูลวิจัยผลกระทบด้านการท่องเที่ยวจากโครงการก่อสร้างรถไฟลาว – จีน ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ของ ดร.ไกล่รุ่ง พรอนันต์ และคณะวิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร สรุปได้ว่า ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบจะเกิดขึ้นใน ๕ ประเด็น ดังนี้

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ผลกระทบเชิงบวก

- จำนวนผู้ประกอบการขนส่งเพิ่มขึ้น
- ผู้บริโภคมีทางเลือกในการบริโภคสินค้าเพิ่มขึ้น
- เปิดโอกาสให้นักลงทุนชาวจีนเข้ามาลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย

อันเป็นผลจากรัฐบาลโดยการนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้ริเริ่มนโยบายที่

มุ่งมั่นพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคอาเซียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และส่งเสริมการค้าการลงทุน ผ่านการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษขึ้นใน ๑๐ พื้นที่ชายแดนของประเทศไทย ได้แก่ ตาก สระแก้ว ตราด มุกดาหาร สงขลา เชียงราย หนองคาย นครพนม กาญจนบุรี และนราธิวาส พร้อมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมการค้าการลงทุน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การให้สิทธิและประโยชน์ทั้งที่เป็นภาษีและไม่ใช่อาชีพ การตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service : OSS) และมาตรการอำนวยความสะดวกอื่นๆ โดยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ มูลค่าการค้าชายแดนของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ๔ ประเทศ ได้แก่ เมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา และมาเลเซีย มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง มีมูลค่าเฉลี่ยต่อปีประมาณ ๙๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

จังหวัดหนองคายเป็นจังหวัดชายแดน เป็นประตูสู่อาเซียน ตั้งอยู่ใกล้กับนครหลวงเวียงจันทน์ เมืองหลวงสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าและการลงทุนของลาว ทำให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงและยังสามารถเชื่อมต่อไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ ซึ่งทั้งสองประเทศดังกล่าว เป็นตลาดขนาดใหญ่ที่จะเป็นช่องทางในการค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้ากับจังหวัดหนองคายได้เป็นอย่างดี โดยเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนจังหวัดหนองคายจะเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมและพักสินค้าจากสถานที่ต่างๆ ทั่วประเทศ ก่อนที่จะกระจายไปยังประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าวได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ซึ่งในระยะเริ่มต้น จังหวัดหนองคายได้เสนอพื้นที่ที่มีความเหมาะสมในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษระยะแรก ในพื้นที่ ๕ อำเภอ ๒๒ ตำบล ๕๕๙,๖๑๔ ไร่ ประกอบด้วย อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๑๒ ตำบล อำเภอโพนพิสัย จำนวน ๓ ตำบล อำเภอสระใคร จำนวน ๑ ตำบล อำเภอท่าบ่อ จำนวน ๓ ตำบล และอำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๓ ตำบล โดยมีพื้นที่ที่มีศักยภาพ พร้อมให้เอกชนเช่าและใช้ประโยชน์ จำนวน ๙ แปลง รวมพื้นที่ ๕,๘๘๒-๐-๘๕ ไร่

จากศักยภาพตามที่กล่าวมา รัฐบาลโดยการนำของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) จึงได้ประกาศให้จังหวัดหนองคายเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ในพื้นที่ ๒ อำเภอ ๑๓ ตำบล พื้นที่ ๒๙๖,๐๔๒ ไร่ ตามประกาศคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ที่ ๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้กำหนดให้จังหวัดหนองคายในท้องที่ จำนวน ๑๓ ตำบล ๒ อำเภอ เป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๒ ดังนี้

๑) อำเภอเมืองหนองคาย ๑๒ ตำบล พื้นที่ ๒๕๘,๙๘๙ ไร่ ประกอบด้วย ตำบลค่ายบกหวาน ตำบลในเมือง ตำบลบ้านเตือ ตำบลพระธาตุบังพวน ตำบลโพธิ์ชัย ตำบลโพนสว่าง ตำบลมีชัย ตำบลเวียงคุก ตำบลสีกาย ตำบลหนองกอมเกาะ ตำบลหาดคำ และตำบลหินโงม

๒) อำเภอสระใคร ๑ ตำบล พื้นที่ ๓๗,๐๕๓ ไร่ คือ ตำบลสระใคร โดยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ ๑๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิกถอนสภาพที่ดิน จำนวน ๑ แปลง ให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เพื่อให้เอกชนและหน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคาย คือ ที่เลขที่สี่ตัวบ้านไชยา สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ ๔ ตำบลสระใคร อำเภอสระใคร เนื้อที่ถอนสภาพ ๗๑๘-๐-๔๖ ไร่ อยู่ระหว่างการสรรหานักลงทุนโดยกรมธนารักษ์

ผลกระทบเชิงลบ

ข้อจำกัดของพื้นที่การลงทุน

ราคาที่ดินสูงขึ้น

การไหลบ่าของสินค้าจากจีนเป็นจำนวนมาก จะกระทบต่อการตลาดสินค้าชุมชนของไทย

ผลกระทบด้านโลจิสติกส์

ผลกระทบเชิงบวก

ต้นทุนการขนส่งลดลง

มีการเปลี่ยนถ่ายสินค้าเพิ่มขึ้น

ธุรกิจโลจิสติกส์เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้มากขึ้น

เส้นทางหลวงแผ่นดิน จังหวัดหนองคาย ซึ่งตั้งอยู่บนถนนมิตรภาพหรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ เริ่มต้นจากเขตอำเภอสระใคร (เขตติดต่ออำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี) สิ้นสุด ณ สะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๑ (หนองคาย – เวียงจันทน์) ระยะทางประมาณ ๒๓.๙๒๑ กม. สามารถเดินทางผ่านสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๑ เชื่อมไปยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้) และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ โดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ ข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – พ.ศ. ๒๕๖๑ มีปริมาณการจราจรหนาแน่นขึ้นทุกปีสะท้อนให้เห็นว่า การค้าการลงทุนของจังหวัดหนองคายเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยหลังจากที่นักท่องเที่ยวชาวจีนเข้ามายังประเทศไทย จะใช้เส้นทางนี้ เป็นเส้นทางหลักในการคมนาคม ซึ่งมีศักยภาพเชื่อมโยงโครงข่ายระบบการขนส่งทางราง และทางบก ตลอดจนเชื่อมโยงโครงข่ายขนส่งระหว่างประเทศไทย – สปป.ลาว และมีความสำคัญในการเชื่อมโยงภาคการผลิตด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เช่น ภาคการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และบริการ ภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม เป็นต้น

ผลกระทบเชิงลบ

ความแออัดของด่าน (คนและของ)

อุบัติเหตุที่เกิดจากการเดินทางท่องเที่ยว

ผลกระทบด้านการท่องเที่ยว

ผลกระทบเชิงบวก

จำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนและลาวจะเพิ่มมากขึ้น เพราะเดินทางมาสะดวกขึ้น

สินค้าและบริการให้บริการด้านการท่องเที่ยวจะมีการเติบโตที่ดี

รายได้จากการท่องเที่ยวจะเติบโตมากขึ้น

มีความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการท่องเที่ยวมากขึ้น

เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างประเทศทำให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

(เส้นทางท่องเที่ยว ๓ ธรรม : ธรรมะ ธรรมชาติ วัฒนธรรม)

มีการลงทุนพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว และสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น

มีการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวลงสู่ชุมชนมากขึ้น

ผลกระทบเชิงลบ

แหล่งท่องเที่ยวยังไม่ได้รับการพัฒนา หรือมีชื่อเสียงในระดับอาเซียน

เส้นทางคมนาคมไม่สะดวกและเพียงพอ ทั้งในตัวเมืองและอำเภอ

ป้ายประชาสัมพันธ์แนะนำแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ

บุคลากรด้านการท่องเที่ยวไม่มีความเชี่ยวชาญด้านภาษา

พื้นที่รองรับนักท่องเที่ยวไม่เพียงพอ

ปัญหามาตรฐานการให้บริการของร้านอาหารและที่พัก
ไม่มีห้างสรรพสินค้า Outlet รองรับการท่องเที่ยว
รถบริการ (Grab) ไม่เพียงพอ / สิ่งอำนวยความสะดวกไม่เพียงพอ

ผลกระทบด้านความมั่นคง

ผลกระทบเชิงบวก
ช่วยกระตุ้นให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (การเป็นเพื่อนบ้านที่ดี)
ผลกระทบเชิงลบ
ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติด
การลักลอบสินค้าหนีภาษี
การลักลอบแรงงาน (ค้ามนุษย์)

ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม/สังคม/วัฒนธรรม

ผลกระทบเชิงบวก
เกิดการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ
ผลกระทบเชิงลบ
ก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศและฝุ่นละออง มลภาวะทางเสียง ชยะ โรคติดต่อ

๔) ความพร้อมของจังหวัดหนองคาย

จังหวัดหนองคาย เป็นจังหวัดชายแดน มีลักษณะพิเศษโดยทอดยาวตามลำน้ำโขงเป็นเขตแดนระหว่างประเทศ ระยะทาง ๒๑๐.๖ กิโลเมตร อาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน ๖ อำเภอ จาก ๙ อำเภอ มีจุดยืนทางยุทธศาสตร์ คือ (๑) ส่งเสริมเกษตรยั่งยืน (๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ๓ ธรรม และ (๓) ส่งเสริมการค้า การลงทุน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพและความพร้อมที่จะเป็นประตูการค้าชายแดน สามารถเชื่อมโยงกับโครงการ One Belt One Road ด้วยเส้นทางรถไฟความเร็วสูงในอนาคต

จังหวัดหนองคาย ได้เตรียมความพร้อมเพื่อให้พื้นที่มีศักยภาพทางการค้าการลงทุนกับประเทศจีนและสามารถรองรับการเชื่อมต่อทางรถไฟความเร็วสูงที่กำลังจะมาในอนาคต ตามโครงการก่อสร้างโครงข่ายเส้นทางรถไฟข้ามทวีปเอเชียหรือที่เรียกว่า “Trans-Asia Railway” เชื่อมโยง คุนหมิง ลาว ไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ภายใต้ยุทธศาสตร์ One Belt, One Road ของจีนที่ต้องการเชื่อมโยงการขนส่งภายในอาเซียน เป็นผลให้จังหวัดหนองคายต้องมีนโยบายด้านการท่องเที่ยวที่จะทำให้มีการเปิดช่องทางพิเศษนำนักท่องเที่ยวจีนที่มาเที่ยว และนอนค้างที่จังหวัดหนองคายในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่จำนวน ๓ ล้านคน และรายได้จากการท่องเที่ยว ๕,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ภายใต้เป้าหมาย “จากเมืองผ่าน เป็นเมืองพัก”

การเตรียมความพร้อมในขั้นแรก คือ ด้านศุลกากรหนองคาย และตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดหนองคายจากข้อมูลของด่านศุลกากรหนองคาย คาดว่ามูลค่าสินค้าและจำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างแน่นอน เนื่องจากเดิมนักท่องเที่ยวการค้าไทย - ลาว ระหว่างด่านศุลกากรหนองคาย และด่านพาสีท่านาแล้ง เฉลี่ยปีละ ๖๓,๐๐๐ ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นมูลค่าการส่งออก ซึ่งไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า และนักท่องเที่ยว เฉลี่ยปีละ ๕,๔๖๕,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อโครงการรถไฟความเร็วสูง ลาว-จีน

แล้วเสร็จในอีก ๒ ปีข้างหน้า จะต้องมีการเตรียมการรองรับ ได้แก่ การเพิ่มบุคลากรที่ด่านพรมแดน และด่านพรมแดนรถไฟหนองคาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าที่จะเข้ามา กับขบวนรถไฟจากประเทศจีน ผ่านลาวมายังด่านศุลกากรหนองคาย นอกจากนี้จะเสนอกรมศุลกากรเพิ่มเครื่องเอ็กซ์เรย์กระเป๋าดำเนินทาง/สัมภาระผู้โดยสาร และเครื่อง X-Ray ตู้คอนเทนเนอร์ ให้มีอย่างเพียงพอกับปริมาณงานที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าตัว รวมถึงการเตรียมพร้อมด้านบุคลากรให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนกับนักธุรกิจ นักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางชาวจีน

สำหรับตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๔ มีอำนาจหน้าที่ในการสกัดกั้นและป้องกันปราบปรามบุคคลไม่พึงประสงค์ ที่เป็นภัยต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยในประเทศ ไม่ให้เข้ามาในราชอาณาจักร และสนับสนุนการอำนวยความสะดวกด้านพิธีการคนเข้าเมืองตามกฎหมายแก่ชาวต่างชาติในการเดินทางเข้า-ออก และการพำนักในราชอาณาจักรตามนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยไม่ขัดต่อหลักความมั่นคงของประเทศ และสำหรับกรณีโครงการก่อสร้างรถไฟลาว-จีน (ช่วงบ่อเต็น – เวียงจันทน์) ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร หากมีการเปิดเป็นจุดผ่านแดนถาวรเพื่อตรวจอนุญาตให้บุคคลและพาหนะเดินทางเข้า – ออกราชอาณาจักร ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ถือว่าเกี่ยวข้องกับภารกิจงานความมั่นคงและงานบริการคนเข้าเมือง ที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคายต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ดังนั้น ในการรองรับผลกระทบจากโครงการฯ ดังกล่าว ในมิติของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๔ ได้พิจารณามาตรการและแนวทางปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจ เพื่อรองรับผลการดำเนินโครงการฯ ดังนี้

๔.๑) ความพร้อมด้านความมั่นคง

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้กำหนดให้ทุกหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย ถือเป็นภารกิจหลักในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรมต่าง ๆ ตลอดจนการหลบหนีเข้าเมือง ยาเสพติด ค้ามนุษย์ และการกระทำความผิดอาญาอื่น ๆ ตามกฎหมาย แนวทางการปฏิบัติส่วนนี้

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ได้มีการเพิ่มขีดความสามารถในการตรวจคัดกรองควบคุมบุคคล ในการเดินทางเข้า - ออกราชอาณาจักร รวมทั้งการยกระดับระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมบุคคล และการบริการตรวจคนเข้าเมือง ดังนี้

(๑) การนำระบบตรวจพิสูจน์บุคคลด้วยใบหน้าและลายพิมพ์นิ้วมือ หรือระบบ Biometrics มาใช้ในจัดเก็บและบันทึกข้อมูลทางชีวภาพของบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วยข้อมูลทางกายภาพหรือพฤติกรรม เช่น ข้อมูลใบหน้า ภาพถ่ายใบหน้า ลายนิ้วมือ เป็นต้น เพื่อใช้จัดเก็บเป็นฐานข้อมูลในการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล เพื่อตรวจอนุญาตให้บุคคลเดินทางเข้า – ออก ราชอาณาจักร ในการป้องกันบุคคลอันไม่พึงประสงค์นำหนังสือเดินทางของผู้อื่นมาใช้ ป้องกันการปลอมแปลงเอกสารการเดินทาง ฯลฯ

(๒) การใช้ระบบบัญชีต้องห้าม (Black List) และระบบบัญชีเฝ้าดู (Watch List) ในการตรวจบุคคล โดยเฉพาะบุคคลสัญชาติเป้าหมาย เพื่อคัดกรองการเดินทางเข้า - ออก ราชอาณาจักร เพื่อสกัดกั้นมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลเข้ามาก่อภัยคุกคามในประเทศ

(๓) การตั้งจุดคัดกรองบุคคลต่างด้าวที่มีพฤติกรรมสุ่มเสี่ยงต่อการเข้ามาเพื่อค้ามนุษย์ ค้าประเวณี โดยเฉพาะเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เดินทางคนเดียว ไม่สามารถให้ข้อมูลที่พิกที่แน่นอนได้ รวมทั้งแรงงานต่างด้าวที่แฝงตัวมาในรูปของนักท่องเที่ยว

(๔) การนำระบบรถตรวจการณ์อัจฉริยะ รองรับงานความมั่นคงในการตรวจคัดกรอง ควบคุมบุคคลหรือกลุ่มบุคคลตามแนวชายแดนและพื้นที่ชั้นใน เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด รวมทั้งการสกัดกั้นอาชญากรรมต่าง ๆ

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๒.๙ จำนวนครั้วเรือนเกษตรกรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดหนองคาย

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร	ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตร/ครั้วเรือนทั้งหมด
เมืองหนองคาย	๕๗,๘๙๗	๑๑,๗๔๔	๖.๖๙
ท่าบ่อ	๒๖,๓๑๙	๙,๘๒๑	๕.๕๙
โพนพิสัย	๓๒,๐๐๑	๑๕,๐๕๘	๘.๕๗
ศรีเชียงใหม่	๙,๙๙๑	๓,๒๐๖	๑.๘๒
สังคม	๘,๓๙๔	๔,๕๑๙	๒.๕๗
สระใคร	๘,๐๓๕	๔,๐๖๓	๒.๓๑
เฝ้าไร่	๑๕,๒๒๗	๖,๘๙๕	๓.๙๓
รัตนวาปี	๑๒,๗๑๐	๖,๒๕๑	๓.๕๖
โพธิ์ตาก	๕,๐๖๕	๑,๙๙๔	๑.๑๔
รวม	๑๗๕,๖๓๙	๖๓,๕๕๑	๓๖.๑๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ (จำนวนครั้วเรือนเกษตรกร)
ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓ (จำนวนครั้วเรือนทั้งหมด)

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒.๑๐ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดหนองคาย

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ทั้งหมด
เมือง	๓๘๑,๘๙๒.๐๐	๙๐,๖๗๒	๒๓.๗๔	๕,๖๐๓	๑.๔๗	๑,๗๕๘.๘๒	๐.๔๖	๓๗,๕๘๑	๙.๘๔	๑๓๕,๖๑๕	๓๕.๕๑
ท่าบ่อ	๒๒๒,๐๗๐.๖๓	๘๖,๕๑๗	๓๘.๙๖	๑๔,๐๙๒	๖.๓๕	๑๐,๖๑๕.๕๑	๔.๗๘	๒๖,๘๙๗.๖๓	๑๒.๑๑	๑๓๘,๑๒๒	๖๒.๒๐
โพนพิสัย	๔๐๑,๖๒๑.๘๘	๑๖๒,๐๒๐	๔๐.๓๔	๖๘,๒๐๖	๑๖.๙๘	๘,๒๗๒.๗๗	๒.๐๖	๓๙,๒๘๗.๘๘	๙.๗๘	๒๗๗,๗๘๗	๖๙.๑๗
ศรีเชียงใหม่	๑๒๓,๗๒๕.๖๓	๒๑,๔๕๑	๑๗.๓๔	๙,๙๓๗	๘.๐๓	๔,๘๙๑.๒๑	๓.๙๕	๑,๕๓๔.๖๓	๑.๒๔	๓๗,๘๑๔	๓๐.๕๖
สังคม	๒๘๑,๐๗๗.๕๐	๑๔,๐๕๓	๕.๐๐	๑๐,๓๑๔	๓.๖๗	๕,๖๐๒.๖๑	๑.๙๙	๑๘๕๐	๐.๖๖	๓๑,๘๒๐	๑๑.๓๒
สระใคร	๑๓๑,๘๑๓.๗๕	๔๓,๔๖๙	๓๒.๙๘	๖,๘๓๕	๕.๑๙	๓,๗๐๐.๒๒	๒.๘๑	๙,๘๕๗.๗๕	๗.๔๘	๖๓,๘๖๒	๔๘.๔๕
เฝ้าไร่	๑๕๙,๙๓๗.๕๐	๕๙,๑๕๑	๓๖.๙๘	๓,๗๙๕	๒.๓๗	๔,๐๓๔.๗๓	๒.๕๒	๑๐๓.๕	๐.๐๖	๖๗,๐๘๔	๔๑.๙๔
รัตนวาปี	๑๒๗,๕๐๔.๓๘	๔๕,๑๔๓	๓๕.๔๑	๕,๐๔๘	๓.๙๖	๑,๘๙๑.๒๑	๑.๔๘	๑๙๖.๓๘	๐.๑๕	๕๒,๒๗๙	๔๑.๐๐
โพธิ์ตาก	๖๔,๐๘๒.๕๐	๑๒,๑๓๑	๑๘.๙๓	๑๔,๙๓๘	๒๓.๓๑	๓,๕๑๗.๖๑	๕.๔๙	๔๔.๕	๐.๐๗	๓๐,๖๓๑	๔๗.๘๐
รวม	๑,๘๙๓,๗๒๕.๗๗	๕๓๔,๖๐๗	๒๘.๒๓	๑๓๘,๗๖๗	๗.๓๓	๔๔,๒๘๔.๖๙	๒.๓๔	๑๑๗,๓๕๓.๒๗	๖.๒๐	๘๓๕,๐๑๓	๔๔.๐๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ที่ทำการปกครองจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน (ที่มา : โครงการชลประทานหนองคาย)

๑. พื้นที่ชลประทาน มีร้อยละ ๒๕.๗๔ ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด แบ่งเป็นโครงการชลประทานขนาดใหญ่ จำนวน ๒ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๕๒,๕๙๒ ไร่ ได้แก่

- ปตร.ห้วยหลวง บ.ดอนคง ต.วัดหลวง อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง บ.น้ำโมง ต.ท่าบ่อ อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย

๒. โครงการชลประทานขนาดกลาง จำนวน ๘ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๓๒,๘๑๗ ไร่ ได้แก่

- อ่างฯห้วยบังพวน บ.ดงนาคำ ต.หนองนาง อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย
- อ่างฯหนองสองห้อง บ.หนองสองห้อง ต.ค่ายบกหวาน อ.เมือง จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยเปลาวงเือง บ.อ่างเก็บน้ำ ต.จุมพล อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย
- อ่างฯห้วยทอน(ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.บางกอกน้อย ต.ด่านศรีสุข

อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย

- อ่างฯห้วยหินแก้ว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.ดอนขุ่น ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก

จ.หนองคาย

- ฝ่ายฯห้วยทอน(ตอนล่าง) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.สาวแล ต.โพธิ์ตาก

อ.โพธิ์ตาก จ.หนองคาย

- อ่างฯห้วยลาน บ.ท่าเจริญ ต.น้ำโมง อ.ท่าบ่อ จ.หนองคาย

- อ่างฯห้วยไฮ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ.ห้วยหินขาว ต.ด่านศรีสุข อ.โพธิ์ตาก

จ.หนองคาย

๓. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทอ่างเก็บน้ำ) จำนวน ๔๖ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๓,๕๐๐ ไร่

๔. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทฝายทดน้ำ) จำนวน ๕๕ แห่ง พื้นที่ชลประทาน ๑,๐๐๐ ไร่

๕. โครงการชลประทานขนาดเล็ก (ประเภทสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ) จำนวน ๑๐๔ สถานี พื้นที่ชลประทาน ๒๓๑,๖๔๐ ไร่

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่น ๆ

จังหวัดหนองคายมีลุ่มน้ำสำคัญที่ประชาชนใช้ในการอุปโภค/บริโภคและทำการเกษตรด้านการเกษตรกรรม ปศุสัตว์ และอื่นๆ มีพื้นที่ลุ่มน้ำสาขา จำนวน ๑ ลุ่มน้ำหลัก ๗ ลุ่มน้ำย่อย ดังนี้

๑) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงสายที่ ๕ (๐๒๑๖) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๗๖๐.๘๐ ตารางกิโลเมตร

๒) ลุ่มน้ำสาขาห้วยน้ำโสม (๐๒๑๗) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๑๑๘.๙๐ ตารางกิโลเมตร

๓) ลุ่มน้ำสาขาน้ำโมง (๐๒๑๘) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๖๔๕.๙๐ ตารางกิโลเมตร

๔) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงส่วนที่ ๖ (๐๒๑๙) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๕๕๓.๕ ตาราง
กิโลเมตร

๕) ลุ่มน้ำสาขาห้วยน้ำสวย (๐๒๒๐) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๑,๓๓๖.๙๖ ตาราง
กิโลเมตร

๖) ลุ่มน้ำสาขาห้วยหลวง (๐๒๒๑) เป็นลุ่มน้ำหลักมีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ
๓,๔๑๗.๖๐ ตารางกิโลเมตร

๗) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำโขงส่วนที่ ๗ (๐๒๒๓) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๒,๓๕๖.๙๐
ตารางกิโลเมตร

๘) ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำสงครามตอนบน (๐๒๒๔) มีพื้นที่ลุ่มน้ำประมาณ ๓,๒๗๐.๘๐
ตารางกิโลเมตร

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๒๕๖๓

ตารางที่ ๒.๑๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๒/๒๕๖๓

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่เก็บเกี่ยว ได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิต เฉลี่ย/เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคา เกษตรกร ขายได้ เฉลี่ย (บาท/ กิโลกรัม)
ข้าว	๖๙,๙๓๗	๖๕๘,๖๔๘	๖๑๙,๖๕๑	๒๓๓,๑๓๒	๓๗๖	๑๒.๑๘
ยางพารา	๒๕,๕๓๒	๓๒๔,๔๗๒	๓๐๗,๕๒๓	๗๐,๕๖๐,๙๙๐.๖๐	๒๐๙	๓๘.๐๐
พืชผัก	-	๔,๘๑๒	๔,๔๔๔	๗,๕๓๖,๐๐๐	๑,๒๗๑	๗๑
สับปะรด	๘๘๖	๖,๐๐๙	๔,๓๑๓	๕,๑๕๗	๓๐,๓๒๗	๑๐.๑๗
กล้วย	๑,๒๓๘	๙,๕๓๐	๗,๓๖๒	๑๘,๖๒๘	๒,๕๐๑.๓๓	๑๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒.๑๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิด สัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/ หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วย นับ		
โคเนื้อ	๖,๘๓๘	๓๗,๒๕๑	๑๔,๙๐๐	ตัว	๒๕,๔๐๔.๓๖	๓๗๘,๒๕๒,๐๐๐
สุกร	๙๑๑	๗๗,๒๓๗	๘๗,๗๙๙	ตัว	๖๖.๓๗	๕๘๐,๖๕๙,๐๐๐
ไก่ไข่	๘๖๘	๖๕๒,๙๑๗	๑๖๖,๘๒๐,๓๓๐	ฟอง	๒.๙๘	๓๘๙,๒๕๖,๒๙๔
แพะ	๑๒๔	๓,๒๓๗	๕,๓๖๒	ตัว	๑๑๕	๑๑,๖๕๓,๒๐๐

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒.๑๓ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๓

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/ กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวน พื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
ปลา นิล กระชัง	๒๐๖	๓๖.๐๔	๓,๒๐๓	๑๒,๐๒๙,๐๐๐	๖๗.๐๐	๘๐๕,๙๔๐,๐๐๐
ปลาจิ้น(ลีน)	๔๓	๑๓๒.๘๙	๔๖	๔๖,๘๐๐.๐๐	๒๕	๑,๑๔๓,๖๐๐.๐๐
ปลาอีสกเทศ	๑๖	๒๙.๐๓	๑๗	๑๑,๑๖๐.๐๐	๒๕	๓๙๐,๖๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒.๑๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
<u>ด้านพืช</u>		
กล้วยตากสังคม	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	๑ กลุ่ม
สับปะรดศรีเชียงใหม่	กรมทรัพย์สินทางปัญญา	๑ กลุ่ม ๑ ราย

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดหนองคาย

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒.๑๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณ
<u>GAP</u>		
ข้าว	ราย/ไร่	๓๘๘/๔,๗๙๑
พืชอาหาร(พืชผัก/ไม้ผล)	ราย/ไร่	๔๑๐/๑,๕๐๘.๓๖๓
<u>เกษตรอินทรีย์</u>	ราย/ไร่	
Organic Thailand (พืชอาหาร พืชผัก)	ราย/ไร่	๕/๕.๓๗
Organic Thailand (ข้าว)	ราย/ไร่	๔๒๑/๓,๓๕๗.๗๕
หนองคาย BOS	ราย/ไร่	๑๒/๒๐.๗๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

ตารางที่ ๒.๑๖ สินค้า OTOP ๑๐ อันดับแรกของจังหวัด

สินค้า	กลุ่มเกษตรกรที่ผลิต	แหล่งรับซื้อวัตถุดิบ
๑. แหนมเนือง	ร้านแดงแหนมเนือง	เกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๒. หมูยอ, กุนเชียง, ไส้กรอก	ร้านหมูยอแม่ถ้วน	เกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๓. แปรรูปไม้ ช้อน, กระจวยตักน้ำ, ทับพี	บริษัทชัยชาญผลิตภัณฑ์ไม้จำกัด	ปลูกเอง และ รับซื้อ จากเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๔. ผ้าไทย ผ้าถุง, ผ้าพันคอ, เสื้อ	ร้านมนตรา	ตลาดผ้ากลุ่มภาวปี, และรับซื้อจากเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๕. ผ้ายไทย เสื้อ, ผ้าถุง, ผ้าพันคอ, กางเกง	นิตาชล	ตลาดผ้ากลุ่มภาวปี, และรับซื้อจากเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๖. น้ำมันดาวอินคา, ครีมบำรุงผิว, เซรั่ม, สบู่	เรือนชมดาว	ผลิตเอง
๗. ผ้าไทย กางเกง, เสื้อ, หมวก, ผ้าพันคอ, กระเป๋า	จिरนนท์ผ้าไทย	รับซื้อจากเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๘. กระเป๋าหนังผสมผ้า, กระเป๋า, รองเท้า	NAKHARA COLLECTION	รับซื้อจากเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย
๙. น้ำมันมะลเบอร์รี่, แยมมะลเบอร์รี่	หัตถกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน	ปลูกเอง
๑๐. น้ำสับปะรด, แยมสับปะรด	ทับเกษตรฟาร์ม	ปลูกเอง และ รับซื้อ จากเกษตรกรในจังหวัดหนองคาย

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
 ตารางที่ ๒.๑๗ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๓											
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
พืชไร่												
๑.ข้าวนาปี												
ช่วงเวลาการเพาะปลูก												
ช่วงเวลาการออกผลผลิต (ร้อยละ)										๓๐	๖๐	๑๐
สับประรด	๒	๔	๖	๑๐	๓๐	๑๕	๓๐	๘	๕	๕	๓	๒
ยางพารา			๘	๑๐	๑๕	๑๕	๑๕	๑๐	๑๐	๑๐	๗	
ยาสูบ		๑๕	๔๐	๔๕								
อ้อยโรงงาน	๒๐	๓๐	๒๕	๑๕	๓							๗
ข้าวโพดหวาน และ ข้าวโพดฝักสด	๓	๗	๑๗	๒๘	๑๘	๕	๕	๒	๒	๓	๕	๕
ปาลานิล	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
ปาลาดุก	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓	๘.๓
โคเนื้อ	๑๕	๒๐	๒๐	๓	๓	๓	๒	๘	๑๐	๗	๔	๕
สุกร	๑๕	๒๐	๒๐	๓	๓	๓	๒	๘	๑๐	๑๐	๔	๕
ไก่ไข่	๗	๗	๘	๘	๘	๘	๑๐	๑๐	๑๐	๘	๘	๘
แพะ	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘	๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๒.๑๘ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ปี ๒๕๖๓

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๔๙	๖๑,๙๒๕
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๔	๑๘,๐๑๕
รวม	๖๓	๗๙,๙๔๐

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๒.๑๙ จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ปี ๒๕๖๓

ที่	อำเภอ	กลุ่มส่งเสริมอาชีพสังกัดสหกรณ์									
		จำนวน กลุ่ม	จัด ทะเบียน วิสาหกิจ ชุมชน	จำนวน สมาชิก (ราย)	เงินทุน (บาท)	ทุน หมุนเวียน (บาท)	ผลิตภัณฑ์				
							อาหาร	ผ้าและ เครื่อง แต่งกาย	ของใช้ และ ของ ตกแต่ง	สมุนไพร	อื่นๆ (ระบุ)
๑	เฝ้าไร่	๖	๕	๑๙๘	๒๔๐,๐๐๐	-	-	๕	๑	-	
๒	โพธิ์ตาก	๔	๔	๑๕๓	๑๖๐,๐๐๐	-	๒	-	๒	-	
๓	รัตนวาปี	๔	๑	๒๐๓	๑๖๐,๐๐๐	-	๑	๑	๒	-	
๔	ท่าบ่อ	๙	๓	๓๓๔	๓๖๐,๐๐๐	-	๒	-	๗	-	
๕	โพนพิสัย	๑๐	๓	๔๑๘	๓๗๐,๐๐๐	-	๒	๑	๕	๑	
๖	เมือง	๑๓	๘	๓๗๘	๕๒๐,๐๐๐	-	๘	๑	๓	-	
๗	ศรีเชียงใหม่	๘	๖	๓๖๔	๓๐๐,๐๐๐	-	๖	-	๒	-	
๘	สังคม	๔	๓	๑๕๐	๑๔๐,๐๐๐	-	๔	-	-	-	
๙	สระใคร	๔	๑	๙๑	๑๖๐,๐๐๐	-	๑	๒	๑	-	
รวม		๕๙	๓๔	๒,๒๑๔	๒,๓๖๐,๐๐๐	-	๒๔	๑๐	๒๓	๑	

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดหนองคาย

ตารางที่ ๒.๒๐ จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตรกร											
	ฝน หลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ขป.	เศรษฐกิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาว นาขั้น น้ำ	ยางพา รา
เมือง	-๔	๗	๙	๑๗๘	๑๗๑	๒๐๔	๑	๒	๑	๒	๑	๐
สระใคร	-	๗	๕	๔๒	๔๔	๔๑	๒	๐	๑	๐	๐	๑
ท่าบ่อ	๓	๑๐	๑๒	๓๐๑	๑๑๔	๑๕๙	๑	๗	๐	๒	๐	๑
โพนพิสัย	๑	๑๖	๑๓	๔๗๕	๑๗๒	๓๖	๒	๐	๑	๓๑	๐	๑๑
โพธิ์ตาก	๑	๑๑	๙	๖๓	๓๒	๓๖	๓	๐	๑	๔	๐	๒
เฝ้าไร่	๖	๑๒	๖	๒๑๘	๘๒	๑๐๐	๒	๐	๑	๔๙	๐	๑๔
รัตนวาปี	๒	๒	๑๓	๗๔	๖๘	๑๐๗	๓	๐	๑	๑๒	๐	๖
ศรีเชียงใหม่	๑	๑	๓	๗๗	๔๘	๔๔	๑	๐	๑	๔	๐	๒
สังคม	๒	๒	๖	๕๒	๔๒	๓๖	๓	๐	๑	๗	๐	๑๑
รวม	๑๙	๖๘	๗๖	๑,๔๘๐	๗๗๓	๘๓๖	๑๘	๙	๘	๑๑๑	๑	๔๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒.๗ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๗.๑ การพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดการพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เป็นนโยบายที่ทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องดำเนินการ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ได้อบรมพัฒนาศักยภาพเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ทั้งสิ้น ๓,๓๖๖ ราย ต้นแบบ ๙๒ ราย เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนา สามารถนำแผนพัฒนาศักยภาพรายบุคคล และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ไปปรับใช้เพื่อพัฒนาอาชีพด้านการเกษตรของตนเองได้ มีการวางแผนการผลิตที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับพื้นที่และสินค้าทำให้ผลผลิตมีคุณภาพดี มุ่งสู่การเป็น Smart Product และเกิดเครือข่าย Smart Farmer ได้เกิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และเกษตรกรสามารถเผยแพร่ความรู้จากการเข้าร่วมพัฒนาเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ให้กับเกษตรกรคนอื่น ๆ ในอำเภอของตนเองต่อไป

๒.๗.๒ การพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็น Young Smart Farmer

สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ได้ดำเนินการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้เป็น Young Smart Farmer เพื่อให้เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนามีทักษะด้านวิชาการและการปฏิบัติด้านเทคโนโลยี มีการบริหารจัดการการผลิตและธุรกิจการเกษตร และเกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ ซึ่ง Young Smart Farmer ที่มีผลงานโดดเด่นก็ได้มีโอกาสได้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับ Young Smart Farmer ทั้งในระดับเขต และระดับประเทศ ซึ่งสามารถนำมาพัฒนาต่อยอดกิจกรรมของตนเอง และเผยแพร่ให้กับ Young Smart Farmer รุ่นน้องต่อไป โดยมีเกษตรกรที่ผ่านการพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer ทั้งสิ้น ๒๐๓ ราย ดังนี้

ตารางที่ ๒.๒๑ จำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ผ่านการพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer

ปี	เกษตรกรรุ่นใหม่ที่ผ่านการพัฒนาให้เป็น Young Smart Farmer (ราย)
๒๕๕๗	๑๙
๒๕๕๘	๑๕
๒๕๕๙	๑๘
๒๕๖๐	๒๕
๒๕๖๑	๓๓
๒๕๖๒	๓๖
๒๕๖๓	๒๘
๒๕๖๔	๒๙
รวม	๒๐๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

๒.๗.๓ ข้อมูลพืชที่มีโอกาสในการพัฒนา

(๑) เงาะ

ตารางที่ ๒.๒๒ ข้อมูลพื้นที่ปลูกเงาะ ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)
๑	เมืองหนองคาย	๕	๓	๐.๓๖	๑๒๐
๒	ท่าบ่อ	๘	๕	๑	๒๑๖
๓	โพนพิสัย	๒๙	๒๙	๑๐	๓๒๙
๔	ศรีเชียงใหม่	๔๙	๔๘	๒๓	๔๘๒
๕	สังคม	๑,๑๐๑	๖๐๕	๕๕๒	๙๑๓
๖	สระใคร	๕๖	๕๖	๗๙	๑๔๐๒
๗	เฝ้าไร่	๑๘	๑๕	๖	๔๐๐
๘	รัตนวาปี	๑๙๗	๑๒๗	๕๖	๔๔๐
๙	โพธิ์ตาก	๖๖	๓๙	๓๑	๗๘๙
รวม		๑,๕๒๙	๙๒๗	๗๕๘.๓๖	๘๑๘

ที่มา : ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๒) ทุเรียน

ตารางที่ ๒.๒๓ ข้อมูลพื้นที่ปลูกทุเรียน ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๑๑	๑๗	๑๗
๒	ท่าบ่อ	๖	๖	๖
๓	โพนพิสัย	๙	๓๓	๓๓
๔	ศรีเชียงใหม่	๓๔	๑๐๗	๕๓
๕	สังคม	๑๙๕	๖๕๙	๑๒๓
๖	เฝ้าไร่	๔	๒๑	๙
๗	รัตนวาปี	๓๑	๑๓๑	๑๓๐
๘	โพธิ์ตาก	๖๑	๒๐๔	๑๙๘
รวม		๓๕๑	๑,๑๗๘	๕๖๙

ที่มา : ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๓) มะพร้าวน้ำหอม

ตารางที่ ๒.๒๔ ข้อมูลพื้นที่ปลูกมะพร้าวน้ำหอม ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๘๓	๒๑๗	๒๑๗
๒	ท่าบ่อ	๒๗	๙๕	๙๕
๓	โพนพิสัย	๑๗	๘๒	๘๒
๔	ศรีเชียงใหม่	๖๓	๑๓๓	๑๒๗
๕	สังคม	๕๗	๑๑๐	๓๑
๖	สระใคร	๔	๔	๔
๗	รัตนวาปี	๑๐	๓๐	๑๗
๘	โพธิ์ตาก	๒๕	๔๒	๓๔
รวม		๒๘๖	๗๑๓	๖๐๗

ที่มา: ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๔) โกโก้

ตารางที่ ๒.๒๕ ข้อมูลพื้นที่ปลูกโกโก้ ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	เมืองหนองคาย	๖	๓๐	๓๐
๒	ศรีเชียงใหม่	๑๑	๕๔.๒๕	๓๓.๒๕
๓	สังคม	๔๔	๑๓๕	๒๓
๔	สระใคร	๑	๐.๗๕	๐.๗๕
๕	รัตนวาปี	๒	๕.๗๕	๕.๗๕
รวม		๖๔	๒๒๕.๗๕	๙๖.๗๕

ที่มา: ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

(๕) อโวคาโด

ตารางที่ ๒.๒๖ ข้อมูลพื้นที่ปลูกอโวคาโด ปี ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	ครัวเรือน	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
๑	ท่าบ่อ	๑	๐.๕	-
๒	ศรีเชียงใหม่	๑	๑	-
๓	สังคม	๑	๐.๒๕	-
๔	โพธิ์ตาก	๒	๖	๖
รวม		๕	๗.๗๕	๖

ที่มา: ระบบปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย

ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน และภายนอกจังหวัด ที่จะมีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จะนำมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ตามเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ เช่น

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

ซึ่งจะวิเคราะห์ว่ามี จุดแข็ง จุดอ่อน อย่างไรในปัจจุบันทั้ง ๗ ประการ ประกอบด้วย

๑. กลยุทธ์ (Strategy)
๒. โครงสร้างขององค์กร (Structure)
๓. ระบบการปฏิบัติงาน (System)
๔. บุคลากร (Staff)
๕. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
๖. รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)
๗. ค่านิยมร่วม (Shared Values)

ตารางที่ ๓.๑ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดย McKinsey ๗-S Framework

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลาย มีคุณภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเฉพาะข้าว ยางพารา ไข่ไก่ ทุเรียน เงาะ สับปะรด ปลานิล กระชัง โกโก้	๑. พื้นที่ชลประทานเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอ ๒. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ๓. การนำระบบ Zoning เข้ามาปรับใช้อย่างจริงจังยังมีสัดส่วนน้อย
โครงสร้างขององค์กร (Structure)	ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม	ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง
ระบบการปฏิบัติงาน (System)	จังหวัดหนองคายมีระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขั้นพื้นฐาน Nongkhai Basic Organic Standard (Nongkhai BOS)	๑. จำนวนพื้นที่และสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับขอมาตรฐาน (GAP,เกษตรอินทรีย์) มีจำนวนน้อย ๒. ส่วนใหญ่มีการพึ่งพาตลาดต่างประเทศ ๓. การเข้าถึงนวัตกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรยังมีน้อย

๗-S McKinsey	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
บุคลากร (Staff)	๑. เกษตรกรมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมานาน ๒. มี Smart Farmer และ Young Smart Farmer	๑. ส่วนใหญ่เกษตรกรมีอายุระหว่าง ๔๕ – ๖๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘ ของจำนวนแรงงานภาคการเกษตร
		๒. เกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตและการตลาดในยุค New normal
ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)	มีศูนย์วิจัยและแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเกษตร และสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดหนองคายทั้งด้านพืช ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ ประมง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่	องค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนาด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อลดต้นทุนและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจการเกษตร
รูปแบบการบริหารจัดการ (Style)	จังหวัดหนองคายตั้งอยู่ตรงข้ามกับนครหลวงเวียงจันทน์ สปป.ลาว มีระยะทางเพียง ๒.๕ กิโลเมตร เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดน มีมูลค่าการค้าชายแดนสูง และมีช่องทางการค้าชายแดน ๗ จุด แบ่งออกเป็นจุดผ่านแดนถาวร ๓ จุด และจุดผ่อนปรนทางการค้า ๔ จุด	เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยังไม่มีระบบการบริหารจัดการสินค้าเกษตรไปสู่เชิงพาณิชย์
ค่านิยมร่วม (Shared Values)	มีการกำหนดค่านิยมร่วมร่วมของจังหวัดหนองคายชัดเจน	๑. คนรุ่นใหม่ไม่สนใจอาชีพเกษตร ล้าหลัง ไม่มีเกียรติ ๒. ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงแนวคิด ยึดถือความคิดแบบเดิม ๆ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

๑. ปัจจัยด้านการเมืองและกฎหมาย (Political Factors) เช่น นโยบายของรัฐ ระบบการปกครอง เสถียรภาพ ด้านการเมือง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) เช่น การปรับอัตราภาษี อัตราดอกเบี้ย อัตราการจ้างงาน ภาวะทางเศรษฐกิจ

๓. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม (Social cultural Factors) เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่านิยมการบริโภคอุปโภค

๔. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) เช่น เครื่องจักรกลทางการเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Law/Legal Factors) เช่น กฎหมายแรงงาน กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ระเบียบข้อบังคับด้านธุรกิจ

๖. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม (Environment Factors) เช่น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ธรรมชาติ

ตารางที่ ๓.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกโดย PESTEL Analysis

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านการเมือง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษหนองคายและระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่งผลดีต่อการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และการค้าชายแดน - นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ ลดการใช้สารเคมี และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน - นโยบายรัฐบาล/แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในการส่งเสริมเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ (Smart City)	<ul style="list-style-type: none"> - ความไม่มั่นคงทางการเมือง - ประเทศจีนมีนโยบายส่งออกปุ๋ยน้อยลง
<p><u>ด้านเศรษฐกิจ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การกระจายกลุ่มลูกค้า และขยายขอบเขตธุรกิจให้สอดคล้องกับ New Normal เช่น ธุรกิจอาหาร อาจมุ่งสู่ Functional Food, Organic Food และ Medical Food - ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ Healthcare จะมีบทบาทสูง	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าแรงงานสูง - การใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีระหว่างประเทศ เช่น มาตรฐานสิ่งแวดล้อม, สุขอนามัย เป็นต้น - ต้นทุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตรมีราคาสูง ราคาสินค้าเกษตรผันผวนและไม่แน่นอน
<p><u>ด้านสังคม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กระแสรักสุขภาพ/แนวโน้มการดูแลสุขภาพ โดยการเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์	<ul style="list-style-type: none"> - ภาวะหนี้สินครัวเรือน และหนี้ภาคธุรกิจที่จะเพิ่มขึ้นอย่างมากในช่วงการระบาดของโควิด-๑๙ และทำให้ภาคครัวเรือน และธุรกิจมีความสามารถในการบริโภคและทุนลดลง - เกิดการพึ่งพาแรงงานข้ามชาติมากขึ้น

โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threats)
<p><u>ด้านเทคโนโลยี</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว โดยการเปิดตัวรถไฟความเร็วปานกลาง จีน – ลาว - การใช้ โดรนเพื่อการเกษตร - การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว โดยการเปิดตัวรถไฟความเร็วปานกลาง จีน – ลาว	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบขนส่งมีไม่ครบวงจรครอบคลุมทั่วพื้นที่จังหวัด - เทคโนโลยีไม่ทันสมัย ล้าหลัง - การคุกคามทางไซเบอร์เพิ่มขึ้น
<p><u>ด้านกฎหมาย</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม - การคุ้มครอง ส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรพันธสัญญา	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยงานที่กำกับดูแลด้านอาหารปลอดภัยไม่เพียงพอ - กฎหมายการจ้างงาน - กฎหมายการควบคุมผลผลิตทางการเกษตรระหว่างประเทศที่แตกต่างกัน
<p><u>ด้านสิ่งแวดล้อม</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเกษตรกรรมยั่งยืน - ส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และความผันผวนของธรรมชาติ ทำให้มีปัญหาน้ำท่วม/ภัยแล้ง/วาตภัย - การสร้างเขื่อนของจีน และสปป.ลาว ทำให้ระดับน้ำฝวผันขึ้น – ลง ไม่แน่นอน - พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่อาศัยน้ำฝนในการทำเกษตร - เกิดการระบาดของโรคพืชและแมลงใหม่ๆ/ ภัยพิบัติ

ตารางที่ ๓.๓ การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

<p style="text-align: center;">ปัจจัยภายใน</p> <p style="text-align: center;">ปัจจัยภายนอก</p>	<p style="text-align: center;">S จุดแข็ง (ภายใน)</p> <p>๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีความหลากหลาย มีคุณภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเฉพาะข้าว ยางพารา ไข่ไก่ ทุเรียน เงาะ สับปะรด ปลานิลกระชัง โกโก้</p> <p>๒. จังหวัดหนองคายมีระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ขั้นพื้นฐาน Nongkhai Basic Organic Standard (Nongkhai BOS)</p> <p>๓. มีศูนย์วิจัยและแหล่งเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการเกษตร และสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดหนองคายทั้งด้านพืช ข้าว ยางพารา ปศุสัตว์ ประมง ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) และศูนย์ปราชญ์ชาวบ้านในพื้นที่</p> <p>๔. มีการกำหนดค่านิยมร่วมร่วมของจังหวัดหนองคายชัดเจน</p>	<p style="text-align: center;">W จุดอ่อน (ภายใน)</p> <p>๑. ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ</p> <p>๒. จำนวนพื้นที่และสินค้าทางการเกษตรที่ได้รับของมาตรฐาน (GAP,เกษตรอินทรีย์) มีจำนวนน้อย</p> <p>๓. ขาดการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง</p> <p>๔. เกษตรกรไม่มีความรู้ในเรื่องการวางแผนการผลิตและการตลาดในยุค New normal</p>
<p style="text-align: center;">O โอกาส (ภายนอก)</p> <p>๑. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ ลดการใช้สารเคมี และมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน</p> <p>๒. การกระจายกลุ่มลูกค้า และขยายขอบเขตธุรกิจ ให้สอดคล้องกับ New Normal เช่น ธุรกิจอาหาร อาามุ่งสู่ Functional Food, Organic Food และ Medical Food</p> <p>๓. กระแสรักสุขภาพ/แนวโน้มการดูแลสุขภาพ โดยการเลือกบริโภคอาหารปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์</p> <p>๔. ส่งเสริมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเกษตรกรรมยั่งยืน</p>	<p style="text-align: center;">SO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑, S๒, S๓, S๔ + O๑, O๒, O๔</p> <p>ส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร</p>	<p style="text-align: center;">WO</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑, W๒, W๓, W๔ + O๑, O๒, พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง</p>
<p style="text-align: center;">T ภัยคุกคาม (ภายนอก)</p> <p>๑. การใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีระหว่างประเทศ เช่น มาตรฐานสิ่งแวดล้อม, สุขอนามัย เป็นต้น</p> <p>๒. กฎหมายการควบคุมผลผลิตทางการเกษตรระหว่างประเทศที่แตกต่างกัน</p> <p>๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและความผันผวนของธรรมชาติ ทำให้มีปัญหาหน้าท่วม/ภัยแล้ง/วาตภัย</p> <p>๔. เทคโนโลยีไม่ทันสมัย ล้าหลัง</p> <p>๖. การคุกคามทางไซเบอร์เพิ่มขึ้น</p>	<p style="text-align: center;">ST</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>S๑, S๒ + T๑, T๒, T๓</p> <p>พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร</p>	<p style="text-align: center;">WT</p> <p>กลยุทธ์</p> <p>W๑, W๒ + T๒, T๓, T๖</p> <p>ส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการเกษตรเพิ่มเติมประสิทธิภาพทางการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร</p>

ส่วนที่ ๔
แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย
ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย ระยะ ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

“เมื่อนำอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”

๒. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๒.๑ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่
- ๒.๒ มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดภัย และเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี
- ๒.๓ ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี
- ๒.๔ พื้นที่เกษตรกรรม ที่ปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่

๔. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

เป้าหมาย : เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูป

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย : มูลค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่มขึ้น (เทียบจากปีฐาน)

- แนวทางการพัฒนาที่ :
- ๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร
  - ๒. พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง
  - ๓. พัฒนาและส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการด้านการตลาด
  - ๔. ส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร

- โครงการสำคัญ:
- ๑. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อการเกษตร
  - ๒. โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร
  - ๓. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
  - ๔. โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

๕. แผนที่แสดงความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดหนองคาย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) กับแผน ๓ ระดับ

<p>แผนระดับ ๑</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า <p>- ประเด็นย่อย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ</p>			
<p>แผนระดับ ๒</p>	<p>แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร</p> <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายประเด็นของแผนแม่บทฯ ผลผลิตกันท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น แผนย่อยของแผนแม่บทฯ เกษตรปลอดภัย <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายแผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชนท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตร และอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน 	<p>แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ</p> <p>เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูป เรื่องความเท่าเทียม และการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม ประเด็นการยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล</p>	<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</p> <ul style="list-style-type: none"> หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง <ul style="list-style-type: none"> เป้าหมายการพัฒนา มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น แนวทางการพัฒนา การยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร 	
<p>แผนระดับ ๓</p>	<p>แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ</p> <p>มุ่งสู่การพัฒนาเป็น “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง”</p>	<p>แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑</p> <p>“เกษตรอุตสาหกรรมชั้นนำ ศูนย์กลางค้าและโลจิสติกส์ การท่องเที่ยวมาตรฐานสากล เมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน”</p>	<p>แผนพัฒนาจังหวัดหนองคาย</p> <p>“เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”</p>	<p>แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG</p> <p>“เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม”</p>
<p>สาระสำคัญ แผนพัฒนา การเกษตรและ สหกรณ์ของจังหวัด</p>	<p>เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย</p> <p>“เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”</p>	<p>แนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร พัฒนากลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาและส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการด้านการตลาด ส่งเสริมการผลิตและสนับสนุนการตรวจรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร 		<p>ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย</p> <ol style="list-style-type: none"> พื้นที่เกษตรกรกรมได้รับการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่ มูลค่าสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดภัย และเกษตรแปรรูป เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี พื้นที่เกษตรกรกรมที่ปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ปีละ ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่

๖. สรุปโครงการด้านการเกษตรและสหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย : “เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน”

ประเด็นการพัฒนา	ตัวชี้วัดของประเด็นการพัฒนา	ค่าเป้าหมาย					
		พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ. ๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม	พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการพัฒนาระบบชลประทานเพิ่มขึ้นปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐
	มูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นเกษตรชีวภาพ เกษตรปลอดภัย และเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ต่อปี	๒	๒	๒	๒	๒	๑๐
	ผลผลิตสินค้าเกษตรในพื้นที่เกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ ต่อปี	๔	๔	๔	๔	๔	๒๐
	พื้นที่เกษตรกรรมที่ปรับเปลี่ยนสู่เกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้น ปีละไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่งปม.	หน่วยงานดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม								
แผนงานที่ ๑ : พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร	๑,๒	โครงการชลประทานหนองคาย, โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาห้วยโมง, สำนักงานจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อการเกษตรกรรมที่ ๑๐, สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย, สำนักงานพลังงานจังหวัดหนองคาย	๑,๒๕๖,๐๐๖,๒๐๐	๑,๑๓๖,๗๑๑,๒๐๐	๑,๐๔๐,๐๐๐	๑,๐๔๐,๐๐๐	๑,๐๔๐,๐๐๐	๑,๒๖๐,๑๖๖,๒๐๐
๑. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทานเพื่อการเกษตร								
แผนงานที่ ๒ : พัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร	๑	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย, สำนักงานตรวจบัญชีหนองคาย	๑,๔๓๒,๑๐๐	๙๑๘,๘๑๔	๕๖๐,๖๙๕.๕๐	๕๐๖,๗๖๔.๙๖	๕๕๗,๔๔๑.๕๓	๓,๓๗๕,๘๑๕.๗๗
๑. โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร								

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่งงบประมาณ	หน่วยงานดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม								
แผนงานที่ ๓ : พัฒนาและส่งเสริม การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการ เกษตร เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตและการบริหาร จัดการด้านการ ตลาด	๑	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด หนองคาย, สำนักงาน เกษตรจังหวัด หนองคาย, สำนักงาน ประมงจังหวัด หนองคาย, สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัด หนองคาย, ศูนย์วิจัย และพัฒนาการ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด หนองคาย, ศูนย์ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัด หนองคาย	๒๔,๐๖๗,๔๔๓	๑๘,๓๓๐,๑๙๐	๕,๑๙๑,๐๕๕	๕,๒๖๖,๔๙๖	๕,๒๖๖,๔๙๖	๔๔,๙๘๒,๕๔๕
๑. โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตและการตลาด สินค้าเกษตรที่สำคัญ								
๒. โครงการพัฒนา เศรษฐกิจการเกษตร สู่เศรษฐกิจฐาน ดิจิทัล								

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (ล้านบาท)					
โครงการสำคัญ	แหล่งปม.	หน่วยงานดำเนินการ	พ.ศ. ๒๕๖๖	พ.ศ.๒๕๖๗	พ.ศ. ๒๕๖๘	พ.ศ.๒๕๖๙	พ.ศ. ๒๕๗๐	รวม ๕ ปี
ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม								
แผนงานที่ ๔ : ส่งเสริมและพัฒนา การผลิตสินค้า เกษตรมูลค่าสูงและ สนับสนุนการตรวจ รับรองมาตรฐาน	๑	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด หนองคาย, สำนักงาน เกษตรจังหวัด หนองคาย, ศูนย์วิจัย และพัฒนาการเกษตร หนองคาย, ศูนย์ ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ การเกษตรจังหวัด หนองคาย	๒๓,๘๙๙,๙๐๐	๙,๒๖๗,๗๓๐	๕,๙๐๐,๑๘๐	๕,๙๐๘,๕๕๙	๕,๙๑๗,๓๕๗	๔๙,๓๗๑,๑๙๖
๑. โครงการส่งเสริม เกษตรกรอินทรีย์								
รวม			๑,๓๐๕,๔๐๕,๖๔๓	๑,๑๖๕,๒๒๗,๙๓๔	๑๒,๕๙๑,๙๓๓.๔๐	๑๒,๖๕๖,๘๑๙.๙๔	๑๒,๗๘๑,๒๙๔.๔๓	๑,๓๕๙,๓๒๗,๘๕๖.๗๗

หมายเหตุ : แหล่งงบประมาณ ได้แก่ ๑ หมายถึง งบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

๒ หมายถึง งบประมาณของกระทรวง/กรม

๓ หมายถึง งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔ หมายถึง งบประมาณอื่น ๆ (เอกชน กองทุน เงินกู้)

ส่วนที่ ๕
แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea) ของโครงการด้านการเกษตรและ
สหกรณ์ที่สำคัญของจังหวัด

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม

ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด...การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม...

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์
	กิจกรรม ส่งเสริมการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวระบบอินทรีย์ เพื่อสนับสนุนการแปรรูปสัตว์น้ำ
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๑,๑๐๐,๐๐๐.- (หนึ่งล้านหนึ่งแสนบาทถ้วน)
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวระบบอินทรีย์ เพื่อสนับสนุนการแปรรูปสัตว์น้ำ เป็นอีกโครงการหนึ่งที่จะสามารถสนับสนุนการพัฒนาเกษตรกรอินทรีย์ของจังหวัดหนองคาย พร้อมทั้งการลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตด้านประมงให้ได้มาตรฐานปลอดภัย ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามวิสัยทัศน์ของจังหวัดหนองคาย “เมืองน่าอยู่ มุ่งสู่เกษตรกรอินทรีย์ ท่องเที่ยววิถีกลุ่มน้ำโขง เชื่อมโยงการค้าชายแดน” และจังหวัดหนองคายได้ประกาศมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai Basic Organic Standard (Nong Khai BOS)) เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานมาตรฐานเกษตรกรอินทรีย์ขั้นพื้นฐานของจังหวัดหนองคายให้ขยายวงกว้างออกไปมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการสนับสนุนการแปรรูปสัตว์น้ำ เช่น การทำปลาสาม ซึ่งปัจจุบันผลผลิตปลาตะเพียนขาวมีไม่เพียงพอสำหรับการทำปลาสาม
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑. เพื่อให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ๒. เพื่อสร้างแหล่งเรียนรู้ด้านการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวระบบอินทรีย์ ให้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ หรือเป็นจุดสาธิตด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระบบอินทรีย์ แก่เกษตรกรทั่วไป ๓. เพื่อเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์ให้เป็นแหล่งอาหารโปรตีนที่มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และมีการสร้างมูลค่าเพิ่มด้วยการแปรรูป

หัวข้อ	รายละเอียด
	รูปสัต์ว์น้ำ
๕. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรในเขตพื้นที่ทั้งหมด ๙ อำเภอ ของจังหวัดหนองคาย ที่สมัครใจ และมีความเหมาะสมด้านการเลี้ยงปลาตะเพียนขาว ระบบอินทรีย์ อำเภอละ ๒๐-๓๐ ราย รวมเกษตรกรทั้งหมด ๒๕๐ ราย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	<p>๑. รับสมัครคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายที่มีความพร้อมและเหมาะสม จำนวนเกษตรกร ๒๕๐ ราย ในเขตพื้นที่ ๙ อำเภอของ จังหวัดหนองคาย</p> <p>๒. ฝึกอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการแก่เกษตรกร หลักสูตร การ เลี้ยงปลาตะเพียนขาวระบบอินทรีย์ เพื่อการแปรรูปสัต์ว์น้ำ จำนวน ๙ รุ่นๆ ละ ๒๐-๓๐ ราย (รุ่นละ ๑ วัน) จำนวนเกษตรกรรวม ทั้งหมด ๒๕๐ ราย พร้อมทั้งมอบวัสดุฝึกอบรมและติดตามให้ ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่</p>
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรม ...รับสมัครคัดเลือกเกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ ๑๐,๐๐๐.-บาท สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรม ...ฝึกอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ มอบวัสดุฝึกอบรม และติดตามให้ความรู้ในพื้นที่... ๑,๐๙๐,๐๐๐.-บาท สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย
๗. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑๒ เดือน (เริ่มต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๗)
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	<p>ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๕๐ ราย มีผลผลิตปลาตะเพียนขาวที่มีความปลอดภัยด้านอาหารเพิ่มขึ้นต่อปี โดยคิดอัตราการรอด ๗๕% จาก ๒,๐๐๐ ตัว เหลือ ๑,๕๐๐ ตัวๆ ละ ๒๐๐ กรัม ประมาณ ๓๐๐ กิโลกรัมต่อราย รวม ๒๕๐ ราย คิดเป็น ๗๕,๐๐๐ กิโลกรัมๆ ละ ๔๕ บาท คิดเป็นมูลค่า ๓,๓๗๕,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีการดำเนินกิจกรรมการเลี้ยงปลาตะเพียนขาวระบบอินทรีย์ จนได้ผลผลิตที่มีความปลอดภัยด้านอาหาร จำนวน ๒๕๐ ราย และขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป ๒. เกษตรกรมีแหล่งอาหารโปรตีนที่มีความปลอดภัยด้านอาหารเพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือการจำหน่ายสร้างรายได้ จำนวน ๒๕๐ ราย

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....

(.....นายสุทัศน์ เผือกเงิน.....)

ประมงจังหวัดหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปกิจกรรมแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม

ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด : การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (โครงการการเลี้ยงปลาบึกอินทรีย์ในบ่อดิน)
	กิจกรรม การเลี้ยงปลาบึกอินทรีย์ในบ่อดิน
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๓,๓๒๐,๖๐๐.-บาท (สามล้านสามแสนสองหมื่นหกร้อยบาทถ้วน)
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	ปลาบึกเป็นปลาน้ำจืดที่ไม่มีเกล็ดที่ใหญ่ที่สุดในโลก พบได้เฉพาะในแม่น้ำโขงเท่านั้น มีอัตราการเจริญเติบโตที่รวดเร็ว เนื้อมีคุณค่าทางโภชนาการสูงและจำหน่ายได้ในราคาที่สูง ซึ่งจะเป็นสัตว์น้ำเศรษฐกิจชนิดใหม่ของจังหวัดหนองคาย และส่งเสริมให้มีการเลี้ยงแบบอินทรีย์เพื่อมุ่งสู่จังหวัดหนองคายเป็นเมืองเกษตรอินทรีย์
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑. เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ด้านการประมงของจังหวัดหนองคาย ๒. ได้มีอาหารอินทรีย์ด้านการประมงบริโภคเพื่อสุขภาพที่ดี ๓. เกษตรกรมีอาชีพใหม่และมีรายได้ที่มากขึ้น เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ทั้ง ๙ อำเภอของจังหวัดหนองคาย, อำเภอละ ๔๐ ราย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	๑. กิจกรรมการคัดเลือกเกษตรกร อำเภอละ ๔๐ ราย รวมทั้งจังหวัดหนองคาย จำนวน ๓๖๐ ราย โดยเกษตรกรที่จะเข้าโครงการจะต้องมีคุณสมบัติ คือ ๑.๑ บ่อเลี้ยงปลาขนาด ๐.๒๕ ไร่ขึ้นไป ๑.๒ จะต้องมือน้ำขังตลอดปี ๑.๓ จะต้องขึ้นทะเบียน ทบ.๑ กับสำนักงานประมงจังหวัด น้ำขังตลอดปี ๒. กิจกรรมการประชุมชี้แจงให้ความรู้ ๒.๑. กิจกรรมการเตรียมบ่อ การสร้างอาหารธรรมชาติโดยใช้ปุ๋ยคอกอินทรีย์ เกษตรกร ๓๖๐ รายๆ ละ ๑๒ กระสอบ ๒.๒ กิจกรรมการลงลูกปลาบึกเลี้ยงในบ่อดิน ขนาด ๓-๕ นิ้ว ให้กับ

หัวข้อ	รายละเอียด
	เกษตรกร ๓๖๐ ราย ๆ ละ ๑๐๐ ตัว , มอบอาหารปลา รายละเอียด ๒ กระสอบ ๓. กิจกรรมออกติดตามให้คำแนะนำ จะทำการออกติดตามให้คำแนะนำ ระหว่างการเลี้ยง จำนวน ๒ ครั้ง/ราย
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรมย่อย การคัดเลือกเกษตรกร งบประมาณ ๑๓,๓๒๐ บาท ผู้รับผิดชอบ นาย.สุทัศน์ เผือกจีน ประมงจังหวัดหนองคาย
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรมย่อย การประชุมชี้แจงและให้ความรู้ งบประมาณ ๑๔๐,๗๒๐ บาท ผู้รับผิดชอบ นายสุทัศน์ เผือกจีน ประมงจังหวัดหนองคาย
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรมย่อย .....การเตรียมบ่อก่อนลงลูกปลาบึก..... งบประมาณ ๔๔๙,๖๔๐ บาท (ค่าเบี้ยเลี้ยง ๑๗,๖๔๐ บาท + ค่าปุ๋ยคอก อินทรีย์ ๔๓๒,๐๐๐ บาท) ผู้รับผิดชอบ นายสุทัศน์ เผือกจีน ประมงจังหวัดหนองคาย
กิจกรรมย่อยที่ ๒.๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรมย่อย .....การลงลูกปลาบึกเลี้ยงในบ่อดิน..... งบประมาณ ๒,๖๘๑,๖๔๐ บาท (ค่าเบี้ยเลี้ยง ๑๗,๖๔๐ บาท + ค่าพันธุ์ ปลา ๒,๑๖๐,๐๐๐ บาท + ค่าอาหารปลา ๕๐๔,๐๐๐ บาท) ผู้รับผิดชอบ นายสุทัศน์ เผือกจีน ประมงจังหวัดหนองคาย
กิจกรรมที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรมย่อย การออกติดตามและให้คำแนะนำ (จำนวน ๒ ครั้ง) งบประมาณ ๓๕,๒๘๐ บาท ผู้รับผิดชอบ นายสุทัศน์ เผือกจีน ประมงจังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณการค่าใช้จ่าย ☐ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
	เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. มีเกษตรกรเลี้ยงปลาบึกอินทรีย์ในบ่อดิน ๓๖๐ ราย ๒. มีผลผลิตปลาบึกอินทรีย์ไว้บริโภคในครัวเรือนและเหลือออกจำหน่ายสู่ท้องตลาด ๕๗,๖๐๐ กิโลกรัม ๓. จะมีรายได้จากการจำหน่ายปลาบึกอินทรีย์ ๕,๗๖๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. จังหวัดหนองคายมีพื้นที่การเลี้ยงสัตว์น้ำอินทรีย์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๙๐ ไร่ ๒. เกษตรจะมีอาหารอินทรีย์ปลอดภัยบริโภค ๓๖๐ ราย ๓. มีเกษตรกรที่มีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ๓๖๐ ราย

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....

(.....นายสุทัศน์ เผือกเงิน.....)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม

ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ ส่งเสริมเกษตรกรอินทรีย์ กิจกรรม การใช้สารชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพเพื่อการผลิตพืชอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๓๓๗,๑๓๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>การผลิตพืชอินทรีย์ เป็นการผลิตแบบองค์รวมเกื้อหนุนต่อระบบนิเวศน์ เน้นการใช้วัสดุธรรมชาติและปัจจัยภายในฟาร์ม เพื่อฟื้นฟูและรักษาความสมดุลของดินและน้ำ รักษาความสมดุลของระบบนิเวศน์และความยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันเกษตรกรให้ความสนใจและทำการเกษตรแบบอินทรีย์มากขึ้น แต่มีเกษตรกรบางรายที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ปัจจัยการผลิตที่ถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นการนำองค์ความรู้ และผลิตภัณฑ์จากงานวิจัยของกรมวิชาการเกษตร ที่มีประโยชน์ในการผลิตพืชอินทรีย์ เช่น สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยชีวภาพ ที่นำมาเผยแพร่ ถ่ายทอดความรู้ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการผลิตพืชอินทรีย์ของเกษตรกร ช่วยยกระดับการผลิตพืชตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai BOS) ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ที่มีคุณภาพ และเพิ่มมูลค่า ช่วยสร้างรายได้เพิ่ม ลดการใช้สารเคมีและรักษาสิ่งแวดล้อม ส่งผลถึงสุขภาพที่ดีของผู้บริโภคและเกษตรกรเอง รวมถึงการทำเกษตรที่ยั่งยืนต่อไป</p> <p>สารชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพที่นำมาใช้การผลิตพืชอินทรีย์ เช่น</p> <p>๑. <i>Bacillus subtilis</i> (Bs) เป็น ผลิตภัณฑ์ผง Bs สายพันธุ์ ๒๐W๑ มีประสิทธิภาพในการป้องกัน กำจัดโรคใบจุดสาเหตุจากเชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> ใน พืชตระกูลกะหล่ำ เช่น คื่นช่าย และผักกาดขาวปลี ผลิตภัณฑ์ <i>Bacillus subtilis</i> (Bs) เป็น ผลิตภัณฑ์ผง Bs สายพันธุ์ BS-DOA ๒๔ มีประสิทธิภาพในการควบคุม โรคเหี่ยวสาเหตุจาก แบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i> ในพืชตระกูลมะเขือเช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เปราะ มะเขือยาว มันฝรั่ง และ พืชตระกูลขิงได้แก่ ขิง ปทุมมา ขมิ้น ไพล</p> <p>๒. ไส้เดือนฝอยสายพันธุ์ไทย มีศักยภาพในการควบคุมแมลงได้หลายชนิด ได้แก่ แมลงในกลุ่มหนอนผีเสื้อ และกลุ่มหนอนด้วง เช่น หนอนใยผัก หนอนกระทู้หอม หนอนกระทู้ผัก หนอนเจาะสมอฝ้าย ตัวงหมัดผัก โดยจะเคลื่อนที่เข้าสู่ตัวแมลง โดยผ่านทางช่องเปิดตามธรรมชาติ ได้แก่ ทางปาก ช่องขับถ่าย หรือรูหายใจทางผิวหนัง จากนั้นเข้าสู่ช่องว่างภายในตัวแมลงซึ่งมีน้ำเลือด ไส้เดือนฝอยจะปลดปล่อยแบคทีเรียแกรมลบ <i>Xenorhabdus</i> sp. ที่อาศัยอยู่บริเวณลำไส้ส่วนหน้า ของไส้เดือนฝอยระยะเข้าทำลายลงสู่กระแสเลือดของแมลง โดยแบคทีเรียดังกล่าว จะสามารถสร้างสารพิษที่มีผลทำให้แมลงเกิดภาวะเลือดเป็นพิษ และตายอย่างรวดเร็วภายในเวลาไม่เกิน ๑๒ ชั่วโมง และสีของลำตัวแมลงจะเปลี่ยนเป็นสีดำแต่ไม่เน่าละ</p> <p>๓. ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ มีทั้งหมด ๓ ชนิด ได้แก่ ฟิซีฟิอาร์-วัน (สำหรับ ข้าวโพด พืชผัก พืชสมุนไพร) ฟิซีฟิอาร์-ทู (สำหรับข้าว) และฟิซีฟิอาร์-ทรี (สำหรับอ้อย มันสำปะหลัง) ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ หรือ ปุ๋ยชีวภาพแบคทีเรียส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช (Plant Growth Promoting Rhizobacteria : PGPR) เป็นปุ๋ยชีวภาพที่ประกอบด้วยแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในดินบริเวณรอบรากพืช ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช โดยแบคทีเรียกลุ่มนี้สามารถตรึงไนโตรเจน เพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืช มีสมบัติเพิ่มการนำธาตุเหล็กเข้าสู่พืช ช่วยสร้างฮอร์โมนพืช กระตุ้นการยึดตัวและการแบ่งเซลล์</p> <p>๔. แหนแดง (<i>Azolla</i> spp.) เป็นเฟิร์นน้ำขนาดเล็กพบอยู่ทั่วไปบริเวณน้ำนิ่ง มีคุณสมบัติเป็นทั้งปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยชีวภาพ และอาหารสัตว์ เนื่องจากในใบของแหนแดงมีสาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน (Cyanobacteria) อาศัยอยู่ ซึ่งสามารถตรึงไนโตรเจนจากอากาศได้ ทำให้แหนแดงเจริญเติบโตได้เร็วและมีไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบสูง แหนแดงสามารถสลายตัวได้ง่ายและปลดปล่อยไนโตรเจนและธาตุอาหารพืชอื่นๆ ออกมาได้เร็ว จากคุณสมบัติดังกล่าวจึงมีการนำแหนแดงแห้งมาใช้เป็นแหล่งธาตุไนโตรเจนให้กับผักโดยเฉพาะผักรับประทานใบและลำต้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑. เพื่อพัฒนาการผลิตพืชอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย ๒. เพื่อให้ความรู้ในการผลิตพืชอินทรีย์ และสนับสนุนปัจจัยการผลิต (สารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยชีวภาพ) ๓. ยกระดับการผลิตพืชตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai BOS)
๕. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ผลิตพืชอินทรีย์ ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมให้ความรู้เกษตรกร และสนับสนุนปัจจัยการผลิตพืชอินทรีย์ (สารชีวภัณฑ์และปุ๋ยชีวภาพ) ๑๙๑,๐๕๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตรวจสอบรับรองแปลงผลิตพืชอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน (Nong Khai BOS) ๑๕๖,๐๘๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
๗. หน่วยดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณค่าใช้จ่าย ☐ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☐ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. ได้ข้อมูลเกษตรกรและพื้นที่การผลิตพืชอินทรีย์ ๒. ได้รูปแบบการจัดการผลิตพืชอินทรีย์ที่เหมาะสมตามชนิดพืช ๓. ได้แปลงผลิตพืชอินทรีย์ที่ผ่านมาตรฐานเกษตรอินทรีย์หนองคายขั้นพื้นฐาน อย่างน้อย ๗๐ แปลง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจการผลิตพืชอินทรีย์ และสามารถวางแผนการผลิตได้ ๒. เกษตรกรมีผลผลิตพืชอินทรีย์ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตพืชอินทรีย์

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....

(นายธงชัย คำโคตร)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปกิจกรรมแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด : ...การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและการสร้างมูลค่าเพิ่ม....

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
	กิจกรรมพัฒนาสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดหนองคาย เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสมสำหรับการเพาะปลูกพืชได้หลากหลายชนิด เช่น ข้าว พืชไร่ พืชสวน ไม้ผล เป็นต้น โดยมีการจำหน่ายให้ผู้บริโภคทั้งภายในจังหวัด ส่งขายใน สปป.ลาว และส่งขายในตลาดเมืองทอง จังหวัดอุดรธานี รวมถึงโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรภายในจังหวัด ก่อให้เกิดรายได้และสร้างมูลค่าภาคการเกษตรให้แก่จังหวัด ปีละกว่า ๖๐๐ ล้านบาท แต่ในกระบวนการผลิตของเกษตรกรพบว่ายังคงมีการใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชอยู่แพร่หลาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภค ประกอบกับในปัจจุบันผู้บริโภคมีความห่วงใยต่อสุขภาพมากขึ้น จึงให้ความสนใจแหล่งที่มาของสินค้าเกษตร และอาหาร ตระหนักถึงอันตรายต่อสุขภาพจากการบริโภคอาหารที่ไม่สะอาดหรือปนเปื้อนเชื้อโรคและสารพิษ ประกอบกับรัฐบาลปัจจุบันได้กำหนดนโยบายเกษตรอินทรีย์ ที่ประเทศไทยจะต้องเร่งพัฒนาวัตถุดิบที่เป็นสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นพืชอาหารผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของผู้บริโภค โดยเฉพาะมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ (Organic Agriculture) เพื่อให้พืชอาหารของจังหวัดหนองคายเป็นสินค้าเกษตรที่ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค มีคุณภาพและได้มาตรฐานซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่า ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น แต่เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตของจังหวัดหนองคายจำนวนมาก ซึ่งต้องการที่จะผลิตพืชตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ แต่ยังขาดความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตพืชที่ถูกต้องตามระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์จึงควรมีการเตรียมความพร้อมของเกษตรกร โดยการถ่ายทอดความรู้ เรื่องเกษตรอินทรีย์การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) และฝึกทักษะในการผลิตขยาย และการใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมศัตรูพืชเป็นการลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ส่งผลให้มีผลผลิตพืชอินทรีย์ในอนาคตเพื่อรองรับการบริโภค</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ภายในจังหวัด การท่องเที่ยว และการส่งออก
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	<p>๑. เพื่อพัฒนาความรู้เจ้าหน้าที่ให้สามารถเป็นวิทยากร ครู ก ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรได้ต่อไป</p> <p>๒. เพื่อส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถยกระดับและพัฒนาสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบมาตรฐานเกษตรอินทรีย์เพิ่มมากขึ้น โดยใช้ความรู้ในการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) เพื่อใช้ในการควบคุมศัตรูพืชอย่างเหมาะสม และทักษะการปฏิบัติของเกษตรกรในการผลิตขยายและใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในการผลิตพืชอินทรีย์</p>
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๙ อำเภอในจังหวัดหนองคาย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	
<p>๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ชื่อกิจกรรม อบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นวิทยากรครู ก</p> <p>๑๙,๘๕๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย</p> <p>ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชขอนแก่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย, ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ชื่อกิจกรรม อบรมเกษตรกรเพื่อพัฒนาเข้าสู่มาตรฐานเกษตรอินทรีย์</p> <p>๑,๓๑๐,๑๕๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย , ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย , สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย</p>
<p>๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ชื่อกิจกรรม ติดตาม ให้คำปรึกษา และตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น</p> <p>๙๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย , ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย</p>
๗. หน่วยดำเนินงาน	<p>หน่วยงานหลัก : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย , ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย , สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย , ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้าน อารักขาพืชขอนแก่น</p>
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	<p>ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (output)	เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้เรื่องมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ กระบวนการผลิตพืชอินทรีย์ การจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) การผลิตขยาย การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมศัตรูพืช สามารถนำไปปฏิบัติใช้ในการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี และได้รับการตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ เรื่องมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยมีความรู้ด้านการจัดการศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน (IPM) และฝึกทักษะสามารถนำไปปฏิบัติในการผลิตขยาย ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาในแปลงปลูกพืชของตนเองได้ เพื่อใช้ในการควบคุมศัตรูพืชอย่างเหมาะสมทำให้ลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต เกิดความปลอดภัยทั้งผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม อีกทั้งสามารถแนะนำและเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรที่สนใจต่อไปได้ ๒. มีผลผลิตพืชอินทรีย์เพื่อรองรับการบริโภคภายในจังหวัด การท่องเที่ยว และการส่งออก

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....สำเนียง ชันพิมพ์,.....

(...นางสำเนียง ชันพิมพ์...)

หัวหน้าส่วนราชการหรือนายอำเภอ

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม

ภายใต้โครงการโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์

โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์
	ส่งเสริมเกษตรอินทรีย์สู่การพัฒนาพื้นที่ โคก หนอง นา อย่างยั่งยืน
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๓,๐๙๐,๐๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>“โคก หนอง นา โมเดล” เป็นรูปแบบหนึ่งของการแก้ไขปัญหาเรื่อง การจัดการน้ำ ที่สถาบันเศรษฐกิจพอเพียงและมูลนิธิกสิกรรม ธรรมชาติ ได้น้อมนำพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชที่ ๙ ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารจัดการน้ำ และพื้นที่การเกษตร โดยมีการผสมผสานกับภูมิปัญญาพื้นบ้านให้สอดคล้องกันโคก-หนอง- นา โมเดล คือ การจัดการพื้นที่ซึ่งเหมาะกับพื้นที่การเกษตร ซึ่งเป็น ผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่าง สอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆ โคก-หนอง-นา โมเดล เป็นการที่ ให้ธรรมชาติจัดการตัวมันเองโดยมี มนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จ เร็วขึ้น อย่างเป็นระบบเพื่อให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการบริการ จัดการที่ดินของตนเองและสอดคล้องกับพื้นที่ที่ตนเองมีอยู่ นอกจากนี้ เรื่องของการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่โคก หนอง นา แล้ว อีกประการ หนึ่งที่สำคัญ คือการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีพื้นที่ในการทำเกษตร แบบผสมผสานไม่ว่าจะเป็นการทำนา การปลูกพืชผักสวนครัว การ ปลูกไม้ใช้สอย การทำเกษตรอินทรีย์ โดยใช้หลักธรรมชาติกสิกรรม ธรรมชาติ โดยไม่ใช้สารเคมีในการทำเกษตร ซึ่งเหมาะสมการณ์ใน ปัจจุบันที่ประชาชนส่วนใหญ่ได้หันมาใส่ใจสุขภาพมากขึ้น รู้จักเลือก รับประทานอาหารที่ปลอดภัยไร้สารเคมีโดยเฉพาะพืชผัก ปัจจุบัน เกษตรกรบางส่วนมีความต้องการที่จะผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัย แต่ เกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>รวมทั้งขาดความเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค ทำให้ตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยในประเทศไทยมีจำกัด</p> <p>จังหวัดหนองคาย ได้เล็งเห็นความสำคัญในการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์สู่การพัฒนาพื้นที่ โคก หนอง นา เพื่อเป็นพื้นที่ต้นแบบในการทำเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง ประชาชนในพื้นที่จังหวัดหนองคายได้บริโภคพืช ผัก ปลอดภัยไร้สารเคมี จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์สู่การพัฒนาพื้นที่ โคก หนอง นา อย่างยั่งยืน ขึ้น</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม</p>	<p>๑. เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัยไร้สารเคมีในพื้นที่ โคก หนอง นา โมเดล</p> <p>๒. เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยไร้สารเคมี ส่งให้บริษัท ประชากรัฐรักสามัคคีหนองคาย</p> <p>๓. เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ โคก หนอง นา ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>เจ้าของแปลงพื้นที่โคก หนอง นา โมเดล และประชาชนที่สนใจในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน ๕๐ แปลง ๑๐ คน รวม ๕๐๐ คน</p>
<p>๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย</p>	
<p>๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมที่ ๑ อบรมให้ความรู้เรื่องการทำการเกษตรอินทรีย์และการส่งเสริมช่องทางการตลาด จำนวน ๒ วัน กลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๕๐ แปลง ๑๐ คน รวม ๕๐๐ คนรายละเอียด ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าอาหารกลางวันผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐๐ คน ๑๒ มื้อ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๑๒๐,๐๐๐ บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๕๐๐ คน ๑๒ มื้อ ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๗๐,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำชุดเอกสารการประชุมฯ จำนวน ๕๐๐ ชุด ๑๒๐ บาท เป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท - ค่าตอบแทนวิทยากร (ภาครัฐ) ๑๒ ชม. ๑๒๐ บาท ๕๐ แปลง เป็นเงิน ๓๖๐,๐๐๐ บาท <p>๕๕๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ทุกอำเภอ จังหวัดหนองคาย
<p>๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒</p> <p>งบประมาณ</p> <p>ผู้รับผิดชอบ</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมที่ ๒ สนับสนุนวัสดุในการฝึกอบรม</p> <p>- จัดซื้อวัสดุฝึกอบรม (พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์) จำนวน ๕๐๐ คน ๆ ละ ๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย</p> <p>สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทุกอำเภอ จังหวัดหนองคาย</p>
<p>๗. หน่วยดำเนินงาน</p>	<p>สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองคาย /สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทุกอำเภอ</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>ระบุระยะเวลาในการดำเนินโครงการ ตั้งแต่เดือน ธันวาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๖๗</p>
<p>๙. ความพร้อมของกิจกรรม</p>	<p>ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. พื้นที่โคก หนอง นา เป็นแหล่งผลิตพืชผัก อินทรีย์ จำนวน ๕๐ แปลง</p> <p>๒. เจ้าของแปลง โคก หนองนา และประชาชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปขยายผลปลูกพืชผักอินทรีย์ จำนวน ๕๐๐ คน</p>
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. ประชาชนชาวจังหวัดหนองคายได้บริโภคพืชผักปลอดภัย ไร้สารเคมี</p> <p>๒. แปลงพื้นที่โคก หนอง นา สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ ศึกษาดูงาน เรื่องการทำเกษตรอินทรีย์</p>

(ลงชื่อ).....

(นายไพโรจน์ โสภภาพร)

พัฒนาการจังหวัดหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตพืช (ข้าว มะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน)
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๓๓๔,๔๕๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>จังหวัดหนองคายมีพื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่เป็นนาข้าว ยางพารา พืชไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งถือเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ แต่เกษตรกรยังประสบปัญหาในหลายด้านทั้งปัจจัยการผลิตราคาสูง ปัญหาโรคแมลงศัตรูพืชระบาด ปัญหาสารเคมีตกค้างในผลผลิต เพราะเกษตรกรยังพึ่งพาการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดสารพิษตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรและสิ่งแวดล้อม และยังมีผลต่อการยอมรับของผู้บริโภคด้วย นอกจากนี้ปัญหาแมลงศัตรูพืชตัวยาว ทำให้เกษตรกรต้องใช้สารเคมีมากขึ้น หรือใช้ชนิดที่รุนแรงมากขึ้น ใช้ในปริมาณที่สูงขึ้น ปริมาณที่มากขึ้น ซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรกรหลายรายจึงเริ่มปรับเปลี่ยนมาทำการเกษตรแบบปลอดภัย การผลิตแบบอินทรีย์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี แต่เกษตรกรยังขาดองค์ความรู้และเข้าถึงเทคโนโลยีนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะมาช่วยในการผลิต ซึ่งบางเทคโนโลยีเกษตรกรสามารถนำมาปรับใช้เองได้ง่าย สะดวกและปลอดภัยต่อระบบการผลิตพืช ช่วยเพิ่มคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิตได้</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย กรมวิชาการเกษตรสามารถผลิตชีวภัณฑ์ควบคุมโรคพืชและแมลงศัตรูพืชหลายชนิด เช่น ไล่เดือนฝอยกำจัดแมลง แบคทีเรียบีทีควบคุมแมลงศัตรูพืช เชื้อราไตรโคเดอร์มาควบคุมโรคพืชที่เกิดจากเชื้อรา แบคทีเรียบีเอสควบคุมโรคเหี่ยวเหี่ยว ในพริก มะเขือเทศ ยาสูบ และพืชตระกูลขิง เห็ดเรืองแสงสิรินรัศมีควบคุมโรครากบวมจากไล่เดือนฝอย การใช้แมลงศัตรูธรรมชาติ รวมถึงการใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์ ซึ่งเป็นแบคทีเรียที่มีประโยชน์ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช แทนแดงเป็นแหล่งไนโตรเจนและโปรตีน ชีวภัณฑ์เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีคุณสมบัติในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช มีความปลอดภัยต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผลิตผลทางการเกษตร จึงควรส่งเสริมให้เกษตรกร</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มีความรู้เกี่ยวกับชีวภัณฑ์ควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืชเพื่อทดแทนการใช้สารเคมี และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชด้วย</p> <p>ปุ๋ยชีวภาพ ชีวภัณฑ์ และแมลงตัวห้ำ เทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช เช่น</p> <p>๑. ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ มีทั้งหมด ๓ ชนิด ได้แก่ ฟิซีฟิอาร์-วัน (สำหรับข้าวโพด พืชผัก พืชสมุนไพร) ฟิซีฟิอาร์-ทู (สำหรับข้าว) และฟิซีฟิอาร์-ทรี (สำหรับอ้อย มันสำปะหลัง) ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ หรือ ปุ๋ยชีวภาพแบคทีเรียส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช (Plant Growth Promoting Rhizobacteria : PGPR) เป็นปุ๋ยชีวภาพที่ประกอบด้วยแบคทีเรียที่อาศัยอยู่ในดินบริเวณรอบรากพืชช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช โดยแบคทีเรียกลุ่มนี้สามารถตรึงไนโตรเจน เพิ่มความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารพืช มีสมบัติเพิ่มการนำธาตุเหล็กเข้าสู่พืช ช่วยสร้างฮอร์โมนพืช กระตุ้นการยึดตัวและการแบ่งเซลล์</p> <p>การใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชผัก ได้แก่</p> <p>๒. เชื้อราไตรโคเดอร์มา ควบคุมโรคที่เกิดจากเชื้อรา เช่น โรครากเน่าโคนเน่า ใบจุดที่เกิดจากเชื้อรา โบทริทิส และ อัลเทอร์นาเรีย โรคราน้ำค้าง และราแป้ง</p> <p>๓. เชื้อราเมตาไรเซียม ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชจำพวกปากกัดและปากดูด เช่น ไรแดงแอฟริกัน เพลี้ยจักจั่นสีเขียว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ หนอนด้วง และหนอนของผีเสื้อศัตรูพืชหลายชนิด ตลอดจนแมลงปากกัดบางจำพวก เช่น ตัวงอกอ้อย ตัวงอหดผัก ตั๊กแตน หนอนด้วงเจาะลำต้น ตัวงแรด แมลงดำหนาม หนอนหัวดำในมะพร้าว มอดเจาะผลกาแฟ ฯลฯ สามารถใช้ผสมน้ำฉีดพ่นพืชผัก ไม้ผลและไม้ดอกไม้ประดับทุกชนิด และทุกระยะการเจริญเติบโต</p> <p>๔. ไล้เดือนฝอยศัตรูแมลง ใช้กำจัดแมลงศัตรูพืช ได้แก่ ตัวงอหดผัก ตัวงมั่งวงมันเทศ หนอนกินเปลือกกลองทอง หนอนผีเสื้อกินก้อนเห็ด หนอนกระทู้หอม</p> <p>๕. บาซิลลัส ทูริงจิเอนซิส (BT) ควบคุมแมลงศัตรูพืช ได้แก่ กลุ่มหนอนผีเสื้อ เช่น หนอนใยผัก หนอนกระทู้หอม หนอนหนอนกระทู้ผัก หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนคืบกระหล่ำ หนอนคืบละหุง หนอนร่านกินใบปาล์ม หนอนเจาะลำต้นข้าวโพด</p> <p>๖. บาซิลลัส ซับทิลิส (BS) เป็น ผลิตภัณฑ์ผง Bs สายพันธุ์ ๒๐W๑ มีประสิทธิภาพในการป้องกัน กำจัดโรคใบจุดสาเหตุจากเชื้อรา <i>Alternaria brassicicola</i> ใน พืชตระกูลกะหล่ำ เช่น คื่นช่าย และ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ผักกาดขาวปลี ผลิตภัณฑ์ Bacillus subtilis (Bs) เป็นผลิตภัณฑ์ผง Bs สายพันธุ์ BS-DOA ๒๔ มีประสิทธิภาพในการควบคุมโรคเหี่ยวสาเหตุจาก แบคทีเรีย <i>Ralstonia solanacearum</i> ในพืชตระกูลมะเขือเช่น พริก มะเขือเทศ มะเขือเปราะ มะเขือยาว มันฝรั่ง และ พืชตระกูลขิง ได้แก่ ขิง ปทุมมา ขมิ้น ไพล</p> <p>๗. เติบโตเรื่องแสงสีอินรัศมี ควบคุมไส้เดือนฝอยรากปมในพืช เช่น ผักสลัด มะเขือเทศ พริก พืชตระกูลแตง</p> <p>๘. มวนพินาต เป็นแมลงศัตรูธรรมชาติพวกแมลงห้ำ ทั้งในระยะตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ทั้งเพศผู้และเพศเมีย สามารถทำลายศัตรูพืชในระยะหนอนได้หลายชนิด เช่น หนอนเจาะสมอฝ้าย หนอนคืบ หนอนม้วนใบ หนอนคืบกะหล่ำ หนอนใยผัก หนอนกระทู้หอม หนอนคืบละหุ่ง หนอนหัวกะโหลก หนอนคืบลำไย หนอนแก้วส้ม และหนอนไหม</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม</p>	<p>๑. เพื่อให้ความรู้และสนับสนุนปัจจัยการผลิต ปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชปลอดภัย</p> <p>๒. ยกระดับการผลิตพืชตามมาตรฐานพืชปลอดภัย (GAP พืช)</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองคาย จำนวน ๑๐๐ คน ได้แก่</p> <p>เกษตรกรข้าว อำเภอสระใคร จำนวน ๒๐ คน</p> <p>เกษตรกรมะเขือเทศ อำเภอศรีเชียงใหม่ จำนวน ๔๐ คน</p> <p>เกษตรกรข้าวโพดหวาน อำเภอเมืองหนองคาย จำนวน ๔๐ คน</p>
<p>๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย</p>	
<p>๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑</p> <p>งบประมาณ</p>	<p>อบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ (สำหรับข้าว) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว</p> <p>๕๘,๑๕๐ บาท</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าอาหารกลางวัน สำหรับเกษตรกร ๒๐ คน และ เจ้าหน้าที่ ๕ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๓,๗๕๐ บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับเกษตรกร ๒๐ คน และ เจ้าหน้าที่ ๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๑,๕๐๐ บาท - ค่าเช่าจัดสถานที่ฝึกอบรมและเครื่องเสียง เป็นเงิน ๕๐๐ บาท - ค่าจ้างทำป้ายไว้นิล จำนวน ๑ ผืน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำกระเป่าเอกสาร จำนวน ๒๐ ใบ ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำเอกสารฝึกอบรม จำนวน ๒๐ ชุด ๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๑,๔๐๐ บาท - ค่าจัดทำโรลอัพ จำนวน ๒ ชุด (ขนาด ๘๐ x ๑๒๐ ซม. แผ่นๆ ละ

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ) เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท - ค่าวิทยากร ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุอบรม (ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์) จำนวน ๒๐๐ ถุงๆ ละ ๘๐ บาท เป็นเงิน ๑๖,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ ๑๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน ๑๐,๐๐๐ บาท</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ</p>	<p>อบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะเขือเทศ</p> <p>๙๘,๗๕๐ บาท</p> <p>- ค่าอาหารกลางวัน สำหรับเกษตรกร ๔๐ คน และ เจ้าหน้าที่ ๕ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๖,๗๕๐ บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับเกษตรกร ๔๐ คน และ เจ้าหน้าที่ ๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๒,๗๐๐ บาท - ค่าเช่าจัดสถานที่ฝึกอบรมและเครื่องเสียง เป็นเงิน ๕๐๐ บาท - ค่าจ้างทำป้ายไวนิล จำนวน ๑ ผืน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำกระเป๋าสารพัดใช้ จำนวน ๔๐ ใบ ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำเอกสารฝึกอบรม จำนวน ๔๐ ชุด ๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท - ค่าจัดทำโรลลัฟ จำนวน ๒ ชุด (ขนาด ๘๐ x ๑๒๐ ซม. แผ่นๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ) เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท - ค่าวิทยากร ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุอบรม (ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์ ชีวภัณฑ์บีเอส บีที ไตรโคเดอร์มา เห็ดเรืองแสงสิรินรีดมี ฯลฯ) เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ ๑๕,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน ๑๕,๐๐๐ บาท</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	อบรมให้ความรู้การใช้ปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดหวาน ๙๘,๗๕๐ บาท <ul style="list-style-type: none"> - ค่าอาหารกลางวัน สำหรับเกษตรกร ๔๐ คน และ เจ้าหน้าที่ ๕ คน ๆ ละ ๑ มื้อ ๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๖,๗๕๐ บาท - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม สำหรับเกษตรกร ๔๐ คน และ เจ้าหน้าที่ ๕ คน ๆ ละ ๒ มื้อ ๆ ละ ๓๐ บาท เป็นเงิน ๒,๗๐๐ บาท - ค่าเช่าจัดสถานที่ฝึกอบรมและเครื่องเสียง เป็นเงิน ๕๐๐ บาท - ค่าจ้างทำป้ายไวพจน์ จำนวน ๑ ผืน ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำกระเป่าเอกสาร จำนวน ๔๐ ใบ ๆ ละ ๕๐ บาท เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท - ค่าจัดทำเอกสารฝึกอบรม จำนวน ๔๐ ชุด ๆ ละ ๗๐ บาท เป็นเงิน ๒,๘๐๐ บาท - ค่าจัดทำโรลลอป จำนวน ๒ ชุด (ขนาด ๘๐ x ๑๒๐ ซม. แผ่นๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔,๐๐๐ บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ) เป็นเงิน ๖,๐๐๐ บาท - ค่าวิทยากร ๕ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุอบรม (ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ท์ ชีวภัณฑ์บีเอส บีที ไตรโคเดอร์มา ฯลฯ) เป็นเงิน ๔๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ ๑๕,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน ๑๕,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
๖.๔ กิจกรรมย่อยที่ ๔ งบประมาณ	ตรวจรับรองมาตรฐาน GAP พี่ช (มะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน) ๗๘,๘๐๐ บาท <ul style="list-style-type: none"> - ค่าเบี้ยเลี้ยง เจ้าหน้าที่ตรวจรับรองมาตรฐานแปลง GAP จำนวน ๔ คนๆ คนละ ๒๔๐ บาท จำนวน ๖ เดือนๆ ละ ๕ ครั้ง เป็นเงิน ๒๘,๘๐๐ บาท - ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง (ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ) เป็นเงิน

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๓๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุคอมพิวเตอร์ เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท - ค่าวัสดุสำนักงาน เป็นเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
๗. หน่วยดำเนินงาน	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ประมาณการค่าใช้จ่าย ☐ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. ได้รูปแบบการจัดการผลิตพืชที่เหมาะสม ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชได้ ๒. ได้แปลงผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP อย่างน้อย ๗๐ แปลง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่ร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ปุ๋ยชีวภาพและชีวภัณฑ์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชปลอดภัยได้ ๒. เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมี ผลผลิตมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการผลิตพืชปลอดภัย

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....

(นายธงชัย คำโคตร)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม เพิ่มศักยภาพการผลิตข้าว กข๘๓ (มะลิดำหนองคาย ๖๒)
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๑๙๒,๖๗๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	ข้าว กข๘๓ (มะลิดำหนองคาย ๖๒) เป็นข้าวเจ้าที่มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีม่วง ดำไม่ไวต่อช่วงแสงให้ผลผลิตค่อนข้างสูง มีสารต้านอนุมูลอิสระหลาย ชนิด คุณภาพการหุงต้มและรับประทานดี ด้านทานต่อโรคไหม้ในระยะ กล้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือและภาคกลาง ขอรับรอง พันธุ์โดยศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย นับเป็นข้าวทางเลือกสำหรับกลุ่ม บุคคลที่รักสุขภาพ แต่ยังมีปริมาณการผลิตน้อย เพราะยังขาดแคลน เมล็ดพันธุ์ดีต่อการขยายพันธุ์ในรุ่นต่อไป เมล็ดพันธุ์ดีถือเป็น จุดเริ่มต้นของผลผลิตที่ดี การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดีส่งผลต่อผลผลิต โดยตรง ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ประเทศไทยยังขาดแคลนเมล็ด พันธุ์ข้าวที่ดีต่อความต้องการของเกษตรกร การส่งเสริมให้เกษตรกร สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ดีไว้ใช้เอง หรือจำหน่ายในชุมชนจึงเป็น แนวทางที่จะยกระดับคุณภาพผลผลิต และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร เองให้ดีขึ้นได้
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑. ได้รูปแบบของการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว กข๘๓ ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ๒. เกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวที่ดี มีคุณภาพตามมาตรฐาน เมล็ดพันธุ์
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ตัวแทนกลุ่มเกษตรกรที่เป็นสมาชิกแปลงใหญ่(ข้าว) ตำบลบ้านฝาง อำเภอสระใครจังหวัดหนองคาย จำนวน ๒๐ ราย พื้นที่ ๘๐ ไร่
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	จัดเวทีชุมชน ๖,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคาย
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ส่งเสริมและให้ความรู้การใช้ปุ๋ยชีวภาพฟิซีฟิอาร์ (สำหรับข้าว) เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตข้าว ๙๑,๖๗๐ บาท ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรหนองคาย

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	การบริหารจัดการปัจจัยการผลิต (ตรวจวิเคราะห์ดิน, ตรวจวิเคราะห์คุณภาพเมล็ดพันธุ์) ๓๓,๐๐๐ บาท สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย/ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย
๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี (จัดทำแปลงสาธิตเพื่อส่งเสริมการผลิตและการใช้เมล็ดพันธุ์ดี) ๒๖,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย
๖.๔ กิจกรรมย่อยที่ ๔ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การพัฒนาช่องทางด้านการตลาด ๖,๐๐๐ บาท สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหนองคาย ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย
๖.๕ กิจกรรมย่อยที่ ๕ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ	ติดตามให้คำแนะนำ (การตรวจตัดพันธุ์ปน ๕ ระยะ) ๓๐,๐๐๐ บาท ศูนย์วิจัยข้าวหนองคาย
๗. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดหนองคายร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ฤดูผลิต นาปรัง ๒๕๖๖
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. ได้รูปแบบของการผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ดีเหมาะสมกับพื้นที่ อย่างน้อย ๑ รูปแบบ ๒. ได้ผลผลิตที่ดี มีคุณภาพผ่านมาตรฐานเมล็ดพันธุ์อย่างน้อย ๖๐ เปอร์เซ็นต์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรนำรูปแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ไปปรับใช้ในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ๒. มีเมล็ดพันธุ์ดีจำหน่ายในพื้นที่เพิ่มขึ้น

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม : พัฒนาศักยภาพฟาร์มเลี้ยงสัตว์ที่มีระบบป้องกันโรค และการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสมในโคเนื้อและแพะเนื้อ (Good Farming Management : GFM)
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๑,๖๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร ภาคเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน นโยบายของรัฐบาล ข้อ ๓.๓ นโยบายปรับโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ ข้อ ๓.๓.๑.๓ เช่นเพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพียงพอกับความต้องการ ภายในประเทศและการส่งออก เพิ่มสมรรถนะการควบคุม ป้องกัน วินิจฉัยและบำบัดโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน การพัฒนาเทคโนโลยีด้านชีวภัณฑ์สัตว์และการตรวจสอบคุณภาพ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ และยุทธศาสตร์จังหวัดหนองคาย ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม แผนงาน การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร</p> <p>จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๙,๕๒๙ ราย โคเนื้อ จำนวน ๕๗,๕๘๗ ตัว เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ จำนวน ๔๑๔ ราย แพะเนื้อ จำนวน ๘,๘๓๙ ตัว ผลผลิตโคเนื้อ ไตรมาส ๒ ปี ๒๕๖๕ มีปริมาณ ๑,๗๗๒ ตัว เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต ๑,๖๙๕ ตัว หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕ เนื่องจากตลาดมีความต้องการอย่างต่อเนื่อง แต่รูปแบบการเลี้ยงโคเนื้อและแพะเนื้อส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านกระบวนการที่มีระบบป้องกันโรคและ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและแพะเนื้อจึงมีความเสี่ยงและสูญเสียจากปัญหาโรคระบาด เนื่องจากไม่มีระบบในการป้องกันโรคที่ดี และมีเกษตรกรอีกจำนวนมากที่ไม่สามารถขอรับการรับรองมาตรฐานได้ถึงแม้จะมีผลผลิตที่ได้คุณภาพ ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้ในการเลี้ยงสัตว์ให้ได้ผลผลิตดีมีคุณภาพแต่ยังขาดองค์ความรู้ในการป้องกันโรค อีกทั้งนโยบาย Sandbox ปศุสัตว์ (โคเนื้อ) ซึ่งเป็นเขตพื้นที่ควบคุมพิเศษเพื่อนำร่องส่งเสริมการผลิตส่งออกสินค้าปศุสัตว์ให้แก่ประเทศคู่ค้า (สาธารณรัฐประชาชนจีน) โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๓ ส่วน คือ พื้นที่ป้องกัน พื้นที่คุมเข้ม และเขตปลอดโรคสำหรับพื้นที่นำร่อง Sandbox ปศุสัตว์ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย หนองคาย นครพนม และมุกดาหาร กลุ่มเกษตรกรที่สามารถเข้าร่วมเป็นเครือข่าย Sandbox ปศุสัตว์ ได้นั้น ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานเป็นฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะผลักดันให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและแพะเนื้อในพื้นที่จังหวัดหนองคายเข้าสู่ระบบฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) ซึ่งเป็นมาตรฐานที่เน้น ๓ องค์ประกอบใหญ่ ได้แก่ มีผลผลิตที่ดี มีการป้องกันโรคที่ดี และมีระบบตรวจสอบย้อนกลับได้ เพื่อความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในผลผลิตโคเนื้อและแพะเนื้อ</p> <p>ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากของเสียในฟาร์มปศุสัตว์สามารถแก้ไขได้โดยการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกรอย่างถูกต้องและเหมาะสม ให้เป็นเกษตรกรรมที่ฉลาด และเป็นเกษตรกรรมสีเขียว เป็นการจัดการของเสียที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด หรือมีค่าเป็นศูนย์ (Zero waste) และปัญหาราคาอาหารสัตว์ที่สูงขึ้น แก้ไขด้วยการให้ความรู้แก่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตอาหารสัตว์ได้เองโดยใช้วัตถุดิบจากพืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ เพื่อสอดคล้องกับนโยบาย BCG Model ได้แก่ B : Bio Economy การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ C : Circular Economy การพัฒนาเศรษฐกิจหมุนเวียน และ G : Green Economy การพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว</p>
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑. เพื่อยกระดับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและแพะเนื้อเข้าสู่ฟาร์มที่มี

หัวข้อ	รายละเอียด
	ระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและแพะเนื้อลดความสูญเสียจากปัญหาโรคระบาดสัตว์ ลดต้นทุนและได้ผลผลิตดีมีคุณภาพ
๕.พื้นที่เป้าหมาย	ทั้ง ๙ อำเภอในพื้นที่ จังหวัดหนองคาย เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๑๕๐ ราย และเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อ จำนวน ๕๐ ราย
๖.รายละเอียดกิจกรรมย่อย	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. ประชุมชี้แจงโครงการให้กับเกษตรกร ๓. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๔. ฝึกอบรมเกษตรกร ๕. ตรวจสอบฟาร์มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการโดยปศุสัตว์อำเภอ/เจ้าหน้าที่ ๖. ตรวจสอบประเมินฟาร์มที่ยื่นขอรับรองฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคโดยเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์
๗.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาดำเนินงาน	๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๙.ความพร้อมของโครงการ	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐.ผลผลิต (output)	เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อและแพะได้รับรองการเป็นฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) ในจังหวัดหนองคาย ร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมาย
๑๑.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถสร้างฟาร์มที่มีระบบป้องกันโรคและการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม (Good Farming Management : GFM) มีรายได้เพิ่มขึ้นและลดความสูญเสียจากโรคระบาด ๒. ประชาชนในจังหวัดหนองคายได้บริโภคเนื้อโคและเนื้อแพะที่มีความปลอดภัยทางด้านอาหาร

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นายสมเกียรติ ตูจันทา)

ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปกิจกรรมแบบย่อ (Project Brief) รายกิจกรรม

ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด : การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญจังหวัดหนองคาย กิจกรรม ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๒,๘๗๔,๐๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>จากยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็น : เกษตรสร้างมูลค่า ประเด็นย่อย : เกษตรปลอดภัย ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๒.๑) การพัฒนาภาคการเกษตร (๒.๑.๑) พัฒนาระบบชลประทานให้เข้มแข็งและยั่งยืนโดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้ สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่หาได้โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งเก็บน้ำ แหล่งน้ำในไร่นา อ่างน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางให้กระจายตัวตามศักยภาพของพื้นที่ อนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำเพื่อการเกษตร คุ้มครองพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกร สนับสนุนการเกษตรที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ ปริมาณน้ำและความต้องการของตลาดในพื้นที่เร่งฟื้นฟู ปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ฟื้นฟูพื้นที่นาร้าง ส่งเสริมการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีอย่างทั่วถึงและราคาเป็นธรรม และ นโยบายรัฐบาล</p> <p>ด้านที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและการกระจายความสามารถในการแข่งขันของไทย รวมถึงนโยบายเร่งด่วน ด้านที่ ๔ : การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม</p> <p>ปัจจุบันเกษตรกรในประเทศไทยมีความเสี่ยงในการผลิตซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศ เศรษฐกิจภายในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับการดำเนินการต่างๆ ของขบวนการผลิตยังไม่มีประสิทธิภาพ ความรู้ด้านเทคโนโลยีในการผลิตต่างๆ ยังไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>เพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ยังไม่ดีเท่าที่ควร</p> <p><u>ความต้องการ</u> หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องจึงจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรไปสู่ทิศทางที่ถูกต้องและรอบด้าน เพื่อลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากผลผลิตและการรวมตัวของประเทศในกลุ่มอาเซียน</p> <p><u>ความเร่งด่วน</u> (ระดับระดับความจำเป็นเร่งด่วน) เร่งด่วนมาก จากการที่ประเทศไทยเข้าสู่การเชื่อมโยงเครือข่ายในอาเซียนแล้ว จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาเกษตรกรในด้านขบวนการผลิต เช่น พัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงขึ้น การผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน การใช้สารอินทรีย์ชีวภาพ ตลอดจนพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่ม การปรับเปลี่ยนในการใช้ปัจจัยการผลิตเพื่อลดต้นทุน ลดการใช้ปุ๋ยเคมี ยาปราบศัตรูพืช ฯลฯ เพื่อให้สินค้าเกษตรเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม</p>	<p>๑. เพื่อส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในการผลิตสินค้าเกษตรแก่เกษตรกร</p> <p>๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาด</p> <p>๓. เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนาเรื่องการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพแก่เกษตรกรทั่วไป</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>ดำเนินการในพื้นที่ ศพก. จำนวน ๙ ศูนย์/อำเภอๆ ละ ๑๐ ราย รวม ๙๐ ราย ๑๘๐ ไร่</p>
<p>๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย</p>	
<p>๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>จัดทำสื่อความรู้และรณรงค์การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ จำนวน ๑ เรื่อง เพื่อใช้แสดงใน ศพก. จำนวน ๙ ศูนย์ (๙ อำเภอ)</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรโดยวิธีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม</p> <p>๑) หลักสูตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญสำหรับเกษตรกร จำนวน ๙๐ ราย รวม ๒ วัน</p> <p>๒) จัดทำแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญภายใต้ ศพก. เพื่อเป็นตัวอย่างและจุดเรียนรู้ให้กับเกษตรกร และขยายผลสู่พื้นที่ดำเนินการ จำนวน ๙๐ แห่ง/</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ราย (๑๘๐ ไร่) ๓) การติดตามนิเทศงาน และการประเมินผลการดำเนินงาน
๗. หน่วยดำเนินงาน	หน่วยงานหลัก : สำนักงานเกษตรจังหวัดหนองคาย หน่วยงานร่วมดำเนินการ : สำนักงานเกษตรอำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด - สำนักงานสหกรณ์จังหวัด - สถานีพัฒนาที่ดินหนองคาย - สำนักงานพาณิชย์จังหวัด
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	๑) มีสื่อนิทรรศการเพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้การเกษตรกร ในเรื่องการเพิ่ม ประสิทธิภาพการใช้น้ำ ในพื้นที่ ศพก. จำนวน ๑ เรื่อง ๙ ชุด ๒) เกษตรกรในพื้นที่ ศพก. ๙ ศูนย์ (๙๐ ราย) ได้รับการถ่ายทอด ความรู้ด้านการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ และการใช้น้ำอย่างมีส่วนร่วมในการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ๓) เกิดแปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในการผลิตพืช เศรษฐกิจที่สำคัญ ในพื้นที่ ศพก. ๙ ศูนย์ เป็นตัวอย่างและจุดเรียนรู้ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกร มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพใน การผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้ผลตอบแทนสูงขึ้น สามารถใช้ ประโยชน์จากแปลงเรียนรู้ เพื่อการผลิตในแปลงของตนเองได้อย่าง เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(ลงชื่อ).....สำเนียง ชันพิมล.....

(...เกษตรจังหวัดหนองคาย....)

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด...การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม...

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม ฆาหนองคาย กินปลานิลแม่น้ำโขงหนองคาย
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๔๐๐,๐๐๐.- (สี่แสนบาทถ้วน)
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	โครงการฆาหนองคาย กินปลานิลแม่น้ำโขงหนองคาย เป็นโครงการที่สำคัญซึ่งจะส่งเสริมการผลิต การตลาด และการบริโภคอาหารที่ปรุงจากเนื้อปลานิล ที่มีคุณค่าทางโภชนาการ มีความปลอดภัย ทำให้ผู้บริโภคมีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง อีกทั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ให้คนจังหวัดหนองคายและคนที่มาท่องเที่ยวจังหวัดหนองคาย ได้บริโภคอาหารที่ปรุงจากปลานิลกระชังที่เลี้ยงในแม่น้ำโขง มีเกษตรกรมากกว่า ๒๐๐ ราย ผลผลิตรวม ๑๒,๐๐๐ ตัน/ปี ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรจำหน่ายปลานิลได้มากขึ้น ปลานิลเป็นสินค้าที่โดดเด่นของจังหวัดหนองคาย อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมผู้ประกอบการร้านอาหารหรือแม่ค้าขายข้าวแกงให้ปรุงอาหารจากปลานิลที่มีคุณภาพ สะอาด ถูกหลักอนามัย และเกิดอาชีพผู้ประกอบการร้านอาหารจากปลานิล มีรายได้อย่างยั่งยืน พร้อมการเชื่อมโยงกับภาคการท่องเที่ยวและบริการต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เพื่อให้ผู้ประกอบการร้านอาหาร เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือร้านขายข้าวแกง ได้มีความรู้ความสามารถในการปรุงอาหารจากเนื้อปลานิล มีรสชาติที่ดี ถูกหลักอนามัย และปลอดภัยต่อผู้บริโภค ๒. เป็นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการร้านอาหารร้านขายข้าวแกง และเกษตรกร ในจังหวัดหนองคาย ๓. เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาหนองคายได้รับประทานอาหารจากปลานิลที่เลี้ยงในกระชังแม่น้ำโขง ที่มีคุณภาพ สะอาด รสชาติดี ๔. ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลในกระชังจังหวัดหนองคาย ได้มีช่องทางหรือแหล่งจำหน่ายผลผลิตมากขึ้น
๕. พื้นที่เป้าหมาย	ผู้ประกอบการร้านอาหาร ร้านขายข้าวแกง เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ที่สนใจการทำอาหารจากปลานิล ในเขตพื้นที่ทั้ง ๙ อำเภอ ของจังหวัดหนองคาย จำนวน ๑๐๐ ราย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	๑. กิจกรรมการคัดเลือกผู้ประกอบการร้านอาหาร เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือร้านขายข้าวราดแกง และแม่ค้าขายแกงถุงด้วย รวมจำนวน ๑๐๐ ราย จากพื้นที่ ๙ อำเภอของจังหวัดหนองคาย

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. กิจกรรมจัดฝึกอบรมและสาธิตการปรุงอาหารจากเนื้อปลานิล จำนวน ๑ วัน โดยจัดฝึกอบรมในพื้นที่อำเภอต่างๆ ๙ อำเภอๆ ละ ๑๐-๑๕ ราย รวม ๑๐๐ ราย พร้อมทั้งมอบใบวุฒิบัตรและวัสดุที่ใช้ในการฝึกอบรม ให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น หมวก ผ้ากันเปื้อน หม้อแกง จาน ป้ายไว้นิล เป็นต้น
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรม ...รับสมัครคัดเลือกผู้ประกอบการร้านอาหาร หรือเกษตรกร เป้าหมายเข้าร่วมโครงการ... ๑๐,๐๐๐.-บาท สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ชื่อกิจกรรม ...ฝึกอบรมให้ความรู้เชิงปฏิบัติการ มอบวัสดุฝึกอบรมและติดตามให้ความรู้ในพื้นที่... ๓๙๐,๐๐๐.-บาท สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย
๗. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานประมงจังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑๒ เดือน (เริ่มต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๗)
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ ☐ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	ผู้ประกอบการร้านอาหาร เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกร มีรายได้จากการขายอาหารที่ปรุงจากเนื้อปลานิล เช่น ต้มปลา แกงปลา ปลาเผา ผัดปลา ลาบปลา ทอดปลา ฯลฯ โดยคิดจากผู้ประกอบการ ๑๐๐ ราย มีรายได้จากการจำหน่ายอาหารให้ลูกค้ารายละ ๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน รวมรายได้คิดเป็น ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน และรวมรายได้คิดเป็น ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี
๑๑. ผลที่ คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ผู้ประกอบการร้านอาหาร เกษตรกร หรือกลุ่มเกษตรกร สามารถปรุงอาหารจากปลาเพื่อการจำหน่าย สร้างรายได้เป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลัก ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....

(.....นายสุทัศน์ เผือกจิน.....)

ประมงจังหวัดหนองคาย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม

ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย

ประเด็นการพัฒนา ที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ
	กิจกรรม : ยกระดับมาตรฐานฟาร์มแพะสู่มาตรฐาน GAP จังหวัดหนองคาย
๒. งบประมาณรวม(บาท)	๑๒๐,๐๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร ภาคเกษตร เป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย จากนโยบายของรัฐบาลที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ข้อ ๕.๓.๗ ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาดวิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปสู่ตลาดโลก สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ กรอบแนวคิดในการพัฒนา การส่งเสริมทำการเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรองค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร และ ประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม แผนงานการพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร</p> <p>แพะเนื้อเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่ได้รับความนิยม ทั้งในภาครัฐและเอกชน ตลาดมีความต้องการสูงในประเทศมีการเลี้ยงแพะเนื้อกระจายอยู่ทั่วทุกภาค จำนวน ๑,๔๖๖,๑๑๐ ตัว เกษตรกร ๙๐,๘๘๓ ราย จังหวัดหนองคาย มีแพะเนื้อจำนวน ๘,๘๒๓ ตัว เกษตรกร ๔๑๒ ราย (ที่มา ๒๕๖๕ กรมปศุสัตว์) ภาคใต้เป็นแหล่งตลาดใหญ่ที่รับซื้อแพะ รองลงมาคือภาคกลาง เนื่องจากแพะเป็นสัตว์เคี้ยวเอื้องที่มีขนาดเล็ก กินอาหารได้หลายชนิดอย่างกว้างขวาง</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี</p> <p>พันธุ์แพะที่เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดหนองคายเลี้ยงส่วนใหญ่เลี้ยงเป็นพันธุ์พื้นเมือง มีขนาดเล็ก โตเต็มที่ที่มีน้ำหนักตัว ๒๐-๒๕ กิโลกรัม อัตราการเจริญเติบโตที่เลี้ยงในสภาพฟาร์มเกษตรกร ประมาณการ ๕๐ กรัม/วัน มีอัตราการตายก่อนหย่านมค่อนข้างสูง โรคที่สำคัญได้แก่ โรค布鲁เซลเลซิสและโรคพยาธิสายพันธุ์ที่นิยมและต้องการเลี้ยง ได้แก่ พันธุ์ซาแนน แองโกลนูเบียน บอร์และลูกผสม เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นรายย่อยเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริม</p> <p>“การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีด้านปศุสัตว์” (Good Agricultural Practices for Livestock; GAP for Livestock) ของกรมปศุสัตว์ เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับสัตว์ (GAP สำหรับสัตว์) มาใช้เพื่อยกระดับการเลี้ยงสัตว์ในประเทศไทย และเพื่อให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้บริโภค อาหารที่ได้จากสัตว์ และสิ่งแวดล้อมมีความปลอดภัย โดยวิธีปฏิบัติว่าด้วยองค์ประกอบของสถานประกอบการ การจัดการอาหารสัตว์ การจัดการทรัพยากรน้ำที่ใช้เลี้ยงสัตว์ การจัดการฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การจัดการสุขภาพสัตว์การจัดการสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ และระบบการบันทึกข้อมูล เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยต่อผู้บริโภคตามประเภทสัตว์ชนิดต่างๆ</p> <p>สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์และความสำคัญที่เกษตรกรจะได้รับ จึงส่งเสริมยกระดับมาตรฐานฟาร์มเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง ให้ได้รับมาตรฐาน GAP ด้านฟาร์มปศุสัตว์ เพื่อรองรับการขยายตัวการเลี้ยงแพะเพื่อการบริโภคในพื้นที่และส่งออกสู่ประเทศเพื่อนบ้าน(สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ต่อไป</p> <p>มีความจำเป็นเร่งด่วนเนื่องจาก การดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวจะทำให้มีฟาร์มแพะเนื้อคุณภาพเพิ่มมากขึ้นและมีมาตรฐานรับรอง เป็นที่ต้องการของทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) ถ้าหากไม่ดำเนินโครงการฯอาจจะทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเนื้อสูญเสียโอกาสในการตลาดแพะเนื้อคุณภาพที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	ขึ้นและการต่อยอดของธุรกิจฟาร์มในอนาคต
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑. พัฒนาเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน เครือข่ายผู้เลี้ยงแพะ ให้มีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบต่างๆตามระบบมาตรฐาน GAP ด้านฟาร์มปศุสัตว์ ๒. ส่งเสริมและยกระดับเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP ด้านฟาร์มปศุสัตว์ เพิ่มมากขึ้น
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๙ อำเภอในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ ๒. ชี้แจงโครงการให้กับเกษตรกร ๓. รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๔. ฝึกอบรมเกษตรกร ๕. ตรวจสอบติดตามฟาร์มเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ โดยปศุสัตว์อำเภอ/เจ้าหน้าที่
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของโครงการ	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ตามระบบมาตรฐาน GAP ด้านฟาร์มปศุสัตว์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ร้อยละ ๗๐ สามารถนำความรู้ในการอบรมฯ ในระบบมาตรฐาน GAP ด้านฟาร์มปศุสัตว์ไปปฏิบัติหรือพัฒนาในฟาร์มของตนเองได้

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นายสมเกียรติ ตูจันดา)

ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายการกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย

ประเด็นการพัฒนา ที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรสำคัญ กิจกรรม : พัฒนาศูนย์ผลิตอาหารสัตว์ชุมชน
๒. งบประมาณรวม(บาท)	๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านความสามารถในการแข่งขัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร ภาคเกษตร เป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย จากนโยบายของรัฐบาลที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและ ความสามารถในการแข่งขันของไทย ข้อ ๕.๓.๗ ส่งเสริมการทำปศุสัตว์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น โดยส่งเสริมการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ และสัตว์พื้นบ้าน อาทิ โคเนื้อ แพะ และแกะ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนามาตรฐานการผลิตและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และสอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศรวมทั้งสนับสนุนการส่งออกผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ไปสู่ตลาดโลก สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ กรอบแนวคิดในการพัฒนา การส่งเสริม การทำการเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร และประเด็น ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับ มาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม แผนงาน การพัฒนาศักยภาพกลุ่มเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร และ ผลิตภัณฑ์แปรรูปสินค้าเกษตร</p> <p>จังหวัดหนองคายมีภูมิประเทศที่เป็นเอกลักษณ์พิเศษ คือ มีพื้นที่ทอดขนานยาวไปตามลำน้ำโขง มีความยาวทั้งสิ้น ๒๑๐.๖๐ กิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง เนื่องจากแม่น้ำโขงไหลผ่านอำเภอต่างๆ เกือบทุกอำเภอจึง ก่อให้เกิดประโยชน์ในการเกษตรกรรม นอกจากนี้ยังมีโครงการชลประทานหนองคายซึ่งได้จัดตั้งสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ ในพื้นที่ ๙ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๑๐๔ สถานี เพื่อทำ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>การสูบน้ำจากแม่น้ำโขงและแหล่งน้ำอื่น ๆ ขึ้นมาใช้เพื่อการเกษตรกรรม ดังนั้น จังหวัดหนองคายจึงเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมอย่างมากในการผลิตพืชอาหารสัตว์ โดยตามสถิติจำนวนสัตว์เลี้ยงเพื่อการปศุสัตว์ ในปี ๒๕๖๕ ของจังหวัดหนองคาย มีโคเนื้อ ๕๗,๓๙๐ ตัว กระบือ ๑๖,๐๑๓ ตัว สุกร ๑๑๐,๒๓๙ ตัว ไก่ ๑,๗๗๗,๓๕๖ ตัว เป็ด ๒๐๗,๒๘๐ ตัว และแพะ ๘,๘๒๓ ตัว โดยจะเห็นได้ว่าการเลี้ยงสัตว์เพิ่มขึ้นทุกปี โดยเฉพาะสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น โคเนื้อ และแพะ</p> <p>จากข้อมูลทั่วไปและศักยภาพด้านการเลี้ยงสัตว์และการปลูกพืชอาหารสัตว์ของจังหวัดหนองคายข้างต้น ถ้ามีการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ ก็จะทำให้อาชีพการเลี้ยงสัตว์เป็นที่พึงของเกษตรกรได้ แต่ปัญหาสำคัญที่เป็นสาเหตุของการพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ด้านหนึ่งคือ ต้นทุนค่าอาหารสัตว์ค่อนข้างสูง หากสามารถนำทรัพยากรพืชอาหารสัตว์ที่มีอยู่จำนวนมากในพื้นที่ รวมทั้งผลผลิตทางการเกษตรที่เหลือใช้อื่นๆ มาผลิตเป็นอาหารสัตว์โดยนำมาอัดเม็ด การหมักหรือแปรรูปร่วมกับน้ำหมักยีสต์ เพื่อช่วยเพิ่มโปรตีนและพลังงานตลอดจนคุณค่าทางโภชนาการอื่น ๆ ตามความต้องการของสัตว์ หรือนำไปจัดส่วนผสมที่เหมาะสมกับการเลี้ยงสัตว์ที่เรียกว่า “TMR” Total mixed ration หรือ Complete Ration (CR) หรืออาหารผสมครบส่วนที่ผลิตขึ้นมาจากการนำอาหารหยาบและอาหารข้นมาผสมกันในอัตราส่วนที่เหมาะสม อันจะทำให้สามารถลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์และได้ผลผลิตที่ดีขึ้นได้ การปลูกพืชอาหารสัตว์ส่งต่อพืชอาหารสัตว์ให้แก่กลุ่มเกษตรกรเพื่อเป็นผู้ผลิตอาหารสัตว์ เช่น ถั่วไมยราอัดเม็ด ไบโหม้นสำปะหลังอัดเม็ด หรือการทำหญ้าหรือข้าวโพดหมักลำต้นพร้อมฝักอัดก้อน (Wrapping) สามารถเก็บไว้ใช้เลี้ยงสัตว์ได้เป็นเวลานานขึ้น จะสามารถแก้ไขปัญหาคาความยากจนและตอบสนองนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการปรับเปลี่ยนพื้นที่เกษตรกรรมได้เป็นอย่างดีขึ้น และเพื่อเป็นการสนับสนุนเศรษฐกิจฐานรากให้กับเกษตรกรตามนโยบายรัฐบาลได้อย่างแท้จริง</p>
<p>๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม</p>	<p>๑. เพื่อส่งเสริมพัฒนาเกษตรกรทำธุรกิจผลิตอาหารสัตว์ชุมชนเพื่อลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ และมีรายได้เสริมจากการ</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	จำหน่ายอาหารสัตว์ ๒. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและการตลาดในระบบการผลิตอาหารสัตว์ชุมชน ๓. เพื่อพัฒนาอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้ ให้กับเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรในระบบการผลิตอาหารสัตว์ชุมชน
๕. พื้นที่เป้าหมาย	๙ อำเภอในพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	๑. ตั้งคณะกรรมการกำหนดคุณสมบัติกลุ่มเกษตรกร ๒. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๓. รับสมัครกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๔. ตั้งคณะกรรมการคัดเลือกกลุ่มเกษตรกร ๕. ฝึกอบรมเกษตรกร ๖. สนับสนุนเครื่องจักรกลทางการเกษตรแก่กลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก ๗. ติดตามและประเมินผลการผลิตอาหารสัตว์
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗
๙. ความพร้อมของโครงการ	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม
๑๐. ผลผลิต (output)	๑. เกษตรกรมีความรู้ด้านการผลิตอาหารสัตว์ ๒. เกษตรกรสามารถผลิตอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพเองได้ ลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์และเพิ่มรายได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความสามารถผลิตอาหารสัตว์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพได้ ๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพ ลดต้นทุน เพิ่มมูลค่าผลผลิตได้ ๓. เกษตรกรในพื้นที่มีแหล่งอาหารสัตว์ราคาถูกลง ลดต้นทุนในการเลี้ยงสัตว์ได้

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นายสมเกียรติ ตูจินดา)

ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

แบบฟอร์มโครงการแบบย่อ(Project Brief)

ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดหนองคาย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑.ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม พัฒนาศักยภาพการเฝ้าระวังสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์
๒.งบประมาณ	๓,๕๐๐,๐๐๐ บาท
๓.ความสำคัญของโครงการ หลักการ และเหตุผล	<p>(๑) หลักการและเหตุผล</p> <p>นโยบายของรัฐบาล ข้อ ๓.๓ นโยบายปรับโครงสร้างด้านเศรษฐกิจ ข้อ ๓.๓.๑.๓ เช่น เพิ่มศักยภาพกระบวนการผลิตด้านปศุสัตว์ให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพียงพอกับความต้องการ ภายในประเทศและการส่งออก เพิ่มสมรรถนะการควบคุมป้องกัน วินิจฉัยและบำบัดโรคติดต่อระหว่างสัตว์สู่คน การพัฒนาเทคโนโลยีด้านชีวภัณฑ์สัตว์การตรวจสอบคุณภาพและประเด็นยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัดหนองคาย ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม แผนงานการส่งเสริมและสนับสนุนนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตร</p> <p>จังหวัดหนองคายมีเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จำนวน ๘๖๘ ราย ไก่ไข่ ๖๕๘,๓๘๙ ตัว เกษตรกร ผู้เลี้ยงสุกร ๑,๒๘๘ ราย สุกร ๕๙,๕๓๖ ตัวทั้งไข่ไก่และสุกรร้อยละ ๒๐ บริโภคในจังหวัดหนองคาย อีกร้อยละ ๘๐ ส่งเป็นสินค้าส่งออกในจังหวัดข้างเคียง ในหลายปีที่ผ่านมาโรคระบาดสัตว์ และการปนเปื้อนของเชื้อโรคและยาปฏิชีวนะในผลิตภัณฑ์ เป็นปัจจัยสำคัญที่กระทบการผลิตของเกษตรกรและผู้บริโภคตามลำดับ ดังนั้น การตรวจคัดกรองตัวอย่างจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์ ตัวอย่างจากสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์สัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ หากดำเนินการได้รวดเร็วครอบคลุม จะสามารถพัฒนากระบวนการผลิตของเกษตรกรให้มีประสิทธิภาพและมีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคในท้องถิ่น และความเชื่อมั่นต่อผู้บริโภคที่เข้ามาท่องเที่ยวและบริโภคสินค้าในจังหวัดหนองคายว่ามีความปลอดภัย ปลอดภัยสารตกค้าง ในสินค้าปศุสัตว์ ถือเป็นยกระดับสินค้าและบริการให้มีมาตรฐาน ความปลอดภัย สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
	<p>ความเร่งด่วน :มีความจำเป็นเร่งด่วน เนื่องจากการดำเนินโครงการฯ ดังกล่าวจะทำให้ผลผลิตที่ออกมาจากฟาร์มเลี้ยงสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสินค้าปศุสัตว์ได้มีการตรวจคัดกรองสารตกค้างหรือสารปนเปื้อนจากเชื้อโรคอย่างรวดเร็วทันท่วงที</p> <p>จากเดิมที่ต้องเก็บตัวอย่าง นำส่งตัวอย่าง รอผลตรวจ ทำให้ไม่ทันกับการนำสัตว์ส่งโรงฆ่าของเกษตรกร จึงทำให้สินค้าที่จะส่งถึงมือผู้บริโภคมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น</p>
๔.วัตถุประสงค์โครงการ	เพื่อเฝ้าระวังสารตกค้างในสินค้าปศุสัตว์ของพื้นที่จังหวัดหนองคาย
๕.พื้นที่เป้าหมาย	๙ อำเภอในพื้นที่ในจังหวัดหนองคายฟาร์มเลี้ยงสัตว์สุกรจำนวน ๒๐๐ รายและไก่ไข่จำนวน ๓๐๐ ราย สถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์จำนวน ๑๐๐ ราย
๖.กิจกรรมย่อย	๑. ประชาสัมพันธ์โครงการ+ชี้แจงโครงการ ๒. ฝึกอบรมเกษตรกร ๓. เก็บตัวอย่างและตรวจตัวอย่าง ๔. ติดตามการตรวจตัวอย่าง
๗.หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย
๘.ระยะเวลาดำเนินงาน	๑ ปี ตั้งแต่ ๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๖๖ ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗
๙.ความพร้อมของโครงการ	ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม
๑๐.ผลผลิต (output)	ตัวอย่างจากฟาร์มสุกรและฟาร์มไก่ไข่ รวมถึงผลิตภัณฑ์สินค้าด้านปศุสัตว์ได้รับการตรวจรับรองคุณภาพเบื้องต้น จำนวน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเป้าหมาย
๑๑.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (outcome)	๑.เชิงปริมาณ : ฟาร์มสัตว์เลี้ยงร้อยละ ๗๐ ของเป้าหมาย ได้รับการตรวจตัวอย่าง ๒.เชิงคุณภาพ : ผู้บริโภคปลอดภัยจากสารตกค้าง ลดการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และปลอดจากยาปฏิชีวนะตกค้างในผลิตภัณฑ์สินค้าปศุสัตว์

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

(นายสมเกียรติ ตู้อินดา)

ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) รายกิจกรรม
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
สอดคล้องประเด็นการพัฒนาจังหวัด ประเด็นการพัฒนาด้าน ๑ การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปพืชสมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๗๖๗,๑๔๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันสมุนไพรเป็นที่ต้องการมากขึ้นทั้งในด้านการบริโภคเพื่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงการใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมหลายประเภท ทั้งอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมผลิตยาแผนไทย อุตสาหกรรมผลิตพัฒนายาสมุนไพร อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรต่าง ๆ เช่น สารสกัดสมุนไพร เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์สปา และผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร ซึ่งสร้างรายได้ให้ประเทศนับแสนล้านบาทต่อปี สมุนไพรที่ตลาดโลกมีความต้องการสูงและมีโอกาสเติบโต ได้แก่ กระชายดำ มะขามป้อม ขมิ้นชัน กวาวเครือขาว บัวบก และไพล รวมทั้งในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ สมุนไพรฟ้าทะลายโจร กระชายและขิง ก็มีความสำคัญเช่นกัน โดยหน่วยงานส่งเสริมได้ประสานโรงพยาบาลในจังหวัดหนองคายและแหล่งรับซื้อทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด เช่น โรงพยาบาลหนองคาย โรงพยาบาลพระยุพราช ท่าบ่อ โรงพยาบาลรัตนวาปี เพื่อผลิตสินค้าพืชสมุนไพรให้ตรงตามความต้องการ รวมถึงการรับซื้อสินค้าจากเกษตรกรในราคาที่เหมาะสม เพื่อเป็นวัตถุดิบแปรรูปสินค้ารักษาสุขภาพตามกระแสโลกในปัจจุบัน ถือเป็นสินค้าที่มีอนาคต สร้างมูลค่า และสามารถเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรต่อไป
๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม	๑) เพื่อส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปสมุนไพรให้ได้คุณภาพและมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด ๒) เพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้สมุนไพรต้นแบบ
๕. พื้นที่เป้าหมาย	จังหวัดหนองคาย
๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย	๑. การฝึกอบรมเกษตรกรด้านการผลิต การตลาดและการแปรรูป โดยมีหลักสูตรดังนี้ ๑) การผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เช่น GAP เกษตรอินทรีย์ ๒) การแปรรูปสมุนไพรในครัวเรือนและเพื่อการค้าในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒. การผลิตต้นพันธุ์สมุนไพรร สนับสนุนปัจจัยการผลิตและการแปรรูปพืชสมุนไพรร ๓. การจัดทำแปลงเรียนรู้สมุนไพรรต้นแบบและให้คำปรึกษา
๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การฝึกอบรมเกษตรกรด้านการผลิต การตลาดและการแปรรูป อบรมเกษตรกร ๒๐๐ รายแบ่งเป็น ๘ รุ่นๆละ ๒๕ ราย โดยมีหลักสูตรอบรมดังนี้ ๑) การผลิตสมุนไพรรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน เช่น GAP เกษตรอินทรีย์ ๒) การแปรรูปสมุนไพรรในครัวเรือนและเพื่อการค้าในตลาดทั้งในและต่างประเทศ ๑๗๕,๔๐๐ บาท นางฉวีวรรณ อินทรยศ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัดหนองคาย
๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การผลิตต้นพันธุ์สมุนไพรรสนับสนุนปัจจัยการผลิตและการแปรรูป พืชสมุนไพรร ๑๙๕,๐๐๐ บาท นางฉวีวรรณ อินทรยศ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัดหนองคาย
๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	การจัดทำแปลงเรียนรู้สมุนไพรรต้นแบบและให้คำปรึกษา เป้าหมาย ๑๐ แปลง ๓๙๖,๗๔๐ บาท นางฉวีวรรณ อินทรยศ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดหนองคาย สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัดหนองคาย
๗. หน่วยดำเนินงาน	ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดหนองคาย
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	๑ ปี (๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗)
๙. ความพร้อมของกิจกรรม	ด้านบุคลากร √ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม งบประมาณการค่าใช้จ่าย √ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม ด้านพื้นที่ √ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม เอกสาร/หนังสืออนุมัติใช้พื้นที่ √ อนุมัติแล้ว ☐ ยังไม่ได้อนุมัติ
๑๐. ผลผลิต (output)	๑) เกษตรกร จำนวน ๒๐๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการผลิต การตลาด การแปรรูปที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๒) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนต้นพันธุ์สมุนไพร ปัจจัยการผลิตและการแปรรูปสมุนไพร ๓) จังหวัดหนองคาย มีแปลงเรียนรู้สมุนไพรต้นแบบ จำนวน ๑๐ แปลง
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑) เกษตรกรสามารถผลิตสมุนไพรที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาดเพิ่มขึ้น ๒) เกษตรกรมีรายได้ต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น ๓) มีแปลงเรียนรู้สมุนไพรต้นแบบที่เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้

หมายเหตุ : ขอให้จัดทำข้อมูลในรูปแบบ Microsoft Word

(ลงชื่อ).....

(นางฉวีวรรณ อินทรยศ)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดหนองคาย

การจัดทำแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)
ภายใต้โครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด การยกระดับมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรและสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ/กิจกรรม	โครงการ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ กิจกรรม : ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตลูกปลาวัยอ่อนด้วยชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่
๒. งบประมาณรวม (บาท)	๒,๖๓๓,๖๐๐ บาท
๓. ความสำคัญของกิจกรรม หลักการและเหตุผล	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย ได้เห็นความสำคัญของทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนราคาถูกที่ประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้แหล่งน้ำที่จะสามารถเข้าถึงได้แต่ปัจจุบันทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำได้ลดความอุดมสมบูรณ์ลง อันเนื่องมาจากการเพิ่มของประชากร การใช้ทรัพยากรเกินขนาด และการบุกรุกแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ ดังนั้น การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำจึงเป็นสิ่งจำเป็น ซึ่งปกติแล้วเป็นภารกิจโดยตรงของหน่วยงานกรมประมง แต่เนื่องจากจังหวัดหนองคายมีแหล่งน้ำสาธารณะมากกว่า ๖๕,๐๐๐ ไร่ ต้องการลูกปลาถึงปีละ ๖๕ ล้านตัว แต่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคายมีงบประมาณผลิตลูกปลาเพียงปีละ ๕.๑ ล้านตัว จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ รวมทั้งมีข้อจำกัดในด้านขนาดพื้นที่การผลิต และงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ทำให้การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างทั่วถึง</p> <p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย มีนโยบายให้องค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำในแหล่งน้ำ โดยการใช้ชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่ขนาด ๙ ถึง (ถึง ๒๐๐ ลิตร) ที่มีศักยภาพเพาะพันธุ์ปลาได้ครั้งหนึ่งมากถึง ๑ ล้านตัว นอกจากนี้ยังต่อยอดหากนำลูกปลาที่มีอายุ ๔ วัน ไปอนุบาลต่อไปบ่อดินเป็นเวลา ๔๕ วัน จะได้ลูกปลาขนาด ๓-๕ เซนติเมตร สามารถนำไปให้เกษตรกรเลี้ยงเป็นรายได้หรืออาชีพเสริมอีกทางหนึ่งด้วย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการเพาะพันธุ์ปลาและการอนุบาลลูกปลาจำเป็นต้องมีหลักวิชาการหรือเทคนิคเฉพาะทางจึงจำเป็นต้องฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่หรือเกษตรกรแกนนำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อถ่ายทอดความรู้กระบวนการเพาะพันธุ์ปลาและอนุบาลลูกปลาให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษา</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๔. วัตถุประสงค์ของกิจกรรม</p>	<p>๒.๑ เพื่อถ่ายทอดความรู้หลักการเพาะพันธุ์ปลาด้วยชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่และการอนุบาลลูกปลา</p> <p>๒.๒ เพื่อเพิ่มผลผลิตพันธุ์สัตว์น้ำในแหล่งน้ำประจำหมู่บ้าน</p> <p>๒.๓ เพื่อสร้างอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจ</p>
<p>๕. พื้นที่เป้าหมาย</p>	<p>องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๗ แห่ง ในเขตจังหวัดหนองคาย</p>
<p>๖. รายละเอียดกิจกรรมย่อย</p>	
<p>๖.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ กิจกรรมคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>๑.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๗ แห่ง ในเขตจังหวัดหนองคาย</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>คัดเลือกพื้นที่และกลุ่มเกษตรกรผู้สนใจ</p> <p>๒๐,๐๐๐ บาท</p> <p>นางสาวปวีณา ผิวขำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย</p>
<p>๖.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ กิจกรรมอบรมเจ้าหน้าที่</p> <p>๒.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน ๒๗ แห่ง ในเขตจังหวัดหนองคาย</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมอบรมให้ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ</p> <p>๕๓๔,๖๐๐ บาท</p> <p>นางสาวปวีณา ผิวขำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย</p>
<p>๖.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓ กิจกรรมเพาะพันธุ์ปลาด้วยชุดเพาะพันธุ์ปลาเคลื่อนที่</p> <p>๓.๑ กิจกรรมเพาะผสมเทียมพ่อแม่พันธุ์ปลา</p> <p>๓.๒ สร้างอาหารธรรมชาติใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น</p> <p>๓.๓ กิจกรรมอนุบาลลูกพันธุ์ปลา</p> <p>งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมเพาะพันธุ์ปลาและปล่อยอนุบาลในแหล่งน้ำชุมชน</p> <p>๑,๐๘๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๒๗๐,๐๐๐ บาท</p> <p>๕๔๐,๐๐๐ บาท</p> <p>นางสาวปวีณา ผิวขำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย</p>

หัวข้อ	รายละเอียด
<p>๖.๔ กิจกรรมย่อยที่ ๔ กิจกรรมติดตามและประเมินผล ๔.๑ ติดตามและประเมินผล โครงการ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p>	<p>กิจกรรมติดตามและประเมินผล</p> <p>๑๘๐,๐๐๐ บาท</p> <p>นางสาวปวีณา ฝิวขำ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย</p>
<p>๗. หน่วยงานดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย</p>
<p>๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน</p>	<p>๑๒ เดือน (เริ่มต้นเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ สิ้นสุดเดือนกันยายน ๒๕๖๗)</p>
<p>๙. ความพร้อมของโครงการ</p>	<p>ด้านบุคลากร ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ประมาณการค่าใช้จ่าย ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p> <p>ด้านพื้นที่ ☒ มีความพร้อม ☐ ยังไม่มีความพร้อม</p>
<p>๑๐. ผลผลิต (output)</p>	<p>๑. ใช้เพาะพันธุ์ปลาทั้งที่จับได้จากธรรมชาติ และจากพ่อแม่เลี้ยงพ่อแม่พันธุ์ปลา เช่น ปลายี่สก ปลาแกง ปลาสร้อย ปลาตะเพียน</p> <p>๒. ใช้เพาะพันธุ์ปลาไทยเพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำ</p> <p>๓. กลุ่มเกษตรกรเพาะพันธุ์ปลาเพื่อการเพาะเลี้ยงและสามารถพัฒนาเป็นเชิงพาณิชย์ได้</p> <p>๔. ใช้เป็นอุปกรณ์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี</p>
<p>๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)</p>	<p>๑. เพิ่มจำนวนปลาในธรรมชาติเนื่องจากการมีจำนวนลดลงมาก</p> <p>๒. หน่วยงานภาครัฐมีข้อจำกัดในการบริหารจัดการ</p> <p>๓. ชุมชนเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการทรัพยากรประมงให้มีความยั่งยืน</p>

(ลงชื่อ).....

(..นางสาวปวีณา ฝิวขำ.....)

หัวหน้าส่วนราชการ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดหนองคาย